

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

Co se v Mládí naučíš

rozšířená výuka jazyků

5. verze platná od 1. září 2017

OBSAH

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	3
2. 1 Úplnost a velikost školy	3
2. 2 Vybavení školy	3
2. 3 Charakteristika pedagogického sboru	3
2. 4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	4
2. 5 Spolupráce s rodiči a spolupráce s jinými subjekty	5
3. Charakteristika Školního vzdělávacího programu	5
3. 1 Zaměření školy	5
3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie	5
3. 3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	6
3. 3. 1 Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	6
3. 4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	7
3. 5 Začlenění průřezových témat	8
4. Učební plán	13
5. Učební osnovy	16
5. 1 Jazyk a jazyková komunikace	16
5. 2 Matematika a její aplikace	44
5. 3 Informační a komunikační technologie	52
5. 4 Člověk a jeho svět	56
5. 5 Člověk a společnost	65
5. 6 Člověk a příroda	74
5. 7 Umění a kultura	96
5. 8 Člověk a zdraví	101
5. 9 Člověk a svět práce	112
5. 10 Volitelné předměty	116
5. 11 Školní družina	121
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	121
6. 1 Hodnocení žáků	121
6. 2 Pravidla hodnocení žáků	121
6. 3 Obecné zásady hodnocení žáků	121
6. 4 Kriteria pro hodnocení	121
6. 5 Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků	121
6. 6 Způsob a pravidla hodnocení prospěchu klasifikací	121
6. 7 Sebehodnocení	122
6. 8 Hodnocení žáků po jednotlivých obdobích a předmětech	122
Příloha: Školní vzdělávací program školní družiny	i - vii

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
- motivační název: Co se v Mládi naučíš – rozšířená výuka jazyků
- údaje o škole:

název školy: Základní škola, Praha 13, Mládi 135
adresa školy: Mládi 135/4, Stodůlky, 155 00 Praha 5
tel.: 235 515 464
e-mail: skola@zsmladi.cz
URL: <http://www.zsmladi.cz>

ředitel: PhDr. Jaroslav Vodička
kontakty: tel. a fax: 235 515 461, e-mail: vodicka@zsmladi.cz

IČ: 70101078
IZO: 102537259 (kód organizace)
RED-IZO: 600038483

Součástí školy: základní škola, školní družina, školní jídelna

Koordinátor tvorby školního vzdělávacího programu: Mgr. Norbert Tlustý

- zřizovatel:
Městská část Praha 13
Sluneční náměstí 13/2580, 158 00 Praha 5
telefon: 235 011 111
- platnost dokumentu od: 1. září 2017

datum – 19. června 2017

podpis ředitele
razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Plnotřídní škola s kapacitou 600 žáků je samostatným právním subjektem od 1. 1. 2000 s příspěvkovou formou hospodaření.

Škola si od počátku 90. let 20. století vybudovala pověst dobré školy s vysokou úrovní jazykové výuky. Z průměrného počtu 550 žáků tvoří větší část žáci prvního stupně.

Z větší části navštěvují školu děti z bývalé obce Stodůlky, z oblastí sídlišť Městské části Praha 13: Nové Butovice, Velká Ohrada, Lužiny a Stodůlky. Menší část tvoří žáci z přilehlých částí Prahy 13, jako jsou Zličín, Sobín, Řeporyje, Ořech, Rudná, Hostivice, Zbuzany, Chýně, Třebonice, Jinočany, Nučice, Chrášťany, ale také z oblastí MČ Prahy 5, Radlice, Jinonice, Košíře a Smíchov. Škola je spádovou pro tyto ulice: 5. máje, Armády, Hildy Čihákové, Hlušičkova, Jindrova, K Fialce, K Hájům, K Jasánkám, K Lužinám, K Ohradě, K Vidouli, K Zahrádkám, Ke Golfu, Ke Kalvárii, Ke Koh-i-nooru, Ke Konstruktivě, Ke Studánce, Mláďí, Na Dolnici, nám. Na Lužinách, Na Přívozech, Na Vlku, Okruhová, Ordovická, Plzeňská, Pod Kulturním Domem, Pod Viaduktem, Pod Vlkem, Před Rybníkem, Příčka, U Cikánky, U Dálnice, U Mydlárny, U Paloučku, V Borovičkách, Ve Stromořadí, Vlasáková, Volejníková, Za Lužinami, Za Mototechnou a Živcových.

2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY

- **materiální:** počítačová pracovna, učitelské počítače, počítače pro vedení školy a administrativu, kopírovací stroje, učitelská referenční knihovna, audio a video technika, dataprojektory, interaktivní tabule
- **prostorové:** Škola má dvě budovy, starší z roku 1908 a novější z 50. let 20. století. Počet tříd se pohybuje mezi 20 a 23. Ve starší části jsou převážně umístěny nižší třídy I. stupně, školní družina a školní jídelna. V novější části jsou převážně učebny II. stupně a učebny 3. až 5. tříd I. stupně. Starší část školy z roku 1908, má secesní vzhled. Budovy jsou zděné, nejedná se tedy o panelovou školu. Součástí je velká, moderní tělocvična, otevřená v roce 2002. Pro venkovní činnost využíváme otevřených prostor v parku nebo sponzorsky vybudované hřiště před školou. Prostory pro výuku jsou dostatečné, na 1. stupni je to vždy třída s hracím koutkem, na 2. stupni slouží většina učeben jako odborné učebny. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře také žáci a učitelé. Vyučující mají k dispozici dvě sborovny, kabinet I. stupně, kabinet školní družiny a učitelskou referenční knihovnu, ve kterých mají PC s přístupem na internet. Učebny jsou dostatečně velké, prostor pro pobyt žáků o přestávce je dostačující. Škola má hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy v souladu s normami), šatny jsou vybaveny skříňkami.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU:

Pedagogický sbor má v průměru 35 pedagogických pracovníků. Počet vychovatelek školní družiny se pohybuje kolem devíti. Poměr žen a mužů v pedagogickém sboru je asi 90% žen k 10% mužů. Průměrný věk pedagogického sboru se pohybuje kolem 41 let. V posledních letech se průměrný věk snížil nástupem absolventů pedagogických fakult. Všichni pedagogičtí pracovníci absolvovali školení SIPVZ počítačové gramotnosti, velká část se dále vzdělává v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Více než polovina učitelů ovládá alespoň jeden cizí jazyk. Ve škole pracuje výchovný poradce pro volbu povolání, metodik prevence sociálně patologických jevů a speciální pedagog. Někteří učitelé prošli kurzy: kritického myšlení, činnostního učení, týmové spolupráce, autoevaluace školy atd. Všichni učitelé jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech a mají základní kurz první pomoci.

Vedení školy tvoří ředitel a jeho dva zástupci, z nichž jeden má na starost 1. stupeň a školní družinu, druhý má na starost 2. stupeň a zájmovou činnost. Práci vychovatelek ve školní družině řídí také vedoucí vychovatelka.

Všichni pedagogové prošli školením v počítačové gramotnosti a většina absolvovala také nadstavbová školení zaměřená na práci s tabulkovými procesory, digitální fotografii a videem, publikováním na internetu apod.

Pedagogický sbor využívá nabídky institucí poskytující semináře a školení v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a hojně se jich účastní. Využívá nabídky Národní agentury pro evropské vzdělávací programy v podprogramu SOCRATES a účastní se zahraničních kurzů pro učitele. Pedagogický sbor pracuje v metodických orgánech.

Metodické orgány na 1. stupni: Zahrnuté vyučovací předměty

Metodické sdružení 1. – 3. tříd	český jazyk, matematika, prvouka, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti
Metodické sdružení 4. – 5. tříd	český jazyk, matematika, přírodověda, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti
Jazyk a jazyková komunikace – sekce Anglický jazyk na 1. stupni	anglický jazyk
Informační a komunikační technologie	informatika

Metodické orgány na 2. stupni: Zahrnuté vyučovací předměty

Jazyk a jazyková komunikace – sekce českého jazyka	český jazyk
Jazyk a jazyková komunikace – sekce cizích jazyků	anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk
Matematika a její aplikace	matematika
Informační a komunikační technologie	informatika
Člověk a příroda	přírodopis, fyzika, zeměpis a chemie
Člověk a společnost	dějepis, výchova k občanství
Umění a kultura	hudební výchova, výtvarná výchova
Člověk a zdraví	výchova ke zdraví, tělesná výchova
Člověk a svět práce	pracovní činnosti

Někteří učitelé publikují články v odborných časopisech. Koordinátor tvorby školního vzdělávacího programu absolvoval kurz v rámci projektu Koordinátor, pořádaný Národním institutem pro další vzdělávání a studium k výkonu specializovaných činností - tvorba a následná koordinace školních vzdělávacích programů.

2.4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Žáci se každoročně zapojují do vědomostních, sportovních i uměleckých soutěží.

V rámci nabídky volnočasových aktivit škola žákům nadstandardně nabízí široký výběr zájmových činností, které ve škole vedou učitelé nebo organizují další subjekty.

Přesto, že nejsme fakultní školou, spolupracujeme s Katedrou primární pedagogiky a Katedrou anglického jazyka literatury Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Pedagogickou fakultou Západočeské Univerzity v Plzni při vedení krátkodobé i souvislé praxe studentů.

Dětem předškolního věku nabízí škola program pro předškoláky, při kterém se děti se školou seznamují.

Škola organizuje od roku 2001 celorepublikovou soutěž v anglickém jazyce Video pohlednice z mého města. Patronkou soutěže je Velvyslankyně Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku v České republice a záštitu nad soutěží převzalo i Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Městská část Praha 13 poskytuje pro tuto soutěž pravidelně finanční částku pro zakoupení cen vítězům. Soutěž byla oceněna Evropskou jazykovou cenu LABEL za rok 2012. Tuto cenu uděluje Národní agentura pro evropské vzdělávací programy spolu se Zahraničním domem a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Dlouhodobým projektem se staly projektové dny, které bývají zaměřeny na Evropský den jazyků, Den zdraví, Den Země a některé svátky anglicky mluvících zemí, např. Halloween a Palačinkový běh.

V rámci mezinárodní spolupráce navázala škola kontakt se školou v rakouském Gross St. Florianu (Hauptschule Gross St. Florian, Am Schulweg 11, www.hs-florian.at). Velmi úspěšnými a užitečnými jsou i projekty v rámci programu ERASMUS+, který přináší žákům i učitelům příležitosti setkávání se zahraničními žáky a učiteli, při kterých žáci aktivně a velmi úspěšně komunikují v cizím jazyce a učitelé získávají zkušenosti z různých zemí.

2.5 SPOLUPRÁCE S RODIČI A SPOLUPRÁCE S JINÝMI SUBJEKTY

Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá formou individuálních konzultací a třídních schůzek, a také při organizování akcí školy a v rámci Klubu přátel ZŠ Mládi.

Škola dále spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou, se kterou řeší diagnostiku specifických poruch učení a chování.

Při akcích zaměřených na prevenci patologických jevů spolupracuje škola s Městskou policií hlavního města Prahy, Policií České republiky a dalšími subjekty (školskou radou, školskými poradenskými zařízeními, místními a regionálními institucemi aj.)

V projektu Škola v přírodě s angličtinou organizuje škola od roku 2001 ozdravné pobyty ve škole v přírodě pro žáky 4. ročníku zaměřené na praktické používání angličtiny a tělesný rozvoj žáků. Další tradiční akcí školy jsou Halloween tzv. Palačinkový běh. Tyto akce školy slouží k praktickému procvičení angličtiny a motivaci k dalšímu učení. Škola dále pořádá lyžařský výcvikový zájezd, jazykové pobyty ve Velké Británii a výjezdy do sousedních, německy mluvících zemí a do Francie.

Škola spolupracuje s rodilými mluvčími, kteří obohacují výuku cizích jazyků hlavně v rozvoji konverzace žáků.

Od školního roku 2008/2009 umožňujeme žákům návštěvu jazykových kurzů, vedených lektory Britské rady přímo ve škole. Tato britská organizace nabízí žákům také letní jazykový kurz ve škole.

Ve spolupráci s Britskou radou nabízíme žákům možnost absolvovat ve škole cambridgeské zkoušky z angličtiny pro mladší žáky v úrovních Starters, Movers a Flyers. Další jazykové zkoušky (KET for schools, PET for schools a FCE) mohou žáci prostřednictvím školy absolvovat na Britské radě.

Univerzitou v Cambridge byl škole udělen certifikát centra, které připravuje a registruje kandidáty cambridgeských zkoušek z angličtiny.

Po pilotním programu PRIMARY ENGLISH CLUB - anglickém oddělení školní družiny s rodilými mluvčími, nabízí škola od září 2013 tento program ve spolupráci s jazykovou školou Wattsenglish, Ltd. Jazykovou školou FAN.

Další spolupráce s rodilými mluvčími probíhá v rámci soutěže SEND A POSTCARD (nový název soutěže Video pohlednice z mého města), kde v porotě pravidelně zasedají rodilí mluvčí z Velké Británie, USA, Austrálie a dalších zemí.

Mezinárodní kontakty škola navazuje i v rámci spolupráce s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy, kdy naši školu navštěvují zahraniční studenti a pedagogové (např. z Francie, USA, Nizozemí, Německa, Španělska, Turecka), a také v rámci spolupráce s nakladatelstvími Oxford University Press a Macmillan, kdy hodiny angličtiny navštěvují redaktori a editori učebnic, kteří dále s našimi učiteli spolupracují.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY:

Hlavním cílem školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) je učit žáky poznávat, jednat, žít společně a připravit je pro další studium a život.

Školní vzdělávací program je zaměřen na rovnoměrný rozvoj žákovy osobnosti s důrazem na rozvoj komunikace v cizích jazycích. Prvním cizím jazykem je angličtina, který je v učebním plánu školy od 1. ročníku a další cizí jazyk si žáci volí od 6. ročníku.

Vlastní školní vzdělávací program byl na škole zaveden od školního roku 2007/2008.

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

K zajištění rozvoje klíčových kompetencí žáků, uplatňuje škola tyto společné postupy:

Využívání různých zdrojů informací, kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např. učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.), žáci mají k dispozici encyklopedie a další knihy a mohou využívat školní počítače s připojením na internet.

Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.), kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.: škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.

Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školní rada, občanské sdružení Klub přátel školy při ZŠ Mláď, skupinové aktivity, obec, fakulty, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.), kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.: žáci se účastní soutěží, veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.

Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, školní parlament).

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Popis naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků:

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, exkurzemi, soutěžení, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy. K rozvoji sociální a personální kompetence přispívají i školy v přírodě a akce třídy. Uplatňujeme skupinové vyučování, při kterém žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme sociálním učením, metodami sebezpoznávání a seznamování žáků s jejich právy a povinnostmi a vedením k zodpovědnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice a odlišnosti.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme převážně formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovedností používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Ve smyslu školského zákona se dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

3.3.1 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI

U žáků, u kterých bylo doporučeno podpůrné opatření prvního stupně, je zpracován plán pedagogické podpory (dále jen PLPP). Žákům, u kterých bylo doporučeno podpůrné opatření druhého až pátého

stupně, je vytvořen IVP, podle doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Takovému žákovi lze v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené tímto ŠVP, u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně jsou případně upraveny i vzdělávací obsahy stanovené ŠVP. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

V rámci výuky je zařazována práce podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.5 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata tvoří nedílnou součást základního vzdělávání a reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současnosti. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Proto nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme převážnou většinu z nich do jiných vzdělávacích oblastí a vyučovacích předmětů a připravujeme realizaci jejich obsahu také formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Realizace tematických okruhů průřezových témat v jednotlivých obdobích a ročnících:

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

Začlenění tematických okruhů průřezových témat a jejich realizace:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:	
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	
začlenění na I. Stupni	začlenění na II. stupni
Rozvoj schopností poznávání	
ČJ (1 – 3) – Kimova hra ČJ (4) – dotazník, беседа: poznávání charakterových vlastností	Fy (6) – měření fyzikálních veličin, pokusy, referáty, alternativně: interaktivní program ENTER - NTM

Základní škola, Praha 13, Mládi 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mládi naučíš (5. verze)

AJ (1) – hry: rozeznávání zvukové stránky slov	
Sebepoznání a sebepojetí	
ČJ (5) – dramatizace AJ (3 – 5) – burza nápadů: sebehodnocení a učební styly Prv (2 – 3) – sebereflexe: dotazník, výtvarné vyjádření	AJ, FJ, NJ (6 – 7) – burza nápadů: sebehodnocení a učební styly
Seberegulace a sebeorganizace	
AJ (2 – 3) – návody: denní kontakt s angličtinou	AJ, FJ (6 – 9) – žákovské portfolio. AJ (6 – 9) - auto evaluační tabulky po testech sebehodnocení Fy (7) – pokusy, diskuse: bezpečnost silničního provozu Fy (9) – referáty, diskuse: bezpečnost práce s elektrickým spotřebičem a ochrana před úrazem bleskem, první pomoc Tv (6) – individuální herní výkon ve sportovních hrách, emoce a chování při hře – diskuse, herní situace
Psychohygiena	
Alternativně: Škola v přírodě (2 – 5) – cvičení tolerance: soužití se spolužáky 24 hodin	Vz (9) – testy: zvládání stresu
Kreativita	
zapojení do soutěží AJ (1 – 5) – Mini projekty	zapojení do soutěží Pě (6 – 9) – mini projekty: výroba modelů ze stavebnice
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
Poznávání lidí	
Prv (1) – exkurze po škole Prv (1, 2) – beseda: osobní bezpečí ČJ (1 – 5) – dramatická výchova	ČJ (8) – Charakteristika člověka podle fotografie Vz (7 – 9) – zážitkové aktivity Vv (6 – 9) - beseda: ukázky (alternativně výstavy) - výtvarných děl od počátku lidské civilizace po současnost Vv (6) – kresba: otisk lidské ruky Vv (7) – kresba: studie lidské hlavy Vv (8) – kresba, malba: míry člověka, postava Vv (9) – portrét – kresba: lidské stopy
Mezilidské vztahy	
ČJ (1 – 3) – skupinová práce, diskuse: pravidla chování a vztahy ve třídě AJ (3 – 5) – rozhovory: zdvořilost	Vo (6) – scénky, dramatizace: vztahy v kolektivu Vz -7) – prezentace: příběhy bez konce, šikana, kyberšikana, kamarádství, partnerství Vz (8) – video, diskuse, aktuality: postoje k minoritám Vo (8) – práce s textem: Listina lidských práv a svobod – úryvky z dokumentu Fy (7) – pokusy, diskuse, výpočty: záchrana tonoucího Tv (6) – mezilidské vztahy a komunikace při sportu – diskuse, situace
Komunikace	
ČJ (5) – dramatizace, beseda: kniha, Internet: jako komunikační prostředek AJ (3 – 5) – rozhovory: pozdravy, Alternativně: dopisování, elektronická komunikace, telefonování	AJ, FJ, NJ (6 – 9) - rozhovory, dopisování, elektronická komunikace, telefonování Inf (6) – beseda: příprava a vyhodnocení ankety: on-line komunikace, referáty: sociální sítě
Kooperace a kompetice	
AJ (3 – 5) – párová a skupinová práce, prezentace	AJ, FJ, NJ (6 – 9) – párová a skupinová práce, prezentace, hry M (6 – 9) – párová a skupinová práce Fy a Pě (6 – 9) – laboratorní práce CH (8 – 9) – laboratorní práce
MORÁLNÍ ROZVOJ	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Základní škola, Praha 13, Mláďi 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mláďi naučíš (5. verze)

AJ (5) – skupinová práce: rozdělování úloh při skupinové práci a prezentaci	Vz (8) – modelové situace: změny v rodině, krizové situace Všechny předměty: Alternativně: tematické projektové dny
Hodnoty, postoje, praktická etika	
Prv (1 – 3) – rozhovor, diskuse: pravidla chování a vztahy ve třídě	Inf (6) – diskuse a referáty: počítačové pirátství Vz (7 – 9) – video, beseda: první pomoc; Alternativně: Den Záchraného integrovaného systému

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
začlenění na I. stupni - předmět (roč.)	začlenění na II. stupni - předmět (roč.)
Občanská společnost a škola	
Prv (3) – vycházka, referát, beseda: místo, kde žijeme VI (5) – tvorba pravidel: školní řád	Vo (6) – Tvorba třídních pravidel Vo (8) - interaktivní videopořad o lidských právech: UNITED, píseň o lidských právech Vo (9) - Aktivní zapojení žáků do akcí pořádaných školou – Den otevřených dveří, Zápis do 1. tříd, projektové dny.
Občan, občanská společnost a stát	
Prv (3) – exkurze, dramatizace: návštěva muzea, (Alternativně: Hrajeme si na vládu), kresba: státní symboly a vlajka, seznámení se s tradičními svátky jiných zemí, práce s encyklopedií VI (5) – mini projekty	Vo (6) – projekt, referáty: Naše vlast Vo (7) – projekt, exkurze: Umělecké slohy Vo (8) – skupinová práce: Ústava ČR, Alternativně: exkurze do Senátu a Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Vo (9) – referáty: Světové náboženství
Formy participace občanů v politickém životě	
Inf (5) – vyhledávání: komunikace s odbory městské části VI (4) - diskuse, skupinová práce: schvalování třídních pravidel Alternativně: VI (5) – diskuse, skupinová práce: třídní parlament	Inf (6) – tvorba plakátu: sdělení o programu Vo (9) – skupinová práce, diskuse: Založení politických stran a sestavení programu
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
VI (5) – diskuse: třídění názorů	Vo (8) – skupinová práce: interaktivní program Právo pro každý den Vo (9) – Doplnování textů z Ústavy, hlasování ve třídě – jednání a program třídního parlamentu.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
začlenění na I. stupni - předmět (roč.)	začlenění na II. stupni - předmět (roč.)
Evropa a svět nás zajímají	
ČJ (1 – 3) – čtení s porozuměním, beseda: lidová slovesnost jiných národů, pohádky, příběh s dětským hrdinou Aj (5) – projektový den: Evropský den jazyků VI (5) – mini projekty	Fy (9) - prezentace: obnovitelné zdroje energie, evropské směrnice Alternativně: Vo (9) – přednáška v Eurocentru: Možnosti práce a studia v EU Z (8) – videa z různých evropských zemí
Objevujeme Evropu a svět	
VI (5) – skupinová práce: mapa Evropy, výtvarný projekt, referáty a prezentace žáků: navštívené země	AJ, FJ, NJ (6 – 9) – projektový den: Evropský den jazyků AJ, FJ (6) – práce s mapou Evropy a světa (názvy států a národností) AJ (7) – rozhovory s fiktivními obyvateli evropských zemí, práce s texty srovnávajícími život v různých zemích, popisujícími místo, kde žijí, srovnání zemí AJ (8) – vyhledávání a sběr informací: popis místa, kde

Základní škola, Praha 13, Mláďi 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mláďi naučíš (5. verze)

	bydlím, srovnání s jinými zeměmi, (alt. Irsko) AJ (9) – diskuse: nákupy FJ (6) – práce s mapou: komentář mapky frankofonních zemí FJ (8) – projekt: Informační brožurka o frankofonním městě, exkurze do instituce spojené s Evropou či frankofonním světem Alternativně: FJ (8 – 9) návštěva filmových představení ve Francouzském institutu NJ (6) – projekt: Deutschsprachige Lander. NJ (8) – diskuse: kuchyně německy mluvících zemí, hra: evropská restaurace. NJ (9) – projekty: Evropské země. Z (8) - projekt: evropské zajímavosti Vo (7) – práce s mapou a obrazovými publikacemi: vyhledávání evropských kulturních památek, film: O životním stylu Evropanů.
Jsme Evropané	
Alternativně: VI (5) – dramatizace: hraní rolí	Alternativně: Vo (7) – skupinová práce: vytvoření cestovní kanceláře a jejího programu a nabídky zájezdů Vo (9) – projekty: vyhledávání informací o evropských institucích D (7) – čtení z dobových dokumentů, výklad přečteného textu, porozumění, diskuse: kořeny a zdroje evropské civilizace, ukázky z kronik evropských raně středověkých států D (8) – referáty, žákovské prezentace: klíčové mezníky evropské historie D (9) – tvorba brožury po předchozí žákovské a skupinové prezentaci: co Evropu spojovalo a co ji rozdělovalo ve 2. pol. 20. stol. TV (6 – 7) – beseda: Nejpopulárnější evropské sporty. TV (6 – 9) – referát: významní sportovci a jejich výkony
Další alternativní činnosti:	
Alternativní projekty: projektový den, soutěže	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
začlenění na I. stupni - předmět (roč.)	začlenění na II. stupni - předmět (roč.)
Kulturní difference	
Aj (5) – čtení, besedy, skupinová práce: tradice v různých zemích, (Alternativně: referáty) Přv (5) – skupinová práce: čtení z časopisů	Čj (6) – práce s literárním textem: poznávání etnik Hv (6) – zpěv a poslech: lidové písně různých národů AJ (6 – 9) – diskuse, projekty a práce s textem: „Culture Bite“ FJ (6 – 9) - práce s autentickými materiály Vv (8) - beseda a zamyšlení: Evropský den jazyků, malba, kresba, koláže: např. součást tematických projektů, plakátů, či samostatných prací (tradiční oblékání – kroje, obydlí v určitých oblastech, život dříve a v současnosti), reakce na knižní úryvek Z (9) – diskuse a projekty o kulturních oblastech světa
Lidské vztahy	
Prv (2) – rozhovor, modely problémových situací, dramatizace: jsem školák, moje rodina skupinová práce, pozorování: chování ve třídě, v rodině, na veřejnosti, řešení konfliktů VI (4) – společenské hry, diskuse, třídnická hodina Aj (4, 5) – cvičení komunikace: vyjadřování dobrého a	Aj (6 - 9) – dialogy a práce s texty obsahující realie anglicky mluvících zemí a situace z běžného života v různých zemích světa, používání emotikonů v elektronické komunikaci z frankofonního světa NJ (8) – projekt: pravidla jednotlivých sportů

Základní škola, Praha 13, Mládi 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mládi naučíš (5. verze)

zlého, diskuse a rozhovory: zdvořilost u nás a ve Velké Británii	NJ (9) – hra: parlament – hlasování o školních uniformách Vo (6) – scénky, skupinová práce, kresba, diskuse: cizí lidé – jak se chovat v různých situacích, nácvik řešení konfliktů Vz (7) – diskuse: formy partnerství a kamarádství, konflikty a jejich řešení, vztahy mezi vrstevníky (šikana)
Etnický původ	
Alternativně: Přv (5) – návštěva muzea	Př (9) – prezentace: vývoj člověka
Multikulturalita	
VI (5) - referáty	Aj (6) – dialogy o soužití lidí z různých zemí a kultur, práce s textem: popis školy na tichomořských ostrovech Aj (7), FJ (6-9), NJ (8-9) – práce s autentickými texty: život lidí z jiných kultur Aj (8) – čtení s porozuměním: kuchyně národů Aj (9) – vyhledávání informací: svátky a významné dny Alternativně: Vo (6) – činnostní program Židovského muzea a prohlídka synagogy - Den památky obětí holocaustu Vo (8 - 9) – sledování a diskuse: dokumenty z cyklu „Jeden svět“ Vo (9) – práce s informacemi z denního tisku nebo internetu – porovnávání mediálních sdělení: Uprchlíci, promítání dokumentu: Cyklus „Jeden svět“, referáty: různé tradice a zvyky, přednáška a diskuse: extrémní pravice, vztah k přistěhovalcům, jiným národnostem a rasám Z (9) – dokument a diskuse Alternativně: TV (8 – 9) – film: Olympijské hry.
Princip sociálního smíru a solidarity	
VI (5) – diskuse: mezigenerační vztahy ve společnosti a v rodině	Vo (9) – Výpočet dávek sociální podpory – práce s konkrétními čísly.
Další alternativní činnosti:	
Alternativní projekty: Halloween, Palačinkový běh, projektový den, soutěže	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
začlenění na I. stupni - předmět (roč.)	začlenění na II. stupni - předmět (roč.)
Ekosystémy	
Přv (4 – 5) – projekty, skupinová práce, vycházka (alt. Prokopské údolí), referáty, dokumenty	Př (6) – práce s encyklopedií: moře Př (7) – doplňování textu, křížovka: les Př (9) – prezentace: pole, lidské sídlo, město. Mini projekty: Praha 13. Z (9) – referáty, globální problémy lidstva, diskuse Vo (9) – Promítání a diskuse: dokumenty z cyklu „Jeden svět“
Základní podmínky života	
Přv (4 – 5) – vzdělávací pořady: Planetárium, Národní muzeum	Př (6) – video, diskuse, novinové články: vztahy vlastností vody a života, ovzduší, ochrana druhů Př (9) – video, brainstorming: půda Alternativně Ch (8) – pokusy: vodní kufřík Ch (9) – práce s tabulkami výhřevnosti: porovnávání
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
VI (5) – burza nápadů Přv (5) – aktuality: ekologické aktivity, dokumenty: třídění odpadů, projekt: spotřeba vody, pozorování –	Alternativně: Fy (8) – pokusy, referáty: elektrostatika a životní prostředí Fy (9) – prezentace, referáty: znečišťování a produkce

Základní škola, Praha 13, Mláď 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mláď naučíš (5. verze)

projekt: sledování změn v okolí školy, exkurze	odpadů při výrobě energie, vliv elektráren na životní prostředí Vo (7) – anketa: třídění odpadu v domácnostech, referáty: možnosti využití různých druhů energie a úsporná opatření Z (9) – projekt – vliv jednotlivce na životní prostředí Př (9) – práce s textem: seznámení s legislativou OŽP Ch (8) – video, diskuse: odpady, druhotné suroviny, emise Ch (9) – referáty: chemie v zemědělství a průmyslu Vo (9) – projekty a prezentace: Globální problémy světa. Sledování dokumentů z cyklu „Jeden svět: Člověk v tísní.“
Vztah člověka k prostředí	
Alternativně: AJ (5) – video prezentace s porozuměním: Animals Save the Planet VI (5) - vycházka Přv (5) – diskuse: možné zdroje energie	AJ (9) - projekt a diskuse: ochrana životního prostředí – nakládání s odpadem Z (9) – referáty: národní parky a chráněné krajinné oblasti Fy (6) – měření fyzikálních veličin: zaměření na odpady a druhotné suroviny Vz (7) – referáty, sestavení jídelníčku – skupinová práce s tabulkami energetických hodnot potravin, životní styl Př (9) – beseda s odborníkem: zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé – aktuální (lokální) ekologický problém
Další alternativní činnosti:	
Třídění odpadu, sběr papíru, sběr baterií, ekologický projekt	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
začlenění na I. stupni - předmět (roč.)	začlenění na II. stupni - předmět (roč.)
TO RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ:	
kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	
Čj (5) – zprávy: příspěvky žáků z akcí do školního portfolia, prezentace vlastní tvorby Čj (1 – 3) – beseda: vliv reklamy na člověka Inf (5) – anketa: příprava a analýza: hodnocení zpravodajských portálů	Čj (9) – skupinová práce: vyhledávání rozdílů v mediálních sděleních: Inf (6) – beseda: fungování a vliv médií ve společnosti – průzkum sledovanosti TV pořadů, práce s tabulkami Vz (7) – ukázky, diskuse: vliv reklamy na člověka
interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	
Inf (5) – diskuse: mediální sdělení: druhy a věrohodnost	Čj (9) – diskuse: řízení diskuse, Alternativně: Pravdivost či nepravdivost reklam – argumentace, diskuse. Inf (6) – diskuse: porovnání stejných mediálních sdělení z různých zdrojů
stavba mediálních sdělení	
Čj (5) - tvorba novin a časopisů Inf (5) – tvorba novinového článku	Čj (9) – skupinová práce: vytváření televizního zpravodajství a jeho moderování Inf (6) – diskuse: vliv reklamy, tvorba vlastní reklamy, krátký film, soutěž Vo (7) – diskuse: Interpretace různých sdělení v životě člověka a interpretace zpravodajství v médiích, práce s tiskem
vnímání autora mediálního sdělení	
Čj (5) – porovnávání a rozbor výrazových prostředků v mediálních sděleních Inf (5) – diskuse: získávání informací	Čj (9) – diskuse: tvorba zpráv, reklamní tvorba, Inf (6) – čtení s porozuměním: porovnávání obsahu a hodnoty mediálních sdělení Vo (9) – diskuse hodnocení: srovnání zpráv z tisku

Základní škola, Praha 13, Mláďi 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mláďi naučíš (5. verze)

	z různých zdrojů včetně bulváru
fungování a vliv médií ve společnosti	
Čj (5) – dotazník VI (5) – práce v týmu Inf (5) – anketa: rozbor účinnosti druhů médií	Čj (6 – 9) – diskuse: srovnání vlivu filmu a knihy Inf (6) – anketa: příprava a analýza: jakému druhu zpráv dává přednost naše populace Vo (9) - ukázky a četba článků: srovnání předvolebních kampaní, role „sedmé“ velmoci na demokracii
TO PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ:	
tvorba mediálního sdělení	
Čj (5) – skupinová práce: sestavení inzerátu, tvorba třídního časopisu, tvorba reklamy AJ (3 – 5) – prezentace, mini projekty Inf (5) – prezentace: výsledek ankety, tvorba novinového článku, vytvoření vlastních novin z důležitých zpráv dne	Čj (9) - příprava reportáže, fejetonu (alternativně: do místního časopisu) AJ (6 – 9), FJ, NJ (8 – 9) – tvorba krátkých prezentací, video nebo audio projektů, novinový článek, titulní strana, projekt: cizojazyčné deníky a časopisy NJ (6 – 9) – tvorba prezentací Inf (6) – plakát v bitmapovém editoru na téma aktuálně významné společenské, kulturní nebo sportovní události, prezentace: tvorba animovaného zpravodajství nebo reklamy PČ (9) – webová prezentace, výroba vlastního krátkého filmu
práce v realizačním týmu	
Čj (5) – příprava besídky AJ (5) – společné projekty Inf (5) – společná diskuse: vhodné styly grafických prezentací	Alternativně: Čj (6) – tvorba třídního zpravodaje AJ, FJ, NJ (6 – 9) - projektová výuka Inf (6) – výroba reklamy, krátkého filmu
Další alternativní činnosti:	
Tvorba třídního (školního) časopisu, školní parlament, Video projekty	

Začlenění tematických okruhů průřezových témat je uvedeno v rozpisu učiva jednotlivých předmětů.

4. UČEBNÍ PLÁN

1. stupeň základního vzdělávání:

Oblast	Předmět	Hod.	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	39	8	8	8	7	8
	Anglický jazyk	12	1	2	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika	24	4	5	5	5	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	0	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	7	2	2	3	0	0
	Vlastivěda	4	0	0	0	2	2
	Přírodověda	4	0	0	0	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	7	1	1	2	2	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1

Základní škola, Praha 13, Mláďí 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mláďí naučíš (5. verze)

Celkem hodin v 1.- 5. ročníku		118	20	22	25	25	26
Disponibilní hodinová dotace	Čj 6h, AJ 3h, M 4h, VI + Přv 3h	16	2	4	3	4	3

2. stupeň základního vzdělávání s jazykovým zaměřením:

Oblast	Předmět	Hod.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	16	4	4	4	4
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3
	Další cizí jazyk (FJ, NJ)	12	3	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika	16	4	4	4	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	0
Člověk a společnost	Dějepis	8	2	2	2	2
	Výchova k občanství	4	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	7	1	2	2	2
	Chemie	4	0	0	2	2
	Přírodopis	7	2	2	2	1
	Zeměpis	7	2	2	1	2
Umění a kultura	Hudební výchova	4	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	6	2	1	2	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	3	0	1	1	1
	Tělesná výchova	8	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	4	1	1	1	1
	Volitelné předměty: Konverzace v cizím jazyce (Aj, Fj, Nj)	3	0	1	1	1
Celkem hodin v 6. - 9. ročníku		122	29	30	32	31
Disponibilní hodinová dotace	Český jazyk 1h, další cizí jazyk (FJ,NJ) 6h., M 1h, Dějepis 1h, Fy 1h., Chemie 1h., Přírodopis 1h., Zeměpis 1h., Výchova ke zdraví 1h, Pracovní činnosti 1h., Volitelný předmět 3h.	18	3	5	4	6

2. stupeň základního vzdělávání s všeobecným zaměřením:

Oblast	Předmět	Hod.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	16	4	4	4	4
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3
	Další cizí jazyk: Základy německého jazyka	8	2	2	2	2
Matematika a její aplikace	Matematika	16	4	4	4	4

Základní škola, Praha 13, Mláď 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mláď naučíš (5. verze)

Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	0
	Základy administrativy	4	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	8	2	2	2	2
	Výchova k občanství	4	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	7	1	2	2	2
	Chemie	4	0	0	2	2
	Přírodopis	7	2	2	2	1
	Zeměpis	7	2	2	1	2
Umění a kultura	Hudební výchova	4	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	6	2	1	2	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	3	0	1	1	1
	Tělesná výchova	8	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	4	1	1	1	1
	Volitelné předměty: Konverzace v cizím jazyce (Aj, Fj, Nj)	3	0	1	1	1
Celkem hodin v 6. - 9. ročníku		122	29	30	32	31
Disponibilní hodinová dotace	Český jazyk 1h, M 1h, Dě 1h, Základy NJ 2h., Fyzika 1h., Chemie 1h., Přírodopis 1h., Zeměpis 1h., Základy administrativy 4h., Výchova ke zdraví 1h, Pracovní činnosti 1h., Volitelný předmět 3h.	18	3	5	4	6

Pozn. U žáků 1. a 2. stupně s priznanými podpurnými opatřeními jsou zařazeny předměty speciální pedagogické péče.

Volba zaměření od šestého ročníku

Od šestého ročníku mají žáci možnost volby, zda chtějí na 2. stupni pokračovat podle učebního plánu jazykového nebo všeobecného zaměření. V učebním plánu jazykového zaměření mají žáci tříhodinovou týdenní dotaci dalšího jazyka od 6. do 9. ročníku a hodinovou týdenní dotaci konverzace v cizím jazyce od 7. ročníku. V učebním plánu všeobecného zaměření mají žáci dvouhodinovou týdenní dotaci předmětu Základy německého jazyka od 6. do 9. ročníku a hodinovou týdenní dotaci předmětu Základy administrativy od 6. do 9. ročníku a hodinovou týdenní dotaci konverzace v cizím jazyce.

Volitelné předměty

Jako volitelné předměty nabízí škola v 7. až 9. ročníku Konverzaci v anglickém jazyce, Konverzaci ve francouzském jazyce a Konverzaci v německém jazyce v jednorodinové týdenní dotaci pro žáky s jazykovým i všeobecným zaměřením.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – český jazyk a literatura, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, základy německého jazyka a ve volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce, konverzace ve francouzském jazyce a konverzace v německém jazyce. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti

vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení a podporu komunikačních kompetencí. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení. Z tohoto pohledu k jazyku přistupujeme během vyučování. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Český jazyk a literatura
Anglický jazyk
Francouzský jazyk
Německý jazyk
Základy německého jazyka
Konverzace v anglickém jazyce
Konverzace ve francouzském jazyce
Konverzace v německém jazyce

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vyučovací předmět český jazyk zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k významným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy. Žáka vybavuje znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a efektivně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Získané dovednosti jsou potřebné i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Zároveň jsou vytvářeny předpoklady k účinné mezilidské komunikaci – žáci se učí chápat svou roli v různých komunikačních situacích, učí se přijímat a hodnotit názory jiných.

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk má komplexní charakter, pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí číst analyticko-syntetickou metodou, učí se číst s porozuměním, vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), analyzovat text, kriticky ho posuzovat, chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně psát a mluvit.

V jazykové výchově žáci poznávají elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy, získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka i jeho dalších forem. Český jazyk se stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově se žáci seznamují s literární tvorbou vhodnou pro mladší i starší školní věk, dramatizují vhodné texty, poznávají ilustrátory knih, na ukázkách uměleckých textů se seznamují se základními literárními druhy, učí se poznávat umělecké záměry autora i formulovat své vlastní názory o díle. Postupně tak získávají základní čtenářské návyky, ve vyšších ročnících i schopnost samostatné literární tvorby a její interpretace.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí v 1. a 2. období 1. stupně:

Kompetence k učení

- rozvíjíme zájem o nové poznatky
- ukazujeme, jak vyhledávat a třídit informace a učíme vyvozovat závěry
- vedeme ke čtení s porozuměním
- učíme využívat a aplikovat poznatky
- vedeme k prezentaci svojí práce (vlastní literární díla)
- klademe důraz na pozorování, experimentování
- pomáháme účinně hodnotit a sebehodnotit

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k uvědomění si problému a pomáháme hledat řešení

- učíme rozlišovat podstatné a nepodstatné
- rozvíjíme snahu přemýšlet nad problémem
- vedeme k trpělivosti a vytrvalosti
- předkládáme možnost obhájit a vysvětlit svá řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky správně a věcně formulovat myšlenky a názory
- vedeme žáky k aktivnímu naslouchání a diskusi s ostatními (dětmi i dospělými)
- vedeme k dovednosti aplikovat své poznatky
- učíme žáky toleranci
- pomocí literárních textů rozvíjíme dostatečnou slovní zásobu a schopnost správně vyslovovat
- učíme žáky vyjadřovat nejen ústně, ale i písemně a vedeme žáky k dodržování smluvených pravidel

Kompetence sociální a personální

- předkládáme možnost spoluutvářet pravidla a také je dodržovat
- pozitivně ovlivňujeme a upevňujeme vztahy ve skupině a vedeme žáky k přijímání role ve skupině
- pomáháme žákům k sebepoznání
- vedeme žáky k diskusi

Kompetence občanské

- vytváříme předpoklady k toleranci víry a různých etnik, četba pohádek, legend...
- dbáme na slušné vyjadřování a chování ve škole i na veřejnosti
- učíme žáky uplatňovat svá práva, ale i znát i své povinnosti
- vedeme žáky k respektování národních, kulturních a historických tradic
- seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím

Kompetence pracovní

- rozvíjíme schopnost plánovat si práci – postup
- dbáme na dodržování a hygienických zásad při čtení a psaní
- vedeme ke spolupráci a učíme žáky dokončit práci
- učíme žáky pracovat podle návodu (čtení s porozuměním)
- učíme je vážit si práce své i druhých - hodnocení a ocenění

Očekávané výstupy – 1. období 1. stupně

Komunikační a slohová výchova

žák:

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Jazyková výchova

žák:

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Literární výchova

žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Učivo - Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova - 1. období 1. stupně - 1. ročník

- sluchové rozlišení hlásek, analýza a syntéza slov
- vyvozování hlásek a písmen
- čtení dlouhých samohlásek, slabik di, ti, ni, dy, ty, ny, čtení předložek se jmény, čtení slov se slabikami dě, tě, ně, mě a slov se slabikami bě, pě, vě, čtení obtížnějších slov
- tvoření jednoduchých vět
- přesné označování předmětů
- správná intonace věty, tvoření otázky, otázka a odpověď
- slova opačného významu
- tvoření souvětí
- slova citově zabarvená - zdvořilost
- slova mnohoznačná
- formy společenského styku (požádání, poděkování, pozdrav, přivítání, rozloučení, omluva, vzkaz, dopis)
- kresebné cviky - příprava na psaní
- psaní písmen, interpunkčních znamének, slov, vět, opis, přepis
- psaní skupin dě, tě, ně, mě a skupin bě, pě, vě, psaní písmen d', t', ň
- dramatizace pohádky, básně
- rytmus a rým
- popis, vypravování podle obrázkové osnovy
- hádanky – seznámení
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: TO Receptivních činností: Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Učivo - Český jazyk a literatura - Jazyková výchova - 1. období 1. stupně – 1. ročník

- věta, slovo, slabika, hláska, písmeno
- analýza slov, slabičná stavba slova
- vlastní jména osob, zvířat
- spojka - vyhledávání a grafické vyznačování

- i, y – informativní seznámení
- dvojhlásky ou, au
- předložky
- psaní ů uprostřed a na konci slov
- znaménka za větami, pořádek slov ve větě
- velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
- nadpis, podpis
- poznávání sloves
- změkčování d, t, n přidáním ě
- skupina mě, bě, pě, vě

Učivo - Český jazyk a literatura - Literární výchova - 1. období 1. stupně – 1. ročník

- poslech četby na pokračování, poslech čtené pohádky
- klasická lidová pohádka
- pohádkové bytosti
- veršovaná pohádka
- autorská a klasická pohádka
- poezie pro děti – říkadla a verše
- příležitostná poezie - vánoční a velikonoční koledy
- hádanky
- příběhy o zvířatech v dětské literatuře
- příběh s dětským hrdinou
- jazykolamy
- vyprávění pohádky podle obrázkové osnovy

Učivo - Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova - 1. období 1. stupně – 2. ročník

- přechod od vázaného slabikování k plynulému čtení slov, krátkých textů, tiché a hlasité čtení s porozuměním, výrazné čtení s prožitkem, čtení rozhovoru, správné čtení předložek se slovem
- orientace v textu, vyhledávání klíčových slov
- vyprávění obsahu přečteného textu
- reprodukce textu s obměnami
- přednes básní z paměti
- vlastní vyprávění, vypravování podle obrázkové osnovy, souvislé vypravování podle osnovy
- otázky a odpovědi na základě četby
- práce s náročnějším textem – dokončení příběhu
- popis postav, zvířete, předmětů a jejich funkcí, děje, popis chování osob, popis obrázku na základě řízeného pozorování
- komunikační žánry (požádání, poděkování, vzkaz, přivítání, rozloučení, oslovení, prosba, omluva, zdvořilé vystupování)
- docvičování tvarů písmen a nová písmena x, X, q, Q, Y
- psaní slov a jednoduchých vět s porozuměním
- písemné vyjadřování žákovských pozorování a zkušeností
- žánry písemného projevu (jméno, příjmení, adresa, pohlednice, dopis, obálka, adresa, PSČ)
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy

Učivo - Český jazyk a literatura - Jazyková výchova - 1. období 1. stupně – 2. ročník

- věta, začátek a konec, pořádek slov ve větě, rozlišování slov ve větě
- uspořádání vět, druhy vět

- význam slova, slova nadřazená, podřazená, souřadná protikladná, souznačná
- slovo – slabika - hláska
- zvuková stavba slova
- hláska - písmeno
- hlásky - krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky, slabikotvorné r, l
- souhlásky tvrdé, měkké, obojetné, psaní i, y po měkkých a tvrdých souhláskách
- skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
- výslovnost a psaní párových souhlásek uprostřed a na konci slov
- abeceda a řazení slov podle abecedního pořádku
- slova příbuzná
- slovní druhy – aktivně: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, ostatní druhy informativně
- velká písmena ve vlastních jménech
- větné celky – věta jednoduchá, souvětí
- středník, uvozovky

Učivo - Český jazyk a literatura - Literární výchova - 1. období 1. stupně – 2. ročník

- báseň – verš, rým, básník, lidová poezie
- hádanky a říkadla, slovní rébusy, přesmyčky
- klasická pohádka, autorská pohádka, rozdíl mezi skutečností a fantazií, pohádky jiných národů, klasická pohádka se zvířecím hrdinou, dokončení pohádkového příběhu, popletené pohádky, pohádkové hádanky, poslech pohádek, veršované pohádky
- příležitostná poezie - vánoční a velikonoční koledy, básně k ročním obdobím, lidová rčení a přísloví
- vymýšlení novotvarů
- příběhy o zvířatech v dětské literatuře a bajka
- příběh s dětským hrdinou
- spisovatelé pro děti a dětské ilustrátoři

Učivo - Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova - 1. období 1. stupně – 3. ročník

- správné, plynulé a uvědomělé čtení krátkých vypravování (básní, bajek, pohádek)
- uplatnění přirozené intonace a správné použití slovního přízvuku
- nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání
- výrazné čtení krátkých vypravování a básní s využitím intonace podle smyslu čteného textu
- četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků
- tiché čtení (bez pohybu rtů) krátkých textů s jednoduchým dějem
- objasňování významu slov a slovních spojení
- vyhledávání klíčových slov v přečteném textu
- orientace v textu
- tvoření a osnovy, členění jazykového projevu
- sestavování obrázkových osnov
- vyjadřování obsahu ilustrací k přečtenému textu
- vypravování na základě obrazového materiálu
- vyprávění a vymýšlení pohádky nebo povídky
- reprodukce vypravování a naučných textů nebo jejich částí
- dramatizace pohádky, povídky nebo básně
- poslech literárních textů
- líčení atmosféry příběhu
- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu
- výrazný přednes krátkých básní nebo krátkých příběhů
- dramatizace pohádky, povídky, básně
- komunikační žánry-pozdrav, oslovení, zpráva, omluva, prosba, vzkaz, dialog, mluvčí, posluchač

- dodržování základních hygienických návyků správného psaní
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ:** Rozvoj schopností poznávání

Učivo - Český jazyk a literatura - Jazyková výchova - 1. období 1. stupně – 3. ročník

- věta, slovo, slabika, písmeno
- stavba slova - kořen, předpona, přípona, koncovka
- slovní přízvuk
- pravopis skupin bě, pě, vě, mě
- souvislý mluvený projev
- nauka o slově-slova mnohoznačná, synonyma, opozita, příbuzná
- tvarosloví - seznámení se slovními druhy a jejich poznávání v jasných případech
- vyhledávání, určování podstatných jmen (rod a číslo podstatných jmen, pádové otázky), slovesa (osoba, číslo, čas, infinitiv)
- pravopis i, í / y, ý po obojetných souhláskách uvnitř slova - vyjmenovaná slova
- procvičování pravopisu vyjmenovaných a příbuzných slov, porozumění významu slov a slovních spojení
- pravopis vlastních jmen
- druhy vět podle postoje mluvčího
- výběr vhodných jazykových prostředků

Učivo - Český jazyk a literatura – Literární výchova - 1. období 1. stupně – 3. ročník

- správné, plynulé a uvědomělé čtení krátkých vypravování (básní, bajek, pohádek)
- uplatnění přirozené intonace a správné použití slovního přízvuku
- nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání
- výrazné čtení krátkých vypravování a básní s využitím intonace podle smyslu čteného textu
- četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků
- tiché čtení, krátkých textů s jednoduchým dějem
- objasňování významu slov a slovních spojení, vyhledávání klíčových slov v přečteném textu
- orientace v textu
- tvoření a osnovy, členění jazykového projevu, sestavování obrázkových osnov
- vyjadřování obsahu ilustrací k přečtenému textu, vypravování na základě obrazového materiálu, vyprávění a vymýšlení pohádky nebo povídky
- reprodukce, vypravování naučných textů nebo jejich částí
- dramatizace pohádky, povídky nebo básně
- poslech literárních textů
- líčení atmosféry příběhu
- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu
- výrazný přednes krátkých básní nebo krátkých příběhů
- dramatizace pohádky, povídky, básně
- komunikační žánry - pozdrav, oslovení, zpráva, omluva, prosba, vzkaz, dialog, mluvčí, posluchač
- dodržování základních hygienických návyků správného psaní
- úhledný, čitelný, plynulý a přehledný písemný projev
- správné tvary písmen, mezery mezi slovy, sklon písma
- odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu
- psaní s porozuměním
- automatizace psacího projevu
- žánry písemného projevu (dopis, adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, jednoduché tiskopisy)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
Evropa a svět nás zajímají

Očekávané výstupy – 2. období 1. stupně

Komunikační a slohová výchova

žák:

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti potichu i nahlas
- navrhne vhodný nadpis
- posoudí na základě přečteného textu pravdivost/nepravdivost tvrzení
- posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu
- posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- vyhledá v textu odpověď na danou otázku
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Jazyková výchova

žák:

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Literární výchova

žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- používá jednoduché literární pojmy

Učivo - Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova - 2. období

1. stupně – 4. ročník

- praktické čtení, věcné čtení (čtení vyhledávací), čtení s porozuměním (posouzení úplnosti sdělení, rozlišování podstatných a okrajových informací z přečteného textu)
- plynulé čtení vlastního (autorského textu)
- výrazný přednes krátkých próz a básní
- dramatizace čteného textu
- orientace v textu – členění, odstavce
- správné hygienické návyky při čtení
- praktické a pozorné naslouchání, věcné naslouchání (soustředěné a aktivní), rozlišování podstatných a okrajových informací vyslechnutého textu, volná reprodukce vyslechnutého textu
- zvládat základy techniky mluveného slova (dýchání, výslovnost, tvoření hlasu)
- komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení,
- vypravování, dialog
- vypravování podle obrázkové osnovy
- zvládání role vypravěče vlastních zážitků
- slovní popis (od celku k jednotlivostem, vlastnosti osob), popis předmětu i děje
- používání spisovné češtiny v mluveném projevu
- využívání mimojazykových komunikačních prostředků (gest, mimiky)
- reagování na vyslechnutý text otázkou, zaznamenání vyslechnutého
- telefonování (soukromé i úřední)
- základní hygienické návyky při psaní (sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku)
- technika psaní, formální úprava textu, tvořivé psaní
- žánry písemného projevu: dopis (úřední a osobní, části dopisu), pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, vzkaz, inzerát, oznámení, pozvánka, SMS, e-mail
- reklama a její formy
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání**

Učivo - Český jazyk a literatura - Jazyková výchova - 2. období 1. stupně – 4. ročník

- významy slov – jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, citově zabarvená, spisovná, nespisovná, nářečí
- slovní druhy – ohebná, neohebná slova
- stavba slov – předpona, kořen slova, přípony, koncovky, předpona x předložka
- vyjmenovaná slova a slova příbuzná
- změny kmenové souhlásky
- slovesa - infinitiv, zvrtná slovesa, jednoduchý a složený slovesný tvar, časování sloves
- podstatná jména - rody, pády, vzory, skloňování, koncovky podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského (životnost)

Učivo - Český jazyk a literatura - Literární výchova - 2. období 1. stupně – 4. ročník

- Práce s literárními texty-poslech i hlasité čtení knih přiměřeně věku
- Besedy o knihách, divadelních představeních, televizních pořadech
- Základní literární žánry a druhy – báseň, pohádka, povídka, bajka
- Základní pojmy- kniha, čtenář, ilustrátor, divadelní představení, herec, režisér, veršovaný rým, přirovnání, básník, autor, spisovatel
- Autorská tvorba s vlastním výtvarným doprovodem

- Volná reprodukce přečteného a slyšeného textu
- Tvořivé činnosti s textem – přednes, dramatizace
- Odborná literatura – slovníky, encyklopedie
- Práce s informacemi – denní tisk, zprávy ČTK, příručky
- Grafické členění textu – odstavce, kapitoly
- Jazykolamy

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy

Učivo - Český jazyk a literatura - Komunikační a slohová výchova - 2. období 1. stupně – 5. ročník

- Orientace v textu, klíčová slova
- Autorská tvorba
- Jazykové prostředky – synonyma
- Popis - logická posloupnost
- Reprodukce uměleckého popisu
- Vypravování – dokončení příběhu, variace pohádky
- Druhy dramatického umění - balet, opera, činohra, recenze
- Slohová pravidla, slohové útvary
- Osnova - členění textu
- Přímá řeč
- Dopis - úřední a soukromý (dopis jako komunikační prostředek charakteristika pisatele, ukázky korespondence)
- Reklama a její formy (klamavá reklama)
- Oznámení, blahopřání
- Internet, elektronická pošta, SMS
- Popis pracovního postupu

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: TO receptivních činností: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti; **TO produktivních činností:** tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Učivo - Český jazyk a literatura - Jazyková výchova - 2. období 1. stupně – 5. ročník

- Stavba slov – předpona + kořen + přípona, koncovky
- Tvoření slov odvozováním, slovotvorný základ
- Psaní ú, ů
- Předpony pod-, ad-, bez-, roz-, ob (ě, je), s-, z-, vz-
- Jednoznačná a mnohoznačná slova
- Slovní druhy
- Slovesa – časování (osoba, číslo, čas, slovesné tvary, zvrtná slovesa, příčestí minulé), slovesný způsob (oznamovací, podmiňovací, rozkazovací)
- Podstatná jména rodu mužského, ženského a středního (skloňování, vzory)
- Souvětí (interpunkce, spojovací výrazy)
- Číslovky (psaní číslovek slovem, skloňování čísl. dva a oba)
- Stavba věty (shoda, základní skladebné dvojice, členy závislé a řídící, dvojice základní a určovací)

- Přídavná jména (druhy a skloňování, tvrdá a měkká)
- Shoda podmětu s přísudkem
- Psaní i/y v přičestí minulém
- několikanásobný přísudek (výjimky)
- Skladba (základní větné členy, holý podmět a přísudek, podmět a přísudek nevyjádřený, rozvitý)
- Zájmena (opakování, druhy), sloňování zájmen ten, náš, on, ona, ono, zájmena Ty a Vy v dopise
- Stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice, grafické znázornění stavby věty
- Věta jednoduchá, souvětí (vzorec, počet vět)
- Přímá řeč (interpunkce a psaní velkých písmen)

Učivo - Český jazyk a literatura - Literární výchova - 2. období 1. stupně – 5. ročník

- Práce s literárními texty-poslech, hlasité i tiché čtení knih přiměřeně věku, rozbor, interpretace
- Besedy o knihách, divadelních představeních, televizních pořadech
- Literární žánry a druhy – báseň, pohádka, povídka, bajka
- Základní pojmy - kniha, čtenář, ilustrátor, divadelní představení, herec, režisér, veršovaný rým, přirovnání, básník, autor, spisovatel
- Autorská tvorba s vlastní ilustrací
- Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, zestručnění, oddělení podstatného od okrajového
- Tvořivé činnosti s textem – přednes, dramatizace
- Odborná literatura – slovníky, encyklopedie
- Práce s informacemi – denní tisk, zprávy ČTK, příručky, aktuality, projektová činnost
- Grafické členění textu – odstavce, kapitoly
- Jazykolamy, přísloví

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola

Období 2. stupně

Výchovně a vzdělávací strategie vedou k vytváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva vhodnými způsoby a metodami
- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka
- vedeme žáky k používání vhodných učebních pomůcek a audiovizuální techniky
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- seznamujeme žáky s jazykovými příručkami a slovníky

Kompetence k řešení problémů

- Motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme jim hledat další řešení
- vedeme žáky k analýze přečtených textů a kritickému posouzení jejich obsahu
- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat
- zadáváme žákům úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností z četby a samostudia

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému formulování svých myšlenek a názorů v písemném a ústním projevu
- vedeme žáky k porozumění ukázek uměleckých textů a k účinné komunikaci s ostatními při jejich rozboru
- seznamujeme žáky se všemi útvary českého jazyka
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků pomocí literárního a gramatického učiva

- vedeme žáky k dodržování pravidel pravopisu a spisovné výslovnosti ve všech oblastech jazykového vzdělávání
- vedeme žáky k práci s mimoučebnicovými texty, internetem
- učíme žáky tvořit různé slohové útvary v různých funkčních stylech a prakticky je využívat v běžném životě

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k ohleduplnosti a respektování názorů a práv druhých
- vedeme žáky ke schopnosti požádat o radu a pomoc, umět je poskytnout ostatním
- podporujeme je v tom, aby věřili svým schopnostem a dovednostem a měli z toho pocit uspokojení
- vedeme žáky k utváření vhodného sociálního klimatu ve třídě přátelskou, pohodovou pracovní atmosférou a ke schopnosti vytvářet pozitivní sociální prostředí v dalších společenských skupinách

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s literárním dědictvím a místním kulturním dění
- zapojujeme žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích
- vedeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a podněcujeme jejich literární tvorbu

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Očekávané výstupy na konci období 2. stupně:

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- zná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch
- samostatně pracuje s jazykovými příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

SLOH A KOMUNIKACE

- odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- zná zásady diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- vhodně užívá verbálních, nonverbálních i para lingválních prostředků řeči v mluveném projevu připraveném i improvizovaném
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezi větného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem na základě svých dispozic a osobních zájmů

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele
- seznamuje se se základními literárními směry v české a světové literatuře a uvádí jejich představitele
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo - Český jazyk a literatura - Jazyková výchova - Období 2. stupně – 6. ročník

- jazykověda a její složky, jazykové příručky
- spisovná výslovnost
- rozbor stavby slova a pravopis související se stavbou slova
- slova příbuzná
- tvarosloví
- podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa
- skladba, základní větné členy, rozvíjející větné členy
- shoda přísudku s podmětem
- rozlišení věty jednoduché a souvětí
- přímá řeč

Učivo - Český jazyk a literatura - Sloh a komunikace - Období 2. stupně – 6. ročník

- vypravování
- popis statický a dynamický
- jednoduché komunikační žánry
- výpisky, výtah
- dopis – osobní, úřední
- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:** TO receptivních činností: fungování a vliv médií ve společnosti, alternativně: TO produktivních činností: práce v realizačním týmu

Učivo - Český jazyk a literatura - Literární výchova - Období 2. stupně – 6. ročník

- základy literární teorie a historie
- struktura a jazyk literárního díla
- literární druhy a žánry (báje, pohádky, pověsti), dobrodružná literatura, nonsensová poezie
- tvořivé literární činnosti
- přednes vhodných literárních textů
- reprodukce a dramatizace literárního textu
- **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:** Kulturní difference

Učivo - Český jazyk a literatura - Jazyková výchova - Období 2. stupně – 7. ročník

- tvarosloví, ohebné slovní druhy a jejich mluvnické kategorie, slovesa, slovesný rod
- neohebné slovní druhy
- pravopis lexikální, morfologický, pravopis vlastních jmen

- význam slova, nauka o významu slov
- slova jednoznačná, mnohoznačná
- sousloví, rčení
- synonyma, homonyma, antonyma
- odborné názvy
- tvoření slov
- obohacování slovní zásoby, odvozování, skládání, zkracování
- odvozování podstatných a přídavných jmen, sloves
- skladba
- druhy vět podle postoje mluvčího
- věty dvojčlenné, věty jednočlenné, větné ekvivalenty
- základní větné členy, druhy přísudku
- rozvíjející větné členy
- rozlišování hlavních a vedlejších vět
- druhy vedlejších vět

Učivo - Český jazyk a literatura - Sloh a komunikace - Období 2. stupně – 7. ročník

- popis výrobku, uměleckého díla
- popis pracovního postupu
- charakteristika, líčení
- výtah z odborného textu
- žádost, životopis, vypravování
- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:** TO receptivních činností: fungování a vliv médií ve společnosti

Učivo - Český jazyk a literatura - Literární výchova - Období 2. stupně – 7. ročník

- rozlišení poezie a prózy
- poezie, jazyk básně
- charakteristika literárních druhů
- drama, monolog, dialog
- báje, pověsti, pohádky
- starověká literatura
- povídky, romány ze současnosti, historické, humoristické

Učivo - Český jazyk a literatura - Jazyková výchova - Období 2. stupně – 8. ročník

- slovní zásoba a tvoření slov, slova přejatá, jejich výslovnost, pravopis
- tvarosloví: skloňování obecných slov přejatých a cizích vlastních jmen, slovesa, slovesný vid, pravopis, lexikální, morfologický, syntaktický
- skladba: věta jednoduchá a souvětí, doplněk, druhy vedlejších vět, významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, mezi větnými členy a vedlejšími větami
- obecné poučení o jazyce: slovanské jazyky, útvary českého jazyka a jazyková kultura

Učivo - Český jazyk a literatura – Sloh a komunikace - Období 2. stupně – 8. ročník

- výtah, práce s odborným textem, výpisky, doslovná citace textu
- charakteristika literární postavy
- výklad
- líčení, pokus o vlastní tvorbu
- úvaha
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ:** Poznávání lidí
- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:** TO receptivních činností: fungování a vliv médií ve společnosti

Učivo - Český jazyk a literatura – Literární výchova - Období 2. stupně – 8. ročník

- seznámení se starší literaturou
- literatura v období renesance
- období národního obrození
- romantismus
- současná literatura

- epické útvary
- hudebně - dramatické žánry,
- román humoristický a drobná epika

Učivo - Český jazyk a literatura - Jazyková výchova - Období 2. stupně – 9. ročník

- skladba
- mluvnický zápor
- shoda, řízenost, přimykání
- věta jednoduchá, grafické znázornění stavby věty, věta dvojčlenná, jednočlenná
- skladební dvojice, podmět a přísudek, shoda přísudku s podmětem, rozvíjející větné členy
- souvětí – druhy vedlejších vět, souřadné poměry, rozbory souvětí, samostatný větný člen, všestranné jazykové rozbory
- tvarosloví - slovní druhy, ohebné slovní druhy, mluvnické kategorie, neohebné slovní druhy, pravopis související s tvaroslovím
- nauka o slovní zásobě, význam slov a slovních spojení, obohacování slovní zásoby
- stavba slova, tvoření slov
- zvuková stránka jazyka
- obecné poučení o jazyce a vývoj jazyka

Učivo - Český jazyk a literatura – Sloh a komunikace - Období 2. stupně – 9. ročník

- vypravování v umělecké oblasti
 - popis a charakteristika
 - úvaha
 - životopis
 - publicistické útvary
 - proslov, funkční styly
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:** TO receptivních činností: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti; TO produktivních činností: tvorba mediálního sdělení

Učivo - Český jazyk a literatura – Literární výchova - Období 2. stupně – 9. ročník

- česká literatura 20. století
- struktura literárního díla
- epické žánry a autoři
- drama, hudebně-divadelní žánry
- lyrika
- avantgarda v literatuře
- vědecko-fantastická literatura
- velká epika, významní romanopisci

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Předmět Anglický jazyk je vyučován v prvním až devátém ročníku. Výuka probíhá převážně ve třídách dělených na skupiny. Jejím obsahem je plnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s okolním světem, s lidmi různých národů a ras, z různých kulturních prostředí, ale i při kontaktu s technickými vymoženostmi doby, jako jsou počítače, internet, digitální technika apod.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se v angličtině v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech. Žáci jsou rovněž vedeni k porozumění čtenému textu,

který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí.

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází a na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Výuka je zpočátku zaměřena především na motivaci žáků k učení se cizímu jazyku. Upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkali, jednoduchých básniček a podobně, sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu Český jazyk a jen tehdy, kdy je k tomu vhodná příležitost. Učení se gramatickým pojmům a poučkám není naším cílem. Žáci ve 3. až 5. ročníku se učí dorozumět se v základních životních situacích, porozumět jednoduchým textům a poslechu.

Výuka na 2. stupni je zaměřena na prohloubení jazykových znalostí a dovedností a motivaci k celoživotnímu jazykovému vzdělávání. Žáci pracují ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v jiných vyučovacích předmětech.

Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou postupně seznamováni také s výrazy americké angličtiny. Škola pořádá na podporu motivace žáků k učení jazykové pobyty ve Velké Británii a také využívá možností spolupráce s rodilými mluvčími.

Výsledným stupněm znalosti dle Společného evropského referenčního rámce (SERR) je stupeň A2. Nadanější žáci mohou v některých jazykových dovednostech dosáhnout stupně B1. Vyučující dodržují diferencovaný přístup k žákům, přihlížejí ke specifickým poruchám učení žáků a rovněž se věnují žákům s výrazným nadáním.

1. STUPEŇ

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Nabízíme žákům různé aktivity, které jim pomohou odhalit jejich styly učení. Vedeme žáky k pravidelnosti v učení se jazyku. Prostřednictvím zajímavých a různorodých metod vedeme žáky k aktivnímu učení během hodiny. V tomto období klademe důraz na pravidelné zadávání jednoduchých domácích úkolů, které vedou k pravidelnému kontaktu s jazykem. Důraz klademe na motivaci žáků k učení se cizím jazykům.

Kompetence k řešení problémů:

Vedeme žáky k porovnávání výroků. Nabízíme žákům práci s chybou a neodsuzujeme chyby. Žáky vedeme k rozpoznávání chyb a samostatnosti v jejich opravování. Žákům předkládáme jednoduché jazykové učivo jako problém, který mohou sami vyřešit.

Kompetence komunikativní:

Učíme žáky poslouchat všechny jazykové projevy při vyučování. Umožňujeme žákům práci ve dvojicích a malých skupinách. Klademe důraz na kulturu řeči a úpravu písemných projevů. Vedeme žáky k porozumění jednoduchého sdělení. Seznamujeme žáky se všemi možnostmi komunikace v cizím jazyce. Vytváříme dostatek situací, ve kterých mohou žáci v cizím jazyce komunikovat.

Kompetence sociální a personální:

Žákům od počátku nabízíme a vedeme je k práci ve dvojicích a skupinách. Učíme je přebírat roli vedoucího skupiny. Vedeme žáky k tolerantnosti k projevům spolužáků. Žáky vedeme k vypěstování odpovědnosti za svěřenou funkci ve skupině. Vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemné spolupráce mezi žáky a k poznání potřeby vzájemné tolerance a respektu v souvislosti s osobou člověka, jeho zdraví, vztahů obou pohlaví apod.

Kompetence občanské:

Seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi v anglicky mluvících zemích a porovnáváme je s našimi. Dáváme žákům dostatek prostoru pro vyjádření svého názoru. Vedeme žáky k toleranci a

ohleduplnosti k ostatním. Pomocí vhodných příběhů rozvíjíme u žáků empatii. Nabízíme žákům možnost vyjadřovat své názory a přesvědčení. Povzbuzujeme žáky k pomoci ostatním, zvláště při skupinové práci. Vedeme žáky k uvědomění si a respektování vlastní kultury a tradic při srovnávání s jinými.

Kompetence pracovní:

Vedeme žáky k tomu, aby si dokázali organizovat své učení. Nabízíme jim výběr různých postupů při učení. Formou her rozvíjíme u žáků vědomí o důležitosti pravidel a jejich dodržování. Prostřednictvím pravidelných domácích úkolů učíme žáky odpovědnosti za vlastní učení a dodržování stanovených termínů a pravidel. Poskytujeme žákům dostatek prostoru, aby se při projektové práci naučili správně zvolit vhodné materiály, pomůcky a odpovídajícím způsobem si zorganizovat práci.

Očekávané výstupy na konci 1. období 1. stupně:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Anglický jazyk – Učivo - 1. období 1. stupně- 1. – 3. ročník

Slovní zásoba na témata:

rodina, číslovky 1–20, základní zdvořilostní fráze, školní pomůcky a činnosti, barvy, hračky, jídlo, ovoce, nábytek, osoby, přídavná jména popisující velikost, rozměr a stáří, části lidského těla, místnosti v domě, oblečení, dětské sportovní činnosti, zvířata, narozeniny, Vánoce, Velikonoce

Komunikační situace:

pozdravy, představování, nakupování, dotazování se na oblíbenost (Do you like...?, What's your favorite...?), dotazování se na dovednost (Can you...?), dotazování se na vlastnění předmětů (Have you got...?), popis osob, dotazování se na majitele předmětu (Whose...?), pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách, fráze spojené s Vánocemi a Velikonocemi

Jazykové struktury a gramatika:

osobní a ukazovací zájmena, přivlastňovací zájmena můj, tvůj, číslovky 1 – 20, množné číslo podstatných jmen pomocí koncovky „s“, jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves být, moci, mít a pomocného slovesa do, vazba there is, rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu, jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu toho, co máme na sobě, předložky in, on a under pod při popisu umístění předmětů

Reálie:

Vánoce ve Velké Británii, Velikonoce ve Velké Británii, škola v Anglii, známá místa v Londýně, typická jídla ve Velké Británii, typická vesnice ve Velké Británii, klubové uniformy školáků v Anglii, sportovní den na anglické škole

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematický okruh: *Rozvoj schopnosti poznávání* (práce s hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvorba obrázkového slovníčku),

Tematický okruh: *Komunikace* (komunikace pomocí předmětů – tvorba přání k narozeninám, k Vánocům a k Velikonocům)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematický okruh: *Kulturní difference* (povídání si o jedinečnosti každého člověka a o jeho individuálních zvláštnotech na příkladě postaviček myši bydlících v domě s rodinou, povídání si o způsobech slavení svátků Vánoc a Velikonoc v různých zemích),

Tematický okruh: *Lidské vztahy* (povídání si o právu všech lidí žít společně a vzájemně se tolerovat na příkladu rodiny lidí a rodiny myšiček žijících v Happy House)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematický okruh: *Tvorba mediálního sdělení* (tvorba slovních bublin do kreslených příběhů, tvorba vlastní knížky s příběhem, prezentace vlastního práce)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematický okruh: *Evropa a svět nás zajímá*

- diskuse nad sdělením Sophie na dané téma lekce – realit Velké Británie
- tvorba vlastního sdělení

Očekávané výstupy na konci 2. období 1. stupně:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Anglický jazyk – Učivo - 2. období 1. stupně – 4. - 5. ročník

- pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa, odlišnosti českého a anglického slovosledu, předložky místa, synonyma, antonyma, dny v týdnu a měsíce v roce, datum, svátky, vyjadřování probíhající děje, vyjadřování libosti a nelibosti

Slovní zásoba na témata

- anglická abeceda, číslovky 20–100, členové širší rodiny, běžná zvířata v ZOO, běžné vlastnosti zvířat, důležité budovy a obchody ve městě, volnočasové aktivity, dny v týdnu, běžná povolání a nástroje s nimi spojené, běžné typy počasí, hrady a jejich obyvatelé, místnosti v domě, předložky místa, anglicky mluvící země, slovesa k vyjádření běžných činností a stavů, běžné potraviny, ovoce a zelenina,

Komunikační situace

- hledání něčeho nebo někoho, blahopřání a předání dárků, jednoduchý popis vzhledu zvířat, dotaz a odpověď na umístění, způsoby dopravy, týdenní režim, popis činnosti běžných povolání, dotazy na počasí, dotazy na uplynulé činnosti, kde bydlíme a co běžně děláme, moje rodina a náš životní styl, uvedení času (hodin)

Jazykové struktury a gramatika

- dotazy na pojmenování předmětů v angličtině
- sloveso mít ve 3. osobě jednotného čísla
- přivlastňovací zájmena jeho, její
- stupňování přídavných jmen
- stažené formy slovesa být v kladu a v záporu
- vazba there is/there are
- otázka a krátká kladná / záporná odpověď se slovesem rád
- předložka se dny v týdnu,
- vyjádření času
- minulý čas – kladné, oznamovací věty
- otázka v přítomném čase prostém pro 1. a 2. os. j. č.
- 3. os. j. č. v přítomném čase prostém
- sloveso mít ve 3. osobě jednotného čísla
- otázka a zápor v přítomném čase plnovýznamových sloves ve 3. os. j. č.
- zápor slovesa mít
- stupňování přídavných jmen
- přítomný čas průběhový

Reálie

- typická anglická jídla, divoká zvířata ve Velké Británii, dopravní prostředky v Londýně, britské svátky, běžná povolání v Londýně, outdoorové sporty ve Velké Británii, významní panovníci v dějinách Anglie

Průřezová témata

Mediální výchova

- vnímání autora mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení, seznámení se s anglickým časopisem pro děti, diskuse o účelech tematicky zaměřených časopisů

Osobnostní a sociální výchova

- Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, tvorba plakátu/PP prezentace na téma Moje rodina

Multikulturní výchova

- Kulturní difference, čtení textu popisujícího typická jídla v Anglii, diskuse o národních jídlech různých zemí, četba krátkého textu o známých britských panovnících, diskuse o známých panovnících v jiných zemích a u nás a co je proslavilo

Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí, diskuse na téma Čím člověk ohrožuje zvířata ve volné přírodě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- čtení o dopravních prostředcích v Londýně, diskuse o způsobech dopravy v různých zemích a v různých dobách, porovnání českého a anglického vysílání TV, čtení článku o významných dnech a svátcích ve Velké Británii, porovnání českých a anglických svátků a způsobů jejich oslav, čtení krátkého textu o povoláních běžných ve Velké Británii, četba textu o outdoorových sportech ve Velké Británii, diskuse o možnostech sportovního vyžití v ČR, porovnání s Velkou Británií, čtení článku v učebnici o odlišném způsobu života jedné rodiny v Austrálii, diskuse (v češtině) na téma způsob života lidí v jiných zemích daný přírodními podmínkami

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk

- porovnání české a anglické abecedy, přebal knihy – co vše najdeme na titulní a zadní straně knihy

Člověk a jeho svět

- příbuzenské vztahy v rodině, divoká zvířata v ČR a ve Velké Británii, znázornění terénu a objektů do mapy, významní panovníci našich a světových dějin časová osa, známé vynálezy, grafické znázornění průměrných teplot a úhrn srážek, sluneční soustava, jak zdravě snídat a jíst

Matematika

- grafy a jejich použití

2. stupeň

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí.

Kompetence k učení:

Vhodnou volbou metod a strategií vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné způsoby učení, vybírali si různé metody efektivního učení a uměli je uplatňovat. Učíme žáky zhodnotit jejich vlastní pokroky a kriticky zhodnotit výsledky svého učení. Dáváme žákům dostatek prostoru k tomu, aby si vlastní učivo plánovali, organizovali a řídili. Důraz klademe na celoživotní motivaci k učení se cizímu jazyku. Učíme žáky vyhledávat a třídit informace. Vedeme žáky k porozumění souvislostem, zobecňování a propojování informací z různých oblastí. Předkládáme žákům učivo tak, aby prováděli samostatná pozorování a vyhodnocovali vlastní závěry.

Kompetence k řešení problémů:

Nabízíme žákům vhodné aktivity k tomu, aby uměli vnímat problémové situace, rozpoznat problém, a nacházeli řešení problému na základě svých zkušeností a úsudku. Do vyučovacích hodin začleňujeme skupinové i individuální projekty nutící žáky vyhledávat řešení. Vytváříme dostatek vhodných situací, aby žáci rozpoznali chyby a uměli je samostatně opravit.

Kompetence komunikativní:

Učíme žáky poslouchat všechny jazykové projevy při vyučování. Umožňujeme žákům komunikovat v cizím jazyce ve dvojicích a malých skupinách, naslouchat výrokům druhých a adekvátně na ně reagovat. Poskytujeme žákům dostatek prostoru účinně se zapojovat do diskuze a umět v cizím jazyce obhájit svůj názor. Seznamujeme žáky s různými typy textů, vedeme je k tomu, aby se dorozuměli v běžných každodenních situacích a uměli vytvořit jednoduché rozhovory týkající se probíraných témat.

Kompetence sociální a personální:

Předkládáme žákům dostatek příležitostí spolupracovat v rámci skupiny, spoluvytvářet pravidla práce v rámci týmu při přípravě skupinových projektů i při práci ve třídě. Učíme žáky spoluvytvářet příjemnou atmosféru v týmu, při jednání s druhými projevovali úctu a ohleduplnost a přispívat k upevnění dobrých mezilidských vztahů. Vedeme žáky k tomu, aby dostatečně chápali potřebu efektivní spolupráce s ostatními, oceňovali zkušenosti ostatních, respektovali různá hlediska a projevovali úctu k názorům jiných.

Kompetence občanské:

Vytváříme dostatek příležitostí k tomu, aby se žáci naučili respektovat přesvědčení druhých a vážit si vnitřních hodnot ostatních. Učíme žáky zodpovědně se rozhodovat, respektovat naše tradice a kulturu. Dáváme žákům prostor k tomu, aby mohli projevit pozitivní postoj k umění, smysl pro kulturu a tvořivost a aktivně se zapojovat do kulturních aktivit.

Kompetence pracovní:

Žáky důsledně učíme dodržovat vymezená pravidla a plnit své povinnosti a závazky. Předkládáme žákům učivo tak, aby práci ve škole vnímali jako přípravu na budoucnost a zodpovědně se rozhodovali o své budoucnosti.

Očekávané výstupy na konci 2. stupně:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák:

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

žák:

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Anglický jazyk – Učivo - Období 2. stupně – 6. – 9. ročník

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- **Jednotlivé tematické okruhy a slovní zásoba**
 - zájmy, volný čas, město, místa ve městě, země a národnosti, denní program, zvířata, škola a školní předměty, jídlo, povolání, sport, cestování, počasí, předměty každodenní potřeby, volnočasové aktivity, „doma“, hledání věcí, předmětů, domácí práce, přídavná jména vyjadřující pocity a události, milníky životů, předložky pohybu, zeměpisné znaky, vlastnosti, lidé a dovednosti, přídavná jména vyjadřující kvality, čas a číselné údaje, čísla, přídavná jména vyjadřující povahu, lidé v oblasti sportu, složená podstatná jména ze sportovní oblasti,

emoce a jejich vyjádření, různá zranění, televize, vyjadřování názoru, typy televizních programů, znečištění životního prostředí, ochrana životního prostředí, závislost na internetu, celebrity, média, škola, podvádění ve škole, typy škol, záškoláctví, protestní akce, vyjadřování názoru, sponzoring, dárcovství, knihy a filmy: žánry, filmové technologie, umění – typy umění, popis uměleckého díla, generace – soužití, srovnání, vztahy, přátelství, manželství, zdraví a lékařství, alternativní medicína, cestování, cestovní agentura, image a identita – vzhled, ošacení, nakupování, dokonalý svět – národy a vlády, menšiny, vládní politika, city – vyjadřování pocitů, popis citového stavu, morální a volní vlastnosti – porušení slibu, citové zranění, omluva a vysvětlení

- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
- tvary zájmen, přivlastňovací zájmena
- tvary slovesa „have“
- užití předložek „about“, „of“, „by“
- tázací zájmena
- vazby „there is/are“
- 2. stupeň příd. jmen
- přítomný čas prostý
- frekvenční příslovce
- přítomný čas průběhový
- způsobové sloveso „can“
- počitatelná/nepočitatelná podstatná jména + a/an/some/any/much/many
- minulý čas slovesa „to be“
- minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves
- budoucí čas s „be going to“, „will“, „won’t“
- přítomný čas prostý: věty oznamovací kladné, záporné; otázky
- frekvenční příslovce
- přítomný čas průběhový: věty oznamovací kladné, záporné; otázky
- přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový
- minulý čas slovesa „být“
- minulý čas prostý
- vyjádření času a minulosti, např. „ago“
- minulý čas průběhový: věty oznamovací kladné, záporné; otázky
- minulý čas prostý a minulý čas průběhový
- vyjádření schopnosti pomocí „can, could“
- otázky začínající slovem „how“... ?
- stupňování přídavných jmen
- způsobová slovesa „should, must“
- rozkazy
- vyjádření budoucnosti pomocí „will, won’t“
- první souvětí podmínkové
- vyjádření možnosti
- vyjádření budoucnosti pomocí „be going to“
- vyjádření budoucnosti s „will x be going to“
- vyjádření budoucnosti pomocí přítomného času průběhového pro naplánované schůzky, akce
- zájmena neurčitá

- větné modifikátory
- předpřítomný čas: věty oznamovací kladné, záporné; otázky
- přehled minulých časů
- kvantifikátory počítatelných a nepočítatelných podstatných jmen, použití „some“ a „any“
- předpřítomný čas – se slovesy pravidelnými a nepravidelnými; použití minulého času versus času předpřítomného
- předpřítomný čas + „still“, „yet“, „just“ a „already“
- modální sloveso „have to“, „should“ a „must“
- podmínková souvětí reálná 1. typu
- rozdíl v používání vazby „going to“ a „will“
- modální slovesa „could“, „can“ a „be able to“
- podmínková souvětí nereálná 2. typu
- trpný rod – čas přítomný a minulý
- předpřítomný čas s předložkami „for“ a „since“
- předpřítomný čas prostý a průběhový
- modální slovesa „may“, „might“, „could“, „must“ a „can’t“
- minulý čas modálních sloves
- přítomný čas prostý a průběhový pro vyjádření budoucnosti
- úvod do rodu činného a trpného
- trpný rod – čas přítomný, minulý a budoucí
- podmínková souvětí 1. typu se spojkou „if“ a „unless“
- srovnání použití podmínkových souvětí 1. a 2. typu
- podmínková souvětí 3. typu
- dva typy vztažných vět
- nepřímá řeč, nepřímá otázka, souslednost časů

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace, Kooperace a kompetice

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka a prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: TO produktivních činností: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

DALŠÍ CIZÍ JAZYK - FRANCOUZSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Francouzský jazyk

Vzhledem k jazykové profilaci školy je vyučovací předmět francouzský jazyk realizován v 6. až 9. ročníku. Žáci jsou převážně na výuku děleni na skupiny. Obsahem je plnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP ZV. Cílem je dosažení stupně znalostí A1 podle Evropského referenčního rámce. Důraz je kladen na rozvoj komunikativní kompetence a na získání pevných gramatických základů. Pro posílení motivace škola využívá spolupráce s rodilými mluvčími a stážisty z Francie. Žáci jsou vedeni k systematickému osvojování cizího jazyka s cílem motivovat je k celoživotnímu vzdělávání v tomto oboru.

Základní výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení, k řízení vlastního učení, k zájmu o další vzdělávání. Učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení. Vytváříme dostatek situací k poznávání smyslu a cíle učení, k utváření pozitivního vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku, ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a diskuzi o nich.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů vzniklých při situaci vyžadující nezbytné použití francouzského jazyka a učíme je volit vhodné postupy řešení. Klademe důraz na kritické myšlení a schopnost obhájit svůj názor v cizím jazyce. K posílení kompetence k řešení problémů realizujeme ročníkové, skupinové, individuální a miniprojekty.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Vytváříme dostatek situací k naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodné reakci na ně, účinné zapojení do diskuse. Seznamuje je s různými typy textů. Vedeme je k využívání informačních a komunikačních prostředků. Klademe důraz, aby se žáci nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k účinné spolupráci v rámci skupinového vyučování nebo při spolupráci na projektech k efektivnímu přispívání k diskuzi, k obhájení svého názoru a k respektu názoru druhých.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky se soužitím menšin ve frankofonním světě, žáci respektují jiné náboženství a kulturu.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k účinnému používání studijních materiálů a jazykových příruček při studiu. Klademe důraz na plnění povinností a závazků ve stanoveném termínu.

Očekávané výstupy – Období 2. stupně

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo – Další cizí jazyk: Francouzský jazyk Období 2. stupně – 6. - 9. ročník

ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA:

základní pravidla výslovnosti a pravopisu, důraz je kladen na transfer a interference z mateřského a prvního cizího jazyka

ZÁKLADNÍ PASIVNÍ ZVLÁDNUTÍ FONETICKÝCH ZNAKŮ

zvládnutí základních suprasegmentálních prvků jazyka (intonace, melodie)

TEMATICKÉ OKRUHY:

domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí frankofonních oblastí

Mluvnice:

- skloňování podstatných jmen, množné číslo, tvoření ženského rodu
- přídavná jména
- zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací a vztažná
- čísla (1-100), počet, řadové číslovky
- člen určitý, neurčitý, dělivý
- slovesa être, avoir
- slovesa 1., 2., 3. slovesné třídy
- blízká budoucnost
- nepravidelná slovesa aller, faire, dire, prendre, voir
- minulé časy - passé composé, imparfait
- základní předložky à, en, de, avec
- otázka a zápor

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní a sociální výchova: Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita

Mediální výchova - TO produktivních činností: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Ročníkové projekty mohou být realizovány v těchto oblastech:

- 6. ročník - Já a můj svět, Kamarádi na dálku aj.
- 7. ročník - Zhotovení vlastního komiksu nebo časopisu, Videopředpověď počasí aj.
- 8. ročník - Zhotovení obrazové biografie umělce nebo sportovce, V nákupním košíku..., Prázdninové leporelo, Můj vlastní prostor aj.
- 9. ročník - Co pro mě znamená Francie, Jídlo a gastronomie, Svět frankofonního sportu, Škola a školy pohledem různých kultur aj.

DALŠÍ JAZYK - NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Předmět německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV vzhledem k jazykové profilaci školy v 6. až 9. ročníku. Žáci jsou na výuku převážně děleni na skupiny s ohledem na specifické poruchy učení a zvláštní nadání.

Cílem je dosažení stupně znalostí **A1** podle Evropského referenčního rámce. Důraz je kladen na rozvoj komunikativní kompetence a na získání pevných gramatických základů. Pro posílení

motivace škola využívá spolupráce s rodilými mluvčími a výměnné pobyty a dopisování. Žáci jsou vedeni k systematickému osvojování cizího jazyka s cílem motivovat je k celoživotnímu vzdělávání v tomto oboru.

2. stupeň

Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Zavedením nových moderních vzdělávacích metod do vzdělávacího procesu se snažíme naučit žáky, aby sami řídili vlastní učení. Vedeme žáky k tomu, aby uměli vyhledávat a třídit důležité informace, uměli je využívat efektivně v procesu učení.

Kompetence k řešení problému

Učíme žáky pomocí nabídky nejrozličnějších problémových situací vnímat, rozpoznat, zaujmout určitý postoj k problému. Vytváříme podmínky k tomu, aby žáci sami uměli navozovat problémové situace, navrhovali samostatně různé varianty řešení.

Kompetence komunikativní

Cíleně vedeme žáky k vzájemné komunikaci v cizím jazyce při spolupráci ve skupinách, či dvojicích. Využíváme poslech záznamů rodilých mluvčích ve filmech v originále, organizujeme akce (např. Evropský den jazyků, Vánoce) pro prezentaci cizího jazyka formou krátkých scének, písní, básní či pohádek, využíváme moderní komunikační prostředky tak, aby žák uměl jednoduše a výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřoval se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Doporučujeme žákům naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat a účinně se zapojovat do diskuse. Předkládáme žákům obrazové materiály k popisu běžných každodenních situací, orientaci v mapách, hry ve městě na průvodce apod.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k ohleduplnosti a vzájemné úctě při jednání mezi spolužáky a dospělými lidmi. Nabádáme žáky k tomu, aby uměli požádat o pomoc či sami ochotně nabízeli spolupráci. Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali své chování, jednání a vytvářeli si pozitivní představu o sobě samém a ostatních diskutujících. Učíme žáky ovládat své chování a jednání a podporujeme jejich sebedůvěru. Učíme žáky efektivně spolupracovat jako tým s respektem k ostatním názorům a naopak se podřídit jednotlivcům.

Kompetence občanské

Aktivně zapojujeme žáky k vyjádření svého postoje k světovému umění a kultuře. Vedeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, historii, tradici i současnému českému umění.

Kompetence pracovní

Umožňujeme žákům, aby si osvojili používání učebnic, slovníků, časopisů, encyklopedií, internetových zdrojů, počítačů apod. k dosažení co největších znalostí v jazyce.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Očekávané výstupy na konci období 2. stupně

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- se zapojuje do jednoduchých rozhovorů

- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo - Německý jazyk – 2.stupeň

Zvuková a grafická podoba jazyka

- fonetické znaky (pasivně)
- základní výslovnostní návyky
- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Slovní zásoba

- pozdravy, záliby, čísla, abeceda, školní předměty, dny v týdnu, měsíce, oblečení, barvy, rodina, školní místnosti, školní potřeby, hodiny, domácí práce, svátky, datum, potraviny, nápoje, části těla, nemoci, nábytek, pokoje, dopravní prostředky, povolání, počasí

Tematické okruhy

- seznámení, školní předměty, móda a rodina, záliby, můj profil, škola, volnočasové aktivity, můj týden, narozeninová párty a domácí práce, jídlo a pití, nakupování, zdraví, doma, běžný den, Berlín, v zahraničí – realie příslušných jazykových oblastí, budoucnost a povolání, prázdniny a cestování

Mluvnice

- časování sloves v jednotném čísle, osobní zájmena, otázky Ano/Ne, sloveso být, tázací zájmena, lokální předložky – in, aus, tvoření slov, koncovka –in, sloveso mít, časování sloves v množném čísle, určitý a neurčitý člen, zápor, množné číslo podstatných jmen, tvoření slov – podstatné jméno + podstatné jméno, časové předložky – im, am, um, slovesa se změnou vokálů při časování, modální sloveso können, spojka ale, lokální předložky zu, in, časové předložky vor, nach, spojka nebo, osobní zájmena ve 4. pádě, slovesa s odlučitelnou předponou, řadové číslovky, modální sloveso mögen, müssen, osobní zájmena ve 3 pádě, rozkaz, spojka proto, částice, tvoření slov - sloveso + podstatné jméno, modální sloveso dürfen, lokální předložky in, auf, an, nach, aus, předložka s – mit, sloveso být a mít v minulém čase, minulý čas, tvoření slov – s koncovkou isch, lokální předložky bei, in ve 3 pádě, předložka bez – ohne, modální sloveso wollen

Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí,
Seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní a sociální výchova: Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace a kompetice
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita

Mediální výchova - TO produktivních činností: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Ročníkové projekty mohou být realizovány v těchto oblastech:

6. ročník - Já a můj svět, Kamarádi na dálku aj.
7. ročník – Zhotovení vlastního alba událostí, Vaření a recepty
8. ročník – Zhotovení vlastního slovníčku do města, Moje restaurace, VideoReklama, Můj vlastní prostor aj.
9. ročník - Co pro mě znamená Německo, Praha a její památky – video, Můj televizní pořad, Škola a školy pohledem různých kultur, Prázdninové lepoporelo, aj.

DALŠÍ CIZÍ JAZYK - ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Základy německého jazyka

Předmět Základy německého jazyka naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV vzhledem k jazykové profilaci školy v 6. až 9. ročníku. Žáci jsou na tento předmět dělení na skupiny s ohledem na specifické poruchy učení.

Jeho obsahem je plnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP ZV. Důraz je kladen na základní komunikační schopnosti a dovednosti žáků a jednoduché základy gramatiky.

Výuka je zaměřena na jedenáctileté až patnáctileté děti začínající s dalším jazykem na základní škole, tematicky a didakticky zaměřený na mládež tohoto věku v logické návaznosti na výuku českého a anglického jazyka, která probíhá od 1. ročníku ZŠ.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Za pomoci moderních vzdělávacích metod se snažíme naučit žáky, aby se snažili sami řídit vlastní učení. Vedeme žáky k tomu, aby uměli vyhledávat a třídit důležité informace, a uměli je v procesu učení efektivně využívat. Motivujeme žáky vlastním příkladem k pozitivnímu vztahu k učení, posuzování vlastních pokroků a sebehodnocení výsledků.

Kompetence k řešení problému

Učíme žáky vnímat, rozpoznat a zaujmout postoj k problému a pokusit se o jeho řešení. Pomáháme při vyhledávání informací či zdrojů pro vhodné řešení daného problému.

Kompetence komunikativní

Co nejčastěji zařazujeme komunikaci v cizím jazyce. Vedeme žáky k jednoduchým prezentacím v cizím jazyce formou krátkých scének, písní, básní či pohádek, Vedeme žáky ke schopnosti umět jednoduše formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory. Předkládáme obrazové materiály k popisu každodenních situací, učíme žáky orientaci na mapách, používáme ve výuce jazykové hry apod.

Kompetence sociální a personální

Pěstujeme spolupráci ve skupině a vedeme žáky k ohleduplnosti a vzájemné úctě. Učíme žáky, aby uměli požádat o pomoc či sami ochotně nabízeli spolupráci. Podporujeme u žáků sebedůvěru a vedeme je k ovládnutí svého chování a jednání. Učíme žáky efektivně spolupracovat v týmu.

Kompetence občanské

Vytváříme u žáků kladný postoj k světovému i českému umění a kultuře. Seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi německy mluvících zemí.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k využívání učebnic, slovníků, časopisů, odborných textů, internetových zdrojů a počítačů k dosažení pokroku v jazyce.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Očekávané výstupy na konci 2. stupně

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo - Základy německého jazyka – 2.stupeň

Zvuková a grafická podoba jazyka

- fonetické znaky (pasivně)
- základní výslovnostní návyky
- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Slovní zásoba

- pozdravy, záliby, čísla, abeceda, školní předměty, dny v týdnu, měsíce, oblečení, barvy, rodina, školní místnosti, školní potřeby, hodiny, domácí práce, svátky, datum, potraviny, nápoje, části těla, nemoci, nábytek

Tematické okruhy

- seznámení, školní předměty, móda a rodina, záliby, můj profil, škola, volnočasové aktivity, můj týden, narozeninová párty a domácí práce, jídlo a pití, nakupování, zdraví, doma

Mluvnice

- časování sloves v jednotném čísle, osobní zájmena, otázky Ano/Ne, sloveso být, tázací zájmena, lokální předložky in, aus, tvoření slov – koncovka –in, sloveso mít, časování sloves v množném čísle, určitý a neurčitý člen, zápor, množné číslo podstatných jmen, tvoření slov – podstatné jméno + podstatné jméno, časové předložky – im, am, um, slovesa se změnou vokálů při časování, modální sloveso können, spojka ale, lokální předložky zu, in, časové předložky vor, nach, spojka nebo, osobní zájmena ve 4. pádě, slovesa s odlučitelnou předponou, řadové číslovky, modální sloveso mögen, müssen, osobní zájmena ve 3 pádě, rozkaz, spojka proto, částice, tvoření slov - sloveso + podst.jméno

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí,
Seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní a sociální výchova: Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace a kompetice
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita

Mediální výchova - TO produktivních činností: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Ročníkové projekty mohou být realizovány v těchto oblastech:

6. ročník - Já a můj svět, Kamarádi na dálku aj.

7. ročník – Zhotovení vlastního alba událostí

8. ročník – Vaření a recepty

9. ročník – Videoreklama, Můj vlastní prostor

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – VZDĚLÁVACÍ OBLAST

Obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace se realizuje v předmětu Matematika.

MATEMATIKA

Charakteristika předmětu matematika

Předmět matematika je založen na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tím získávat matematickou gramotnost. Žáci se učí získávat číselné údaje měření, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Rozpoznávají určité typy změn a závislostí (tabulky, grafy, diagramy). Určují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, zdokonalují svůj grafický projev. Uplatňují logické myšlení. Učí se řešit problémové situace a úlohy z běžného života. Úkoly prolínají všemi tematickými okruhy. Předmět je svou podstatou zaměřen spíše na rozvoj dovedností než znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody a formy práce, zaměřené především na činnosti opírající se o vlastní aktivitu žáků, samostatnou práci, řešení problémů, práci ve skupinách, sebekontrolu, počítačské soutěže.

Pro svou nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Cílové zaměření

Rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů

Osvojování si algoritmů

Rozvíjení logického myšlení

Rozvíjení spolupráce při řešení problémových úloh

Sebekontrola při řešení úloh

Využívání základních matematických pojmů

Odhadování výsledků

Volba správného postupu k vyřešení problému

Vyhodnocení správnosti výsledku

Využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech

Matematika – 1. období 1. stupně

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací

Umožňujeme žákům vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby

Vysvětlujeme žákům smysl a cíl učení

Motivujeme žáky ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a posuzování vlastního pokroku
Nabízíme žákům samostatně porovnávat získané výsledky

Kompetence k řešení problému

Umožňujeme žákům promýšlet způsoby řešení problému

Zprostředkováváme objevování různých zdrojů informací, které vedou k více variantám řešení

Motivujeme žáky k ověřování správnosti řešení problému a ke schopnosti své řešení obhájit

Kompetence komunikativní

Učíme žáky výstižně se vyjadřovat

Vedeme žáky k formulování svých myšlenek a názorů v logickém sledu

Zprostředkujeme žákům využívat komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Podněcujeme žáky aktivně spolupracovat s druhými při řešení problému ve dvojici nebo pracovní skupině

Umožňujeme žákům aktivně přispívat k diskuzi ve skupině nebo do debaty celé třídy

Kompetence občanské

Učíme žáky zodpovědně se rozhodovat

Vedeme žáky k respektování názorů druhých lidí

Kompetence pracovní

Učíme žáky dodržovat vymezená pravidla

Podněcujeme žáky k využívání získaných znalostí i v jiných předmětech

1. stupeň - Očekávané výstupy 1. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

žák:

- počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků, používá přirozená čísla k modelování reálných situací
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- zobrazí číslo na číselné ose, užívá lineární uspořádání
- z paměti provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly tvoří úlohy a řeší je, v nich aplikuje osvojené početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák:

- se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

žák:

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Učivo – Matematika - 1. období 1. stupně – 1. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- obor přirozených čísel 0 – 20
- čtení a psaní přirozených čísel
- soubory s daným počtem prvků
- posloupnost čísel a číselná osa, příklady na sčítání a odčítání podle číselné osy
- vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno a znaménka $<$ $>$ $=$
- řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel
- součet a rozdíl čísel v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky, znaménka $+$ $-$ $=$
- pamětné počítání
- slovní úlohy typu o n více, o n méně

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- tabulky, jednotky, vztahy, jednoduché tabulky
- základní jednotky délky, hmotnosti a objemu, (m, kg, l)

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

- Základní útvary v rovině
- geometrické útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)
- základní útvary v prostoru
- orientace v prostoru a seznámení s tělesy: kvádr, krychle, koule, válec, kužel

Učivo – Matematika - 1. období 1. stupně – 2. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- součet a rozdíl čísel v oboru 0 – 20 s přechodem desítky, znaménka + - =
- jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky a jejich rozbor
- čtení a zápis čísel v oboru do 100, číselná osa
- porovnávání čísel v oboru do 100, znaky nerovnosti
- sčítání a odčítání celých desítek
- součet a rozdíl čísel do 100
- zaokrouhlování čísel na desítky
- závorky
- řešení slovních úloh, znázornění (o několik více, o několik méně, zbylo)
- algoritmy písemného sčítání a odčítání
- násobek, řady násobků 1 – 5
- násobení jako opakované sčítání
- násobení a dělení v oboru násobílek 1 – 5, činitelé, součin, záměna činitelů, dělenec, dělitel, podíl
- slovní úlohy typu n-krát více, n-krát méně (zápis a řešení)

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta, závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, tabulky

GEOMETRIE V PROSTORU A V ROVINĚ

- přímá čára, lomená čára, bod, přímka, úsečka, rýsování úseček, měření délky úseček, osově souměrné útvary, základní útvary v prostoru (krychle, kvádr, válec, koule)

Učivo – Matematika - 1. období 1. stupně – 3. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- násobek, řady násobků 6 - 10
- násobení a dělení v oboru násobílek 6 - 10, činitelé, součin, záměna činitelů, dělenec, dělitel, podíl
- slovní úlohy typu n-krát více, n-krát méně (zápis a řešení)
- přirozená čísla v oboru do 1000, číselná řada, číselná osa
- čtení a zápisy trojčíslicových čísel
- porovnávání čísel
- zaokrouhlování čísel na stovky, desítky
- rozklad čísla v desítkové soustavě
- součet a rozdíl čísel
- písemné sčítání a odčítání
- odhad a kontrola výsledku
- násobení a dělení, násobení deseti, dělení se zbytkem, součin, podíl, zbytek, užití závorek
- slovní úlohy se dvěma různými početními výkony

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- čtení údajů na hodinách včetně digitálních
- hodina = 60 minut, minuta = 60 sekund
- porovnávání množství a velikosti
- hledání důležitých údajů v textu slovních úloh tvoření plánu řešení
- práce s grafem, zápis do tabulky

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- Základní útvary v rovině, přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, rovnoběžky, různoběžky, průsečík dvou různoběžek
- čtvercová síť, rovinné obrazce čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, strana rovinného obrazce
- jednotky délky kilometr, milimetr
- Základní útvary v prostoru - základní jednoduchá tělesa, modelování staveb tvaru krychle, kvádr, válce a koule

Očekávané výstupy – 2. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

žák:

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák:

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák:

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jeho stran
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žák:

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Matematika – 2. období 1. stupně

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům způsoby, metody a strategie učení, které jim umožňují samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- Učíme žáky vyhledávat a třídit informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace a využívat je v procesu učení
- Operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování, porovnávání výsledků a následnému posouzení
- Umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a vedeme je k posouzení vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k promyšlení a naplánování způsobů řešení problémů a využívání vlastního úsudku a zkušeností
- Ukazujeme jim, jak samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby a postupy
- Vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- Seznamujeme žáky s různými typy textů a záznamů
- Vedeme je k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve skupině a podílíme se na vytváření pravidel práce v týmu a vedeme je k jejich dodržování
- Podílíme se na utváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti k ostatním
- Budujeme v dětech sebedůvěru na základě respektování názoru každého žáka

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k tomu, aby se zodpovědně rozhodovali podle dané situace
- Vedeme je k zodpovědnému chování v krizových situacích

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel
- Využíváme znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Učivo – Matematika - 2. období 1. stupně – 4. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- Obor přirozených čísel do 1000000; zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění; číselná osa; porovnávání čísel, zaokrouhlování; sčítání a odčítání přirozených čísel, písemné násobení jedno a dvojciferným číslem a písemné dělení jednociferným číslem v daném oboru; vlastnosti početních operací s přirozenými čísly; celá čísla, zlomky

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- Diagramy, tabulky, grafy; závislosti a jejich vlastnosti

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

- Vzájemná poloha dvou přímek; kolmice; rovnoběžky; kružnice; osa souměrnosti, souměrné útvary, délka úsečky, jednotky délky, obsahu; obvod a obsah čtverce, obdélníku; základní útvary v prostoru, kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost

Učivo – Matematika - 2. období 1. stupně – 5. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- Celý obor přirozených čísel, číselná osa, zaokrouhlování, zápis čísla v desítkové soustavě, písemné algoritmy početních operací, vlastnosti početních operací, celá čísla, desetinná čísla, zlomky

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- Závislosti a jejich vlastnosti, diagramy, grafy, tabulky, jízdní řady, soustava souřadnic

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

- Konstrukce obdélníku, čtverce, trojúhelníku, obsah a obvod čtverce, obdélníka, jednotky obsahu a objemu, základní útvary v prostoru, kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost

Matematika – období 2. stupně

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učivo předkládáme v takovém časovém uspořádání, aby respektovalo návaznosti a vztahy, vedeme žáky k pravidelnosti v přípravě zadáváním různých domácích úkolů (příkladů, problémů k promyšlení, samostatných úkolů,...)
- podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení (zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek apod.)
- vedeme žáky k práci s textem (slovní úlohy)
- vytváříme u žáků zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh,...), které žáci efektivně využívají při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vytváříme ve třídě atmosféru podporující soustředěnou práci
- systematicky oceňujeme dobrou práci žáků – přesnost, vytrvalost, koncepční schopnost
- podporujeme žáky v účasti v matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování (např. korespondenční semináře)

Kompetence k řešení problému

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému, motivujeme žáky vhodnými otázkami a problémovými úlohami
- vedeme žáky k poznatku, že matematická úloha (a nejen ona) může mít různé varianty řešení; učíme žáky hledat, objevovat a nalézat různé varianty řešení úloh
- vedeme žáky k tomu, aby uměli známé postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- vedeme žáky k provádění rozboru problému, tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- poskytujeme žákům pomoc a zpětnou vazbu při hledání formulace problému a jeho řešení
- diskutujeme s žáky o verifikaci (ověření správnosti) řešení problému, o příčinách a důsledcích chyb
- vytváříme prostor a příležitost k prezentaci řešení problému
- vytváříme u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky v hodinách ke kultivovanému, věcnému a srozumitelnému vyjadřování
- vedeme žáky k osvojování si symbolického jazyka matematiky
- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- učíme žáky věcně argumentovat, zdůvodňovat a obhajovat své hypotézy
- nabízíme žákům možnost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učíme žáky porozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech atd.

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k činnosti ve dvojicích, skupinách
- vedeme žáky k vlastní organizaci práce skupiny, k zodpovědnosti za činnost skupiny
- učíme žáky vyslechnout a respektovat názor (způsob řešení problému) spolužáků
- vedeme žáky k tolerantnosti k projevům spolužáků
- oceňujeme projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

- podporujeme zodpovědný vztah k plnění povinností, k učení
- vedeme žáky k toleranci názorů jiných
- nabízíme množství situací propojujících problematiku dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- zařazujeme úlohy s ekologickou tematikou

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty, ve kterých se učí využívat různé zdroje informací a materiálů

- podporujeme činnosti (např. modelování a výroba různých těles), ve kterých se naučí zvládat práci s různými materiály (papír, textil, dřevo,...)
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k úkolům
- vyžadujeme úplné dokončení práce

Očekávané výstupy – Období 2. stupně

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

žák:

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

žák:

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žák:

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Učivo – Matematika - Období 2. stupně – 6. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- Desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, základní početní operace

GEOMETRIE V ROVINĚ

- Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině, typy úhlů, shodnost
- Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost
- Konstrukční úlohy – osová souměrnost

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

Učivo – Matematika - Období 2. stupně – 7. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa, základní početní operace
- Racionální čísla, zlomky – základní početní operace, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- Poměr – měřítko, úměra, trojčlenka
- Procenta – procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- Přímá a nepřímá úměrnost – příklady závislostí praktického života a jejich vlastnosti

GEOMETRIE V ROVINĚ

- Čtyřúhelníky – rovnoběžníky, lichoběžníky, pravidelné mnohoúhelníky,
- Hranoly – kvádr, krychle, kolmý hranol
- Shodná zobrazení – shodnost, věty o shodnosti trojúhelníků, středová souměrnost

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

Učivo – Matematika - Období 2. stupně – 8. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- Rovnost, rovnice – lineární rovnice s jednou neznámou, ekvivalentní úpravy rovnic, výpočet neznámé ze vzorce, slovní úlohy řešené rovnicemi
- Mocniny s celočíselným exponentem – druhá mocnina a odmocnina, pravidla pro počítání s mocninami, zápis čísel pomocí mocnin deseti

GEOMETRIE V ROVINĚ

- Množiny bodů dané vlastnosti – osa úsečky, osa úhlu, kružnice, kruh, Thaletova kružnice
- Metrické vlastnosti – Pythagorova věta
- Prostorové útvary – rotační válec

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

Učivo – Matematika - Období 2. stupně – 9. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- Výrazy – lomené výrazy
- Rovnice – soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, lineární funkce, kvadratická funkce, přímá – nepřímá úměrnost,
- Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, základy statistiky, diagramy, grafy, tabulky, aritmetický průměr, četnost znaku

GEOMETRIE V ROVINĚ

- Podobnost – věty o podobnosti trojúhelníků

- Prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule
- NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**

- Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ:** Kooperace a kompetice

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – VZDĚLÁVACÍ OBLAST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na 1. a 2. stupni ZŠ. Vědomosti získané v rámci této vzdělávací oblasti mají především ambice být v přímém vztahu k praktickému životu.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Informatika (V 5. ročníku na 1. stupni a v 6. ročníku na 2. stupni)
Základy administrativy (pouze na 2. stupni)

INFORMATIKA

Charakteristika předmětu:

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Informační a komunikační technologie. Třídy bývají rozděleny do skupin. Výuka probíhá převážně v počítačové pracovně, očekávané výstupy podle RVP ZV budou splněny v 5. a 6. ročníku.

Cílem předmětu je, aby žáci po 5. a 6. ročníku zvládli uživatelsky ovládat počítač, uměli nalézt východiska při běžných technických problémech s hardwarem, dokázali připojit a ovládat zařízení jako tiskárna, skener apod., osvojili si způsoby a možnosti vyhledávání, třídění, vytváření a ukládání informací, věděli, jak zacházet s médii a chránit je. Žáci si osvojí vytváření prezentací, projektů apod. v textové, tabulkové, obrazové i filmové podobě. Zvládnou psát texty nejen v češtině, osvojí si zásady při psaní a typografická pravidla. V tabulkovém procesoru se naučí vyhodnocovat data, zpracovávat statistiky, používat vzorce, vytvářet grafy apod. V prezentaci dokáží vytvořit dokument obsahující text, média a animace. Prakticky si osvojí dovednost komunikovat prostřednictvím internetu textově i online. V oblasti komunikace bude srozuměn s možnostmi komunikátorů v mobilních telefonech. Důraz bude kladen na dodržování zákonů, etikety, dobrých mravů, ochrany osobních údajů a autorských práv.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

vedeme žáky k logickému zpracovávání a vyhodnocování informací, k pochopení jejich významu a relevantnosti, utváříme a podporujeme vztahy mezi informatikou a ostatními předměty, klademe důraz na důležitost schopnosti najít, zpracovat, uložit a prezentovat informace

Kompetence pracovní:

dbáme na to, aby žáci dodržovali pravidla pro zacházení s výpočetní technikou, učíme je využívat vhodné technologie, vštěpujeme správnou algoritmizaci pracovních postupů, rozvíjíme schopnost ideálního rozvržení času pro zvládnutí úkolu

Kompetence k řešení problémů:

motivujeme žáky, aby samostatně, ale i týmově dokázali řešit problémy, učíme je rozpoznat podstatu problému, postupně volíme náročnější zadání, žáci sami navrhuji cesty ke splnění úkolů

Kompetence komunikativní:

zadáme skupinovou práci a určujeme pravidla pro komunikaci ve třídě, vyžadujeme jasné a logické vyjadřování, učíme žáky zásadám a možnostem komunikace na internetu, rozvíjíme schopnosti diskutovat ve veřejných fórech

Kompetence sociální:

vedeme žáky k týmové spolupráci a přidělujeme jim role, pěstujeme a upevňujeme vztahy ve třídě, učíme kritickému sebehodnocení, hodnocení a ocenění práce ostatních

Kompetence občanské:

vysvětlujeme žákům možnosti vlastního zapojení do ICT a její význam ve společnosti, vliv reklamy a důležitost vlastní prezentace v praktických případech, varujeme před možnými negativními vlivy a kriminalitou na internetu

Očekávané výstupy 2. období 1. stupně:

5. ročník:

žák:

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- ovládá základy práce s textovými a grafickými editory, tabulkovými procesorem a prezentací, využívá vhodných aplikací
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoznačné a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a fórech
- komunikuje pomocí internetu či jiných aktuálních komunikačních zařízení
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

Učivo – Informatika – 2. období 1. stupně – 5. ročník

- zapnutí počítače, přihlašování, zamykání a klidové režimy
- počítačová sestava a její periferie, připojení, obsluha, nastavení a zabezpečení
- ovládání Windows, správa souborů a složek – vytváření, kopírování, mazání, přejmenování, vlastnosti
- formáty souborů a programy pro jejich spouštění
- asociace souborů
- získávání a ukládání informací, jejich ochrana, paměťová média (optické disky, USB disky, harddisk), komprimace a dekomprimace, možnosti cloudů
- počítačová sestava, ukázka a výměna HW komponent, základní deska, procesor, paměť, karty, údržba systému, instalace SW
- základní způsoby vyhledávání informací na www + katalogy a užitečné stránky
- freemail a outlook – poskytovatelé, přednosti a nedostatky, textové zprávy, příloha, pravidla mailové komunikace, sdílení souborů
- komunikace textová i online v jiných platformách, než Windows
- pravidla bezpečného chování na internetu
- základy a možnosti MS Office
- jednoduchý grafický (bitmapový editor) – plakát, reklama

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Formy participace občanů v politickém životě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - TO receptivních činností: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti; **TO produktivních činností:** tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Očekávané výstupy 2. stupně:

6. ročník:

žák:

- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví

- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, tabulkové a multimediální formě
- pozná možnosti kancelářských aplikací a sdílení souborů v mobilních zařízeních, umí využít souvislosti a vzájemně spolupracuje napříč platformami.

Učivo – Informatika – Období 2. stupně – 6. ročník

- kancelářské aplikace - odstavce, styly, zarovnávání, číslování, vlastnosti obrázku, obtékání, záhlaví a zápatí, obsah (hypertext), řazení, formáty buněk, jednoduché vzorce a funkce, grafy, více snímková, animovaná a média obsahující prezentace, pozadí, šablony, efekty – s propojením s Office online a týmovým sdílením informací
- vektorový a bitmapový grafický editor - tvarování, slučování a propojování, technické kreslení
- foto editory - vlastnosti fotografií, hromadná správa, editace vad, efekty
- přehrávání a vlastnosti multimediálních souborů, možnosti jejich úprav a legálního vlastnictví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Formy participace občanů v politickém životě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - TO receptivních činností: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti; **TO produktivních činností:** tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

ZÁKLADY ADMINISTRATIVY

Charakteristika předmětu

Obsahem předmětu je nácvik psaní deseti prsty na klávesnici (podle textů a pomocí výukového programu). Žáci si osvojí techniku psaní, zásady držení rukou na klávesnici, prstoklad, hygienické návyky při psaní na počítači (držení těla, cvičení na procvičení prstů, správné sezení apod.). Osvojování techniky bude provázáno nácvikem rychlosti a přesnosti psaní. Dále si osvojí dovednosti spojené s psaním úředních dopisů (včetně elektronické pošty), písemností různého druhu, orientaci v základní terminologii oboru aj. Žáci získají dovednost ve vyhledávání informací týkajících se životních situací, formulářů, úředních záležitostí. Bude prohlubována praktická znalost textového editoru a tabulkového procesoru.

Výchovné a vzdělávací postupy vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

vedeme žáky k cílevědomému zdokonalování se v psaní na klávesnici
připravujeme je na budoucí uplatnění dovedností a znalostí v běžném životě

Kompetence pracovní:

dbáme na to, aby žáci dodržovali pravidla pro zacházení s výpočetní technikou
rozvíjíme u žáků schopnost ideálního rozvržení času pro zvládnutí úkolu

Kompetence k řešení problémů:

motivujeme žáky, aby samostatně, ale i ve skupině dokázali řešit problémy, učíme je orientovat se v nich

Kompetence komunikativní:

při skupinové práci určujeme pravidla pro komunikaci ve třídě, učíme žáky zásadám a možnostem písemné komunikace a komunikace prostřednictvím internetu

Kompetence sociální:

vedeme žáky k týmové spolupráci, pěstujeme a upevňujeme vztahy ve třídě, učíme kritickému sebehodnocení, hodnocení a ocenění práce ostatních

Kompetence občanské:

vysvětlujeme žákům možnosti využití ICT v praxi a ve společnosti, důležitost zvládnutí vlastní prezentace v praktických případech

Očekávané výstupy:

žák:

- píše na klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou
- má základní znalost typografie a úpravy dokumentů
- vyhodnocuje data a provádí jednoduché statistiky v tabulkovém procesoru
- ovládá poštovního klienta a freemailovou schránku
- orientuje se ve webových stránkách souvisejících s praktickými životními situacemi
- dokáže prezentovat svou práci a osobu

Učivo – Základy administrativy – Období 2. stupně – 6. ročník

- psaní na klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou podporované výukovým programem Deseti prsty

Učivo – Základy administrativy – Období 2. stupně – 7. ročník

- upevňování hmatové jistoty, přesnost opisu, nácvik psaní podle diktátu
- tvorba a úprava písemností (stylizace a úprava úředních a osobních dopisů, dokumentů a žádostí)

Učivo – Základy administrativy – Období 2. stupně – 8. ročník

- šablony a styly dokumentů v textovém editoru
- vzorce, výpočty a vyhodnocování v tabulkovém procesoru
- náležitosti elektronické pošty, možnosti poštovního klienta, fax

Učivo – Základy administrativy – Období 2. stupně – 9. ročník

- vyhledávání ve stránkách týkajících se státní správy a dokumentů důležitých pro praktické životní situace
- komunikace s úřady a firmami (zaměstnavatelem)
- prezentace své práce na internetu

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – VZDĚLÁVACÍ OBLAST

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je určena pro všechny ročníky 1. stupně. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Výuka probíhá ve třídě nebo v terénu. Žáci pracují společně, ve skupinách i jednotlivě. Často začleňujeme krátkodobé projekty.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků, které získali v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje. Poznávají sebe i své okolí, učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko pro budoucnost.

Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Prvouka (v 1. období 1. stupně), Vlastivěda a Přírodověda (v 2. období 1. stupně)

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je rozdělena do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově) - realizováno v předmětech Prvouka a Vlastivěda

Lidé kolem nás – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se s základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. - realizováno v předmětech Prvouka a Vlastivěda

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v dění a čase. - realizováno v předmětech Prvouka a Vlastivěda

Rozmanitost přírody – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, učí se hledat možnosti, jak přírodu ve svém věku chránit a jak zlepšit životní prostředí. - realizováno v předmětech Prvouka a Přírodověda

Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích. Žáci dochází k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. - realizováno v předmětech Prvouka a Přírodověda

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

PRVOUKA

Charakteristika předmětu

Prvouka je předmět, ve kterém žáci získávají informace o sobě a okolním světě, vytvářejí si vztah k životu, k přírodě, k vlasti, k ostatním lidem i k sobě samým. Žáci se učí základním společenským a pracovními návykům, postupně získávají vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi i děním kolem sebe.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí v 1.

období 1. stupně

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a využívat je v procesu učení

- učíme žáky operovat s obecně užívanými znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, naučit žáky porovnávat výsledky
- rozvíjíme pozitivní vztah žáků k učení

Kompetence sociální a personální

- při vyhledávání a zpracovávání informací vlastivědného a přírodovědného charakteru zařazujeme často práci ve dvojici a v menší skupině
- utváříme u žáků pravidla pro činnost ve skupině a vedeme je k jejich dodržování
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- učíme žáky přispívat k diskusi ve třídě
- rozvíjíme u žáků schopnost podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání základních vztahů v ekosystémech a environmentálních problémech
- ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí a prostředí jako celku
- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- přibližujeme žákům naše kulturní a historické dědictví

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- učíme žáky naslouchat druhým lidem
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat podle návodu, či stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat vlastní postup
- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci
- vedeme žáky k dodržování daných bezpečnostních pravidel
- seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů

Očekávané výstupy – 1. stupeň - 1. období

žák:

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo – Prvouka - 1. období 1. stupně – 1. ročník

- prostředí školy, činnosti ve škole, blízké okolí školy, osvojování vhodných forem chování ke spolužákům a dospělým
 - roční období a jejich charakteristika
 - ovoce a zelenina, zemědělské plodiny
 - kalendářní rok, měsíce v roce, dny v týdnu, orientace v čase – měření času, hodiny
 - volný čas, rozlišení zdraví prospěšných a škodlivých způsobů jeho využití
 - domácí, užitková a hospodářská zvířata
 - stavba těla rostlin - byliny, keře, stromy
 - ptáci – stavba těla, hnízdění, stěhovaví ptáci
 - příbuzenské vztahy v rodině, rodinné oslavy, práva a povinnosti členů rodiny
 - člověk – určování jednotlivých částí těla, základní hygienické návyky, péče o zdraví, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, stravovací návyky, sexuální výchova
 - lidé a práce – povolání dospělých
 - dopravní prostředky
 - ochrana životního prostředí
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ:** Poznávání lidí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika

Učivo – Prvouka - 1. období 1. stupně – 2. ročník

- prostředí školy, činnosti ve škole, zaměstnanci školy,
- bezpečné chování v silničním provozu, riziková místa a situace, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- rok, roční období, měsíce, týden, orientace v čase – měření času, hodiny,
- minulost, současnost, budoucnost
- práce a volný čas
- proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích
- živočichové ve volné přírodě - savci, ptáci, hmyz
- hospodářská zvířata, jejich užitok, péče o živočichy v zajetí
- přírodní společenství – louka, pole, les, rybník,
- význam vody pro život, koloběh vody
- ovoce, zelenina, ovocné stromy, zemědělské plodiny, luštěniny, pokojové rostliny a péče o ně
- moje rodina, prostředí domova
- základní lidská práva a práva dítěte, mezilidské vztahy
- náš domov, orientace v místě bydliště, obec, vlast, EU, státní symboly, armáda ČR
- člověk – kostra těla, části těla, vnitřní orgány a jejich funkce, smysly
- nemoc a úraz, zásady první pomoci, první pomoc při drobných poranění, péče o zdraví,

- věci kolem nás – suroviny, materiály, výrobky
 - výchova k přírodě a její ochrana
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ:** Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena (alternativně)
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ:** Poznávání lidí
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: MORÁLNÍ ROZVOJ:** Hodnoty, postoje, praktická etika
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:** Lidské vztahy
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: TO Receptivních činností:** Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Učivo – Prvouka - 1. období 1. stupně – 3. ročník

- domov, rodina, škola, naše obec, krajina v okolí domova, naše vlast, armáda ČR
 - orientace v čase a časový řád, denní režim
 - život našich předků
 - lidská činnost a tvořivost
 - práce a volný čas, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
 - lidé a výrobky
 - látky a jejich vlastnosti
 - vzduch, voda, půda
 - Slunce a Země
 - rostliny, houby
 - živočichové
 - rozmanitost života v přírodě, rovnováha v přírodě
 - rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
 - chráníme přírodu
 - lidské tělo, jeho stavba, základní funkce a projevy, péče o zdraví, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim
 - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén; požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru; integrovaný záchranný systém
 - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ:** Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena (alternativně)
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ:** Poznávání lidí
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: MORÁLNÍ ROZVOJ:** Hodnoty, postoje, praktická etika
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:** Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: TO Receptivních činností:** Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Navazuje na získané poznatky, zkušenosti a dovednosti žáků z nižších ročníků v předmětu prvouka. Učí je poznávat přírodu živou a neživou, chápat přírodní souvislosti, Zemi jako planetu naší sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Předmět je členěn do tematických okruhů:

- Země ve vesmíru
- Podmínky života na Zemi

- Rozmanitost životních podmínek u nás
- Člověk
- Člověk a technika
- Země, planeta lidí

Výuka probíhá ve třídě, v přírodě, je doplněna tematickými vycházkami, odbornými přednáškami a exkurzemi. Žáci využívají různé formy a metody práce (skupinové, projektová výuka, výuka v přírodě).

Výchovně vzdělávací strategie, vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky systematicky k vyhledávání a třídění informací a jejich pochopení k využití v učebním procesu
- soustavným působením vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení, pěstování pozitivního vztahu k učení, k určení překážky a naplňování způsobu, jak své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky promyslet a naplánovat způsob řešení problémů
- vedeme žáky k vytrvalosti konečného řešení problému

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky a názory správně a výstižně v logickém sledu, v ústním i písemném projevu
- seznamujeme žáky s různými typy textů, obrazového a knižního materiálu, vzbuzujeme zájem o získávání nových informací

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, k vytvoření pracovního týmu, respektování pravidel a jejich dodržování
- vzbuzujeme sebedůvěru individuálním přístupem a podporujeme samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, zodpovědně rozhodovat a zaujmout postoj k ochraně zdraví a životního prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat podle stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat vlastní postup
- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci
- seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů

Očekávané výstupy

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák:

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák:

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánů- soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, rozpozná život ohrožující zranění
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo – Přírodověda - 2. období 1. stupně – 4. ročník

- rostliny, houby, živočichové - význam v přírodě pro člověka
- látky a jejich vlastnosti - třídění, změny, vlastnosti, měření veličin
- nerosty a horniny, půda - zvětrávání, vznik půdy a její význam
- voda a vzduch - výskyt, koloběh, proudění, význam pro život
- chování k přírodě a její ochrana, environmentální výchova, životní prostředí, živelné pohromy, ekologické katastrofy
- zdravý způsob života, péče o zdraví, výživa a zdraví; tělesná, duševní hygiena, dodržování pravidel ochrany
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, tísňová volání
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, dopravní značky, rizikové situace v dopravních prostředcích
- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena (alternativně)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života

Učivo – Přírodověda - 2. období 1. stupně – 5. ročník

- Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období
- životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi
- rovnováha v přírodě - vztahy mezi organismy, základní společenstva, ochrana přírody
- člověk a jeho zdraví - lidské tělo, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů, PP, osobní, intimní a duševní hygiena
- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- osobní bezpečí situace hromadného ohrožení, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví
- poznávání zdraví jako životní hodnoty
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená
- návykové látky a zdraví, hrací automaty a počítače, závislosti, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena (alternativně)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Navazuje na poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v nižších ročnících ve vyučovacím předmětu prvouka. Učí je poznávat sám sebe i své nejbližší okolí, vnímat základní vztahy ve společnosti a seznamuje je s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Propojuje vzdělávací oblast s reálným životem a praktickou zkušeností žáků.

Je členěn do třech tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas. Ve výuce je částečně realizován obsah dramatické výchovy, českého jazyka – slohu, matematiky, výtvarné výchovy a pracovních činností. Kromě vlastního vzdělávacího obsahu jsou ve vlastivědě realizována i témata průřezových témat osobnostní a sociální výchovy, výchova demokratického občana, Environmentální výchova, multikulturní výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výuka je realizována ve třídě s možností kombinovat vhodné formy a metody výuky -skupinové vyučování, projektovou výuku, terénní vycházky a tematické exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Nabízíme žákům různé způsoby a metody učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení.

Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení.

Učíme žáky používat správnou terminologii a symboliku.

Vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků.

Umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení, kriticky zhodnotit výsledky své práce.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy.

Pomáháme žákům promyslet a naplánovat způsob řešení problému a vyhledat vhodné informace.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle se vyjadřovat v ústním i písemném projevu, naslouchat ostatním, vhodně reagovat a zapojit se do rozhovorů.

Seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody) a využívání informací z různých zdrojů.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, společně vytváříme pravidla práce v týmu a jejich dodržování, pomáháme udržovat příjemnou atmosféru.

Individuálním přístupem pomáháme budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, odmítání útlatku a hrubého zacházení.

Učíme žáky chápat vlastní práva, povinnosti a zodpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví.

Spoluvytváříme pozitivní postoj k umění, smyslu pro kulturu a tvořivost, respekt k tradicím a kulturnímu dědictví.

Seznamujeme žáky se základními ekologickými souvislostmi.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a ochrany životního prostředí i kulturních a společenských hodnot, k plnění povinností a závazků vyplývajících z jejich práce.

Motivujeme žáky k využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost.

Očekávané výstupy 2. období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák:

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

žák:

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

LIDÉ A ČAS

žák:

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo – Vlastivěda - 2. období 1. stupně – 4. ročník

- orientace v místě a prostoru
- práce s kompasem a mapou
- určování světové strany v přírodě
- orientace podle náčrtů, plánů a map

- ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje
 - ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, armáda ČR významné osobnosti naší politiky
 - mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, principy demokracie
 - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace a chování, předcházení konfliktům
 - pravidla dialogu a komunikace
 - lidská práva a práva dítěte; protiprávní jednání a korupce, nárok na reklamaci, právní ochrana občanů a majetku, duševních hodnot
 - problémy životního prostředí a působení lidí na krajinu
 - čas a časová osa, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, určování času, kalendáře, letopočet, generace, denní režim
 - obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava
 - Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:** Formy participace občanů v politickém životě
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy

Učivo – Vlastivěda - 2. období 1. stupně – 5. ročník

- zeměpisné pojmy
- mapa Evropy a polokouli
- Evropa, státy - města
- předávání osobních zkušeností z cest
- základní formy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek
- rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- peníze a jejich používání
- národní obrození
- vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice
- historický přehled - znalost významných dní v roce
- Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování
- základní globální problémy

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Evropa a svět nás zajímají, Objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: TO receptivních činností: fungování a vliv médií ve společnosti

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST – VZDĚLÁVACÍ OBLAST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na 2. stupni ZŠ. Rovněž vědomosti získané v rámci této vzdělávací oblasti mají především ambice být v přímém vztahu k reálnému životu. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa a stává se tak přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se. Jde především o poznávání podstaty existence člověka na Zemi (rovněž s ohledy na různé výklady stvoření světa).

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti

a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Dějepis (pouze na 2. stupni)

Výchova k občanství (pouze na 2. stupni)

DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Dějepis přináší základní poznatky o jednotlivých významných epochách světových a evropských dějin s důrazem na hlubší poznání dějin vlastního národa a regionálních dějin. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Přispívá k poznávání a pochopení dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti. Rozvíjí u žáků zájem o současnost a minulost vlastního národa, zájem o dějiny regionu a dějiny místní a vede žáky k tomu, že si uvědomují sounáležitost těchto dějin s evropskou kulturou; tím přispívá ke komplexnějšímu pohledu žáků na historii a k

základní orientaci v ní. Přispívá k hlubšímu vztahu žáků k poznávaným dějinám a k rozvoji jejich samostatného kritického myšlení. Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem se specifickými poruchami učení. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaným žákům nabízíme nadstavbové (rozšiřujícího) učivo, ať už formou referátů nebo projektů. Rovněž jim nabízíme zapojení do soutěží, především do dějepisné olympiády. Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa (popř. regionu) v kontextu s evropským vývojem. Nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku dějin kultury a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti (historické vycházky, exkurze, besedy, projektová výuka). Vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a kritickému hodnocení svých výsledků v rámci autoevaluace v předmětu.

Formy realizace vzdělávacího obsahu:

Žák by si měl osvojit dovednosti práce s jednoduššími i složitějšími dokumenty různého charakteru a využívat je jako zdroj informací. K nejefektivnějším patří práce s učebnicí, historickými mapami, přístupnějšími historickými dokumenty, odbornou literaturou, dialogické metody a řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných učebních předmětech, z četby historické beletrie, z divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů, návštěv historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek apod. Žáci využívají i prostředky výpočetní techniky, kde se učí prostřednictvím výukových programů a internetu hledat různé varianty a postupy řešení historických problémů a tím i logické vyvozování závěrů. Nedílnou součástí je i projektové vyučování.

Výchovně vzdělávací strategie, které vedou k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů, např. při skupinové práci, samostatné práci, při zpracovávání referátů či projektů
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich ochopení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a učíme je schopnosti svá rozhodnutí obhájit

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům při diskuzích formulovat a vyjadřovat své myšlenky, naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky a využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

- navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce
- vedeme žáky k využívání neverbální komunikace v rámci dramatizace či živých obrazů historických událostí
- umožníme žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu a klademe důraz na vzájemnou ohleduplnost mezi žáky
- umožníme žákům poznávat různé typy textů a filmových dokumentů

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáky k účasti v soutěžích a olympiádách
- vedeme žáky ke komunikaci ve skupině pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky
- rozvíjíme u žáků chápání základních principů zákonů a společenských norem a chování se podle nich
- přispíváme k upevňování mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní a historické dědictví
- vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do kulturního dění v Praze, využíváme vhodné výstavy a nabídky pořadů Národní galerie či jiných kulturních institucí
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí vyvozených z historie

Kompetence pracovní

- zadáváním samostatných prací vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost

Očekávané výstupy

6. ročník

žák:

- vysvětlí cíl a způsob poznávání historie, poslání a hlavní úkoly archivů, muzeí, knihoven, galerií
- orientuje se v historickém čase (určuje století př. n. l. a po n. l.)
- řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
- charakterizuje paleolit, neolit a dobu bronzovou a železnou
- stručně popíše pravěké osídlení Evropy a našich zemí, uvede obecné znaky a specifické zvláštnosti jejich hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského umění
- objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace
- objasní úlohu báji, pověstí a náboženství v životě Řeků, porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a Aténách, charakterizuje přínos řecké a helenistické kultury pro rozvoj evropské civilizace a charakterizuje dílo a odkaz významných osobností
- charakterizuje římskou dobu královskou, období republiky a císařství, vysvětlí podstatu a význam křesťanství, objasní vliv římské kultury na evropskou civilizaci, charakterizuje dílo a odkaz významných osobností

7. ročník

žák:

- popíše osídlení Evropy po rozpadu Západořímské říše a způsob života "barbarských" kmenů
- charakterizuje první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velká Morava, počátky českého státu)
- charakterizuje významná období vývoje českého státu (období vlády posledních Přemyslovců, dobu vlády Karla IV. A Václava IV., husitství, období vlády Jiřího z Poděbrad a období jagellonské) v kontextu s evropským vývojem
- popíše hospodářství, strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev
- objasní postavení a úlohu církve ve středověké společnosti
- popíše hlavní události ve vývoji významných evropských států
- charakterizuje vývoj v jednotlivých částech Evropy
- popíše hlavní objevné plavby a vysvětlí jejich význam
- charakterizuje románskou, gotickou, pozdně gotickou a renesanční kulturu

8. ročník

žák:

- objasní příčiny a průběh vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- objasní hospodářské a kulturní změny v Evropě po třicetileté válce
- charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii
- charakterizuje barokní kulturu a životní styl jednotlivých společenských vrstev
- dokáže porovnat vývoj v jednotlivých částech Evropy
- objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a ostatních států Evropy
- dokáže charakterizovat národní obrození a úlohu jednotlivých osobností
- objasní vliv francouzské revoluce na evropský vývoj
- popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu, průběh a výsledky revoluce 1848/49 v našich zemích, Rakousku a ostatních státech
- charakterizuje vývoj v našich zemích a v Evropě v 50. a 60. letech 19. století
- na vybraných příkladech demonstrovuje základní politické proudy
- charakterizuje dílo a odkaz významných osobností našich a světových dějin
- vysvětluje příčiny vzniku ohnisek napětí v Evropě a v koloniálních zemích
- objasní postavení českých zemí v Rakousku – Uhersku a hlavní cíle české politiky

9. ročník

žák:

- charakterizuje hlavní změny koncem 19. a počátkem 20. století v oblasti hospodářské, společenské, kulturní a v mezinárodních vztazích
- popíše příčiny, průběh a výsledky obou světových válek a postavení a úlohu českého národa v nich
- charakterizuje vývoj v Československu, v Evropě a ve světě ve 20. a 30. letech 20. století
- charakterizuje vývoj v Československu v kontextu s evropským a světovým vývojem v letech 1945 – 1948

Základní škola, Praha 13, Mláď 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mláď naučíš (5. verze)

- charakterizuje vývoj v období totalitní vlády a uvolňování mezinárodního napětí v 60. letech 20. století
- charakterizuje období 70. a 80. let 20. století a po pádu komunistického režimu
- charakterizuje rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a umění
- charakterizuje základní globální problémy lidstva a jejich řešení

Učivo – Dějepis – Období 2. stupně – 6. ročník

PRAVĚK

- archeologie, prameny hmotné a písemné, časová přímka
- paleolit, mezolit, neolit, eneolit, doba bronzová a železná – Keltové, Germáni, Slované
- význam pravěku

STAROVĚK

- rozlišení staroorientálních států a klasických otrokářských států
- Mezopotámie (Sumer, Asýrie, Babylónie), Egypt, Indie, Čína
- Řecko - Minojská Kréta, Mykénské Řecko, Homérské období, Atény a Sparta, řecko-perské války, peloponéská válka, nadvláda Makedonie
- Řím – Etruskové, doba královská, raná římská republika, punské války, krize a zánik republiky, Řím za principátu, pozdní říše římská; kultura, umění a věda v antickém Římě

Učivo – Dějepis – Období 2. stupně – 7. ročník

RANÝ STŘEDOVĚK

- stěhování národů, barbaři, barbarské říše
- Byzanc, Arabové, náboženství
- Velkomoravská říše, Franská říše, počátky českého státu, Germáni, Slované a Maďaři ve střední Evropě, státy jižních Slovanů, Vikingové a vznik států v západní Evropě, křížové výpravy

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

- gotika – kultura a životní styl, dějiny všedního dne: život ve městech a na venkově
- poslední Přemyslovci, Lucemburkové a doba Karla IV.
- Mistr Jan Hus a husitství
- české království v době poděbradské, Jagellonci a vladislavská gotika
- Osmanská říše, státy na Apeninském poloostrově, italská renesance a její šíření do českých zemí

POZDNÍ STŘEDOVĚK

- zámořské objevy
- evropská reformace
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:** Jsme Evropané

Učivo – Dějepis – Období 2. stupně – 8. ročník

DĚJINY NOVOVĚKU

- nástup Habsburků na český trůn a doba rudolfínská
- soupeření velmocí
- šíření reformace a protireformace
- České stavovské povstání a třicetiletá válka, doba pobělohorská
- Anglická revoluce, Francie za Ludvíka XIV. Rusko za Petra I. Velikého a Prusko za Fridricha II. Velikého
- baroko, rokoko, osvícenství
- habsburská monarchie po třicetileté válce
- nástup reforem – vláda Marie Terezie a Josefa II.
- vznik USA a první demokratická ústava
- průmyslová revoluce
- klasicismus a romantismus
- Velká francouzská revoluce, Evropa v období napoleonských výbojů a po Vídeňském kongresu
- Národní obrození
- Revoluce 1848 – 1849 v Evropě a v českých zemích, Sjednocení Itálie a Německa
- Bachův absolutismus, dualismus a české země v Rakousku-Uhersku
- vývoj na Balkáně a Evropa po Berlínském kongresu
- Vědecko-technická revoluce v evropských průmyslových městech na přelomu 19. – 20. století
- příčiny, počátek a průběh 1. světové války
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:** Jsme Evropané

Učivo – Dějepis – Období 2. stupně – 9. ročník

DĚJINY 20. STOLETÍ

- Rusko za posledních Romanovců, bolševická revoluce, České země za války, československý zahraniční odboj
- Vstup USA do války a vítězství států Dohody, Konec války – Versailleský systém
- Vývoj ve 20. letech 20. století: Československá zahraniční politika, skupina Hradu, velká hospodářská krize
- vývoj ve 30. letech 20. století: nacismus v Německu, ohrožení demokracie v ČSR, Mnichovská dohoda
- období Česko-Slovenska – tzv. Druhá republika, Protektorát Čechy a Morava
- vypuknutí 2. světové války – válečné události let 1940 – 1941
- Situace v protektorátu, počátky československého odboje – ilegální organizace domácího i zahraničního odboje, heydrichiáda
- formování protihitlerovské koalice vstup SSSR a USA do války, přelom ve vývoji 2. světové války v letech 1942 – 1943
- otevření druhé fronty, vývoj války v Asii a Tichomoří
- československý odboj v období 1943 – 1944, osvobození Československa a květnové povstání
- svět po roce 1945 – studená válka, obnovení Československé republiky, únorový převrat v ČSR 1948, vytvoření totalitního režimu v 50. letech, politické procesy
- světový vývoj – 50. léta 20. století: charakteristika západního světa a USA, SSSR a států socialistického bloku
- počátky uvolňování napětí ve světě v 60. letech 20. století
- Pražské jaro 1968 a vojenské přepadení Československa, období normalizace a rozklad totalitního režimu v ČSSR, revoluce roku 1989 a vznik České republiky
- Mezinárodní vývoj v 70. a 80. letech, rozklad totalitních režimů
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:** Jsme Evropané

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika předmětu

Předmět výchova k občanství navazuje na výuku prvouky, vlastivědy a přírodovědy na 1. stupni. Předmět v sobě zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost člověka, podněcuje zájem o věci veřejné, kulturní život. Pomáhá porozumění ekonomickým vztahům, zákonodárství a principům demokratického státu. Rozvíjí finanční gramotnost, vede žáky k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Orientuje žáky v oblastech mezinárodní spolupráce a globalizace. Ve výchovných a vzdělávacích strategiích se snažíme o rozvoj všech klíčových kompetencí. Preferujeme aktivizující metody výuky a formy práce podporující rozvoj kooperace a komunikace. Předkládáme žákům náměty k projektové práci, využíváme všechny zdroje informací. Formy dramatizace a řešení problémových situací pomáhají utvářet kompetence zodpovědného rozhodování.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízíme různé druhy materiálů a zdroje informací a pracujeme s nimi při výuce
- podporujeme tvořivost žáků při zpracování zadaných úkolů
- motivujeme k učení, stanovujeme si konkrétní cíle, které postupně vyhodnocujeme

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme problémové úkoly, hledáme souvislosti
- hledáme s žáky alternativní postupy a řešení
- vyhodnocujeme a přijímáme stanoviska v diskusi
- vedeme ke kritickému myšlení, zodpovědnosti za rozhodnutí
- orientujeme žáky v nabídkách odborné pomoci (PPP, výchovný poradce, MÚ, ÚP...)

Kompetence komunikativní

- upřednostňujeme výstižné formulace a neukvapené závěry
- dbáme u žáků na kulturu ústního a písemného projevu
- seznamujeme žáky s riziky komunikace přes internet
- i vlastním příkladem vedeme žáky k umění naslouchat, empatické a asertivní komunikaci
- vedeme žáky k organizovanosti ve skupině, koordinaci, zastávání role mluvčího skupiny

Kompetence sociální a personální

- podporujeme pozitivní klima ve třídě (prevence sociálně patologických jevů a šikany) a ve škole (spolupráce s rodiči, učiteli)
- vystupujeme aktivně proti projevům šikany, nejsme lhostejní k okolí
- zařazujeme skupinové a párové spolupráce (v hodině, projekty), učíme přijímat role ve skupině
- zapojujeme žáky do spolupráce s vedením školy a akcemi školy (školní parlament, zápis 1. tříd, vánoční besídka), obce (výstavy projektů, spolupráce s odbory MÚ)
- respektujeme rozdílnost, distancujeme se od projevů nesnášenlivosti, rasismu apod.

Kompetence občanské

- poznáváme naše kulturní a historické dědictví
- zapojujeme žáky do soutěží, kroužků, aktivního trávení volného času, nabízíme tyto možnosti
- vedeme žáky k aktivnímu postoji k veřejným věcem
- vytváříme proekologické postoje a podporujeme zájem o přírodní památky
- vědomě přijímáme společenské normy, rozlišujeme protizákonné chování, žáci chápou jeho důsledky

Kompetence pracovní

- nacvičujeme adaptaci na změněné pracovní podmínky
- připravujeme žáky na budoucí povolání a studium – cvičíme zodpovědnost, samostatné rozhodování, posouzení kladů a záporů
- cvičíme pohovor k přijetí na školu, zaměstnání

Očekávané výstupy:

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

žák:

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení, včetně obrany státu
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí
- a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů
- a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

žák:

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

žák:

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady, chápe význam ochrany duševního vlastnictví

- objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání
- dodržuje zásady hospodárnosti, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, rozliší debetní a kreditní karty
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

STÁT A PRÁVO

žák:

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu a na obraně státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

žák:

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti na zahraničních misích
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů
- a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu

Učivo – Výchova k občanství – Období 2. stupně – 6. ročník

- Naše škola a obec: školní řád, žákovský parlament, kulturní a veřejný život v obci, zájmová činnost, tradice obce a školy, památky, obecní samospráva, komunální volby
- Náš region a vlast: regionální odlišnosti a tradice (nářečí, zvyky, jídlo), slavnosti cyklu roku, národní zvyky a svátky, vztah k vlasti a cizině (cizí jazyky, národy, menšiny)
- Hospodaření: peníze a majetek-místo mezi hodnotami, rodinný rozpočet (kapesné, příjmy, výdaje)
- Vztahy mezi lidmi: lidé blízcí, cizí, pravidla spol. styku, kulturní a bezpečné chování, vztahy v rodině, kamarádké, partnerské, moje role ve skupinách, vstřícná komunikace a její projevy
- Lidská práva: vztahy autority, důstojnost, respekt ke svobodě, rovnost a nerovnost lidí, dokument Práva dítěte, poškozování lidských práv, jejich ochrana, problémy v současném světě, terorismus, mezinárodní spolupráce

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy, Multikulturalita (alternativně)

Učivo – Výchova k občanství – Období 2. stupně – 7. ročník

- Národ a stát: národy a národnostní menšiny, státní instituce a symboly, státní správa, typy států, jejich soužití
- Mezinárodní organizace, EU, NATO, OSN.
- Majetek a vlastnictví: zdroje získávání majetku, jeho ochrana, funkce peněžních ústavů, druhy majetku a vlastnictví, rodinný rozpočet, nejdůležitější příjmy a výdaje, majetková nerovnost, životní úroveň
- Přírodní bohatství: chráněná území, ekologické problémy, odpady, ekologické chování v domácnosti
- Kulturní život: kulturní instituce, nabídka činnosti, masmédi, nebezpečí, vzájemné obohacování- kulturní prolínání, druhy umění, vývoj evropského umění- historické styly
- Právní řád: základní zákony státu, Ústava, dělba státní moci, volby, práva a povinnosti občanů, morální chování, vliv na rozhodování

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané (alternativně)
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: TO receptivních činností: stavba mediálních sdělení

Učivo – Výchova k občanství – Období 2. stupně – 8. ročník

- Osobnost člověka: fáze lidského života, jeho vývoj, změny v chování, prožívání dospívání, - tolerance a přijímání odlišností, citové stavy a nálady, citové vztahy, zájmy, vloh, životní plány a cíle
- Mezilidské vztahy: typy sociálních vazeb a skupin, společenské role, zásady efektivní komunikace, asertivita, společenské normy v chování, přátelské a partnerské vztahy
- Občanský život: občanská práva a povinnosti, udělení občanství, Občanský zákoník, občansko-právní vztahy, základní typy smluv, pojištění, podmínky
- Stát a právo: režimy totalitní a demokratické, principy demokratického státu, Ústava, dělba státní moci.
- Lidská práva: Listina základních práv a svobod, současné problémy v této oblasti, Rada Evropy, OSN a organizace zajišťující dohled nad dodržováním lidských práv
- Globalizace: její projevy včetně válek a terorismu.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Multikulturalita

Učivo – Výchova k občanství – Období 2. stupně – 9. ročník

- Občanská společnost: vliv náboženství na společnost, světová náboženství, sdružování občanů, typy sdružení, politický pluralismus, politické strany, emigrace v totalitním režimu, političtí vězni, udělení azylu
- Nadnárodní společenství: evropská integrace, EU, vládní a nevládní organizace a nadace, interkulturní a etnické konflikty, kolektivní bezpečnost.
- Člověk a právo: právní norma, zákon, hlavní druhy práva a jejich uplatňování v životě společnosti, způsobilost k právním úkonům, právní odpovědnost zákonných zástupců, mladistvých, občansko-právní vztahy, ochrana spotřebitele, závažné protisociální jevy – přestupky a trestné činy.
- Ekonomické vztahy: principy tržního hospodářství, tvorba ceny, inflace, sektory národního hospodářství, státní rozpočet, daňový systém, sociální politika státu – příspěvky, banky a jejich služby, úročení.

- Pracovní život: vzdělání- kvalifikační nároky, Úřad práce, rekvalifikace, pracovní smlouva, pracovní doba, pracovní podmínky, podnikání, zaměstnání, trh práce.
 - Globální problémy: ekologické problémy- globální změny, živelné pohromy
- VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:** Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:** Evropa a svět nás zajímá (alternativně), Jsme Evropané
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:** Multikulturalita, Princip sociálního smíru
- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:** Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:** Vnímání autora mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA – VZDĚLÁVACÍ OBLAST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast směřuje žáky k orientaci v životě, celistvosti jeho chápání. Je určena pro 2. stupeň základní školy. Dotýká se v souvislostech i oblastí dalších, žáci poznávají složitosti světa kolem sebe, je jim nabízena možnost chápat souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi. Přibližují se tak reálnému světu za branou školy.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis

FYZIKA

Charakteristika předmětu

Fyzika jako součást vzdělávací oblasti Člověk a příroda navazuje na učivo Prvouky a Přírodovědy prvního stupně.

Vyučovací předmět Fyzika zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění faktům a jejich zákonitostem. Dává potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií. Umožňuje žákům pochopit důležitost udržovat přírodní rovnováhu pro existenci živých soustav, tedy i člověka. Významně podporuje otevřené, kritické a logické myšlení. Rozvíjí dovednost – soustavně, objektivně a spolehlivě experimentovat, měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy. Učí žáky vyvozovat závěry a učí je poznat závislost člověka na přírodních zdrojích. Naučí žáky uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a svého zdraví. Výuka probíhá převážně ve specializované učebně Fy – Ch.

Výchovné a vzdělávací strategie a postupy vedoucí k vytváření klíčových kompetencí

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí volí předmět fyzika strategie, pro něž je typická modernost, otevřenost, menší náročnost a širší pohled na smysl výuky. Snahou je učinit tradičně spíše obtížný předmět přístupnějším tak, aby podněcoval zájem většího počtu žáků.

Kompetence k učení

- příklady z technické praxe podněcujeme žáky k osvojení si základů kvantitativní gramotnosti
- rozšiřujeme jejich obzor o znalosti a dovednosti technické a fyzikální, podněcujeme jejich zvědavost
- vedeme je k práci s nejrůznějšími zdroji informací a informačními technologiemi

- vedeme je k opatrnému a kritickému pohledu na zdroje informací
- pomáháme v utváření kladného vztahu k vědění a studiu, zbavujeme je strachu z neznámého a cizího
- vedeme je k samostatnému nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- budujeme v žácích pozitivní přístup k problémovým situacím, vedeme je k rozboru problému a učíme je odlišit podstatné od nepodstatného
- vedeme je k uplatňování logických myšlenkových operací
- podněcujeme je k odhadování výsledku, a tak pěstujeme jejich dovednost učinit si představu o rozměru kterékoliv situace
- podporujeme je v hledání řešení alternativními způsoby
- ceníme intuitivní přístupy, necháváme jim pootevřený prostor pro nápad
- systematicky je učíme nahradit reálnou situaci zjednodušeným modelem
- vedeme je k hrdosti na vlastní i nepřesné a přibližné řešení, posilujeme v nich vědomí, že chyby jsou nutným a cenným zdrojem poučení, učíme je pozitivnímu přístupu k nedokonalosti své i okolního světa

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky důsledně ke korektnímu zacházení s vědeckou informací tak, aby se učili vědeckému sdělení elementárně porozumět, popř. je nezkresleně tlumočit
- učíme je schopnosti rozlišit, zda vědeckému sdělení rozumí, trénujeme v nich ctnost mlčet tam, kde sdělení nerozumí, a posilujeme jejich schopnost vnímat nezasvěcenou a nekompetentní komunikaci jako asociální a nebezpečnou
- pomáháme jim osvojovat si návyk vyjadřovat se korektně, věcně a střízlivě, uvážlivě zacházet s číselnými údaji a vždy za ně ručit znalostí míry jejich přesnosti
- učíme je chápat i diskusi jako příležitost spíše nalézt nedostatky ve vlastním úhlu pohledu než dokazovat svůj názor
- učíme je vnímat všechny účastníky diskuse jako partnery

Kompetence sociální a personální

- upozorňujeme žáky na přesah základních fyzikálních zákonů a jejich vztah k osobnímu lidskému hledání a dotazování
- častým pobytem ve fyzikální situaci „nevychází“ je vedeme k pozitivnímu přístupu k obtížím coby přirozeným jevům
- vedle vědomí sebe sama, je vedeme skrze společné aktivity (práce ve skupinách, sdílení experimentálních dat, prezentace) k poznání významu týmové práce
- oceněním schopnosti žáků v nich posilujeme hrdost nad výsledky vlastního duševního úsilí
- pomáháme jim učit se vnímat rozmanitost a odlišnost jako přirozený rys života, hledat vlastní místo v životě a společnosti, kdy nadanější pomáhají slabším a slabší ctí a respektují nadané v atmosféře vzájemné lidské úcty

Kompetence občanské

- vedeme žáky k osvojení si úkolu a povinnosti coby přirozené a neobtěžující součásti života
- nácvikem číselných odhadů a výpočtů a odhadů chyby výsledku je vedeme k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací a tím posilujeme jejich zručnost
- dbáme na dodržování bezpečnosti při experimentálních činnostech a tak dbáme o ochranu jejich zdraví při práci
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržováním pracovních povinností vytváříme pocit zodpovědnosti
- zadáváme a kontrolujeme dlouhodobější a domácí práce a tím je připravujeme na soustavnou práci
- oceněním samostatné i skupinové práce pěstujeme v žácích pozitivní vztah k čestnému a úspěšnému podnikání

Očekávané výstupy

LÁTKY A TĚLESA

žák:

- dokáže určit základní vlastnosti látek a těles a změřit jejich důležité fyzikální veličiny
- rozeznává jednotlivé druhy pohybů těles a chápe vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- změří velikost působící síly a určí druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, a dokáže je znázornit
- aplikuje Newtonovy zákony pro objasňování změn pohybu těles
- využívá poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v tekutinách pro řešení praktických problémů
- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a chápe s tím související změnu energie tělesa
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie
- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozlišuje zdroje zvuku a prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič
- využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů
- využívá prakticky poznatky o působení elektromagnetického pole a rozumí vzniku indukovaného napětí
- zapojí správně polovodičovou diodu
- využívá zákona o přímočarém šíření světla a zákona odrazu světla
- rozhodne podle rychlosti světla v různých prostředích, k jakému lomu světla dochází
- zná druhy a využití čoček
- objasní pohyby těles sluneční soustavy a odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Učivo – Fyzika – Období 2. stupně – 6. ročník

LÁTKY A TĚLESA

- vlastnosti látek podle skupenství, souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze a Brownův pohyb, elektrické a magnetické vlastnosti látek
- fyzikální veličiny – délka, hmotnost, teplota, čas, objem
- značky, jednotky včetně převodů, měřidla a základní pravidla měření a metody

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka a prostředí

Učivo – Fyzika – Období 2. stupně – 7. ročník

POHYB TĚLES, SÍLY

- pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
- gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa

- tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
- třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
- výslednice dvou sil stejných a opačných směrů
- Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí
- rovnováha na páce a pevné kladce

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

- Hustota jako vlastnost látek, výpočty a měření
- Pascalův zákon – hydraulická zařízení
- hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

Učivo – Fyzika – Období 2. stupně – 8. ročník

ENERGIE I.

- mechanická práce a výkon
- formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie
- přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
- spalovací motory

ELEKTRICKÝ OBVOD

- sestavení obvodu a schematické značky
- elektrické pole – elektrická síla, náboj
- elektrické napětí a proud, elektrický odpor – Ohmův zákon
- tepelné účinky elektrického proudu
- energie, příkon a výkon

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (alternativně)

Učivo – Fyzika – Období 2. stupně – 9. ročník

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY

- elektromagnetická indukce, střídavý proud
- elektromotor; transformátor, rozvodná síť
- bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

POLOVODIČE

- typy polovodičů a součástky

ENERGIE II.

- jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

ZVUKOVÉ DĚJE

- vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

DRUHY ELEKTROMAGNETICKÉHO VLNĚNÍ (ZÁŘENÍ)

- rozdělení podle vlnové délky

- praktické využití v technice

SVĚTELNÉ DĚJE

- vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce
- zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)
- zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně)
- rozklad bílého světla hranolem
- optické přístroje

VESMÍR

- sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze
- hvězdy – jejich složení

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Evropa a svět nás zajímají

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a dále z tematického okruhu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (RVP ZV a RVP GV).

Předmět chemie má umožnit žákům vytvoření základních představ o stavbě látek a jejich přeměnách. Znalosti by měli umět uplatnit v běžném životě.

Žáci získají také praktické dovednosti a zručnost při zacházení s chemickým sklem, vybranými chemikáliemi při laboratorních pracích. Seznámí se s základními bezpečnostními pravidly a striktně je dodržují.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- klademe žákům jasně formulované otázky
- vedeme žáky k používání správné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k využívání odborné literatury, internetu,....
- vedeme žáky k prezentaci své práce (za použití různých informačních zdrojů – viz předchozí bod)

Kompetence k řešení problémů

- klademe důkaz na argumentaci podloženou důkazy
- podporujeme řešení problémů s mezioborovým přesahem
- zadáváme žákům problémové úlohy a důsledně dohlíží na jejich řešení
- pomáháme žáky směřovat ke správným zdrojům informací potřebných k řešení zadaných problémů

Kompetence komunikativní

- v průběhu hodin (i laboratorních cvičení) vytváříme podmínky pro vzájemnou komunikaci (otevřeně s žáky komunikuje)
- vedeme žáky k souvislému a dobře formulovanému projevu
- problémové úlohy zadáváme tak, aby žáci museli při jejich plnění kombinovat různé komunikační zdroje (např. Internet)

Kompetence sociální a personální

- zadáváme žákům skupinovou práci a vytváří podmínky, které každému umožní zapojit se do činnosti

- vedeme žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektujeme individualitu žáků a tím dáváme příklad ostatním
- věnujeme se jak mimořádně nadaným žákům, tak i slabým studentům, tak abychom rovnoměrně rozvíjeli jejich schopnosti
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vedeme žáky k ochraně zdraví

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ekologickému myšlení
- motivujeme žáky k promyšlenému používání produktů chemického průmyslu, v domácnostech
- upozorňujeme žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami
- vhodnými formami vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám

Kompetence pracovní

- motivujeme žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium (resp. povolání)
- učíme žáky bezpečnému ovládání laboratorní techniky při laboratorních pracích

Očekávané výstupy

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

žák:

- dokáže určit společné a rozdílné vlastnosti látek
- dbá při práci s dostupnými a běžně používanými látkami pravidel bezpečnosti
- umí posoudit nebezpečnost látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- zná zásady chování při havárii s únikem nebezpečných látek

Poznámka: Téma bezpečnost práce s nebezpečnými látkami není tématem jediné vyučovací hodiny, ale prolíná řadou dalších témat po celé dva roky výuky chemii:

- zná pravidla práce v chemické laboratoři – úvodní hodiny chemie, poučení před hodinou laboratorních prací
- zásady první pomoci při otravě oxidem uhelnatým – Oxidy
- práce s hořlavinami – Hoření, hašení
- zásady první pomoci při popálení – Hašení
- zásady první pomoci při poleptání kyselinou nebo hydroxidem – Roztoky
- zásady ředění kyselin – Roztoky
- zásady chování při havárii s únikem nebezpečných látek – Halogeny, Otravné látky

SMĚSI

žák:

- rozliší směsi a chemické látky
- uvede příklady oddělování složek směsí
- prakticky provede filtraci
- rozliší různé druhy vody a zná příklady jejich výskytu, vzniku a použití
- zná složení vzduchu
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu, navrhne preventivní opatření zamezující znečištění

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

žák:

- používá pojmy atom, molekula, chemický prvek, chemická sloučenina
- orientuje se v periodické soustavě prvků, rozhodne podle umístění prvku v periodické soustavě, zda je prvek kov, nekov, polokov
- rozpozná vybrané kovy a nekovy, uvede způsoby jejich použití
- zhodnotí výhody slitin

CHEMICKÉ REAKCE

žák:

- rozliší reaktanty a produkty chemické reakce, umí uvést příklady prakticky důležitých reakcí
- rozezná základní typy chemických reakcí
- přečte chemickou rovnici, zná zákon zachování hmotnosti, upraví jednoduché chemické rovnice

- umí uvést příklady praktického využití elektrolýzy
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemické reakce v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
- vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktů v jednoduchých chemických reakcích

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

žák:

- porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů a solí, posoudí vliv těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a opatření omezující jejich vznik

ROZTOKY

žák:

- vypočítá složení roztoků, dokáže prakticky připravit roztok dané koncentrace
- vysvětlí vliv základních faktorů na rozpouštění pevných látek
- porovná vlastnosti významných kyselin a hydroxidů
- dbá pravidel práce s roztoky kyselin a hydroxidů, ovládá zásady první pomoci při polití těmito látkami nebo při zasažení očí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- rozezná reakci neutralizace, uvede příklady využití neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY

- rozlišuje nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozlišuje vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.
- určuje podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

- dokáže zhodnotit využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- dokáže aplikovat znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo – Chemie – Období 2. stupně – 8. ročník

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- Vlastnosti látek – barva, skupenství, zápach, rozpustnost, hustota, tepelná a elektrická vodivost
- Rozlišení látek podle jejich vlastností
- Zásady bezpečné práce v chemické laboratoři i v běžném životě
- Označení nebezpečných látek – piktogramy, R – věty a S – věty

SMĚSI

- Směsi – různorodé, stejnorodé. Oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, oddělování v dělicí nálevce, odstředování, krystalizace, sublimace
- Voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čištění odpadní vody
- Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

- Částicové složení látek – atom, atomové jádro, elektronový obal, protony, neutrony, elektrony, valenční elektrony, změny v elektronovém obalu při chemických reakcích, molekuly, ionty
- Prvky – názvy, značky nejznámějších prvků (40 prvků), vlastnosti a použití vybraných prvků (kyslík, vodík, halogeny, síra, uhlík)

- Periodická soustava prvků – periodický zákon, skupiny a periody, protonové číslo, vztah mezi umístěním prvku v periodické soustavě a stavbou atomu prvku

- Chemická vazba, chemická sloučenina, vzorec

CHEMICKÉ REAKCE

- reaktanty a produkty, zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice
- Slučování, rozklad

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- Halogenidy – oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití chloridu sodného, chloridu draselného a bromidu stříbrného
- Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití oxidu uhelnatého, uhličitého, siřičitého, vápenatého, křemičitého, hlinitého, vznik kyselých dešťů, skleníkový efekt

ROZTOKY

- Roztoky – koncentrace roztoku, výpočty koncentrace, nasycený a nenasycený, koncentrovanější a zředěnější roztok, vliv teploty, plošného obsahu a míchání na rychlost rozpouštění pevné složky v roztoku
- Kyseliny – vzorce, vlastnosti a použití kyseliny chlorovodíkové, sírové, dusičné, fosforečné, ředění kyselin, ošetření při zasažení kůže nebo očí
- Hydroxidy – názvosloví, vlastnosti a použití hydroxidu sodného, draselného, vápenatého a amonného
- Kyselost, zásaditost vodných roztoků, indikátory (fenolftalein, univerzální), stupnice pH, neutralizace

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života (alternativně), Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Učivo – Chemie – Období 2. stupně – 9. ročník

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- Soli – společné vlastnosti solí, vlastnosti a použití dusičnanů, uhličitánů a sulfidů, průmyslová hnojiva, stavební pojiva (malta/vápno, beton/cement, sádra), keramika, názvosloví pouze jako rozšiřující učivo

CHEMICKÉ REAKCE

- Exotermická a endotermická reakce
- Redoxní děje – oxidace, redukce, elektrolýza, průmyslové využití elektrolýzy, galvanické články, akumulátory, koroze
- Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – plošný obsah, koncentrace, teplota, katalyzátory
- Výpočty z chemických rovnic – látkové množství, molární hmotnost, výpočty pomocí trojčlenky

ORGANICKÉ SLOUČENINY, UHLOVODÍKY

- Alkany – řada alkanů (prvních 8 členů), společné vlastnosti alkanů a jejich použití, vlastnosti a použití propan-butanu, strukturní, racionální a molekulové vzorce, typ vazby a řetězce
- Alkeny – typ vazby a řetězce, eten – vlastnosti a použití
- Alkiny – typ vazby a řetězce, etin – vlastnosti a použití
- Areny – typ vazby a řetězce, benzen, naftalen – vlastnosti a použití
- Ropa, uhlí, zemní plyn – zpracování, využití získaných produktů
- Paliva – fosilní a průmyslově vyráběná paliva, jejich vliv na životní prostředí, výhřevnost

DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ

- Halogenderiváty – použití
- Alkoholy – vlastnosti a použití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu
- Aldehydy – vlastnosti a použití metanolu
- Ketony – vlastnosti a použití acetonu
- Karboxylové kyseliny – vlastnosti a použití kyseliny mravenčí a octové, kyseliny vázané v tucích, aminokyseliny
- Estery – společné vlastnosti

PŘÍRODNÍ LÁTKY

- Sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny – vlastnosti, zdroje, funkce v lidském organismu, produkty jejich biochemického zpracování

- Fotosyntéza – reaktanty, produkty, podmínky

CHEMIE A SPOLEČNOST

- Chemický průmysl – surovina, výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin
- Plasty a syntetická vlákna (polymerace, společné vlastnosti plastů, problémy s odpady, PE, PVC, PS), společné vlastnosti syntetických vláken, PES, PAD
- Hoření, hořlaviny, označení hořlavin podle nebezpečnosti, zásady bezpečnosti
- Hašení, principy, hasící látky, zásady první pomoci při popáleninách
- Chemie a člověk – detergenty, pesticidy a insekticidy, léčiva, návykové látky, otravné látky, pravidla chování při mimořádné události – havárii s únikem nebezpečných látek

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět přírodopis zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (RVP ZV, vzdělávací oblast Člověk a příroda). Předmět navazuje na učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni. Předmět má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Ve výuce se zaměřujeme na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Hlediska taxonomická jsou redukována, postupujeme od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím fyziologickým a ekologickým.

Hodiny přírodopisu probíhají převážně ve specializované učebně přírodopisu.

Realizace výstupů tematického okruhu Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce probíhá formou laboratorních prací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zařazujeme činnosti, při kterých žáci sami docházejí k novým poznáním, řešením a závěrům (laboratorní práce)
- zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů a tím je vedeme k samostatnému vyhledání, třídění a práci s informacemi (referáty)
- porovnáváním informací z různých zdrojů učíme žáky kriticky hodnotit věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, televize, internet)
- systematicky vedeme žáky k správnému formulování hypotéz a jejich ověřování pokusem nebo pozorováním
- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáháme vytvářet vztah žáků k vědě a poznávání

Kompetence k řešení problémů

- svými výkony v hodinách biologie vybaví žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání "problému" a jeho řešení
- kladením otevřených otázek a zadáváním problémových úloh vedeme žáky k rozvíjení kreativního myšlení, hledání nových přístupů k řešení
- učíme žáky vyhledat problém, analyzovat jej a stanovit si postupné cíle k jeho vyřešení

Kompetence komunikativní

- otevřeně komunikuje s žáky o problémech a biologických souvislostech
- povzbuzujeme žáky k pokládání tematicky zaměřených otázek – příprava tematických křížovek
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce, obhajovat svůj názor

Kompetence sociální a personální

- dbáme, aby při skupinové práci byli v rámci skupiny zařazeni žáci rozdílných schopností, a tím vedeme žáky k vytváření pozitivních vztahů a sociálních rolí ve skupině vrstevníků

- vedeme žáky k respektování názoru druhých
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjíme schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské

- svým osobním postojem motivujeme žáky k ochraně přírody, a životního prostředí v širším měřítku a motivujeme žáky k aktivní péči o nejbližší okolí školy

Kompetence pracovní

- při laboratorních pracích učíme žáky pracovat s laboratorní technikou, pečlivému vedení poznámek o pozorování a výsledcích
- vedeme žáky k udržení pracovního pořádku na pracovním stole
- motivujeme žáky pro práci na dlouhodobých projektech dle vybraného námětu a jejich prezentaci v hale školy

Očekávané výstupy

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

žák:

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin i živočichů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a vlivu proměnlivosti organismů
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby
- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech
- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

BIOLOGIE ROSTLIN

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům a porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů
- chápe potřebné podmínky pro růst rostlin a znalosti využívá při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
- rozpozná vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- porovná význam půdotvorných činitelů, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
- popisuje jednotlivá geologická období

ZÁKLADY EKOLOGIE

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy, vymezí živé a neživé složky ekosystému
- vysvětlí podstatu a význam jednoduchých potravních řetězců v ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- aplikuje praktické metody poznávání přírody a dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování při pobytu v přírodě

Učivo – Přírodopis – Období 2. stupně – 6. ročník

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, názory na vznik života)
- základní struktura života (organické a anorganické látky, buňka rostlinná a živočišná, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné)
- bakterie, viry (výskyt, význam, praktické využití)

BIOLOGIE HUB

- houby bez plodnic (zákl. charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy)
- houby s plodnicemi (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami)
- lišejníky (stavba, symbióza, výskyt, význam)

BIOLOGIE ROSTLIN

- systém rostlin (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas)

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí (živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování)
- vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí – žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života

Učivo – Přírodopis – Období 2. stupně – 7. ročník

BIOLOGIE ROSTLIN

- systém rostlin (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin jednoděložných a dvouděložných, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců)
- význam rostlin a jejich ochrana
- anatomie a morfologie rostlin (stavba a funkce kořene, stonku, listu, květu, semene a plodu)
- fyziologie rostlin (zákl. principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování)

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)
- rozšíření, význam a ochrana živočichů (významné druhy hospodářské a epidemiologické)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy

Učivo – Přírodopis – Období 2. stupně – 8. ročník

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů)
- strunatci - savci (důležité znaky, přehled hlavních řádů, rozšíření, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů)
- projevy chování živočichů, srovnání hlavních znaků savců a člověka

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- anatomie a fyziologie (stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy – opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí, vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti)
- ontogeneze člověka (rozmnožování člověka, vývin jedince – nitroděložní a po narození)
- fylogeneze člověka
- nemoci, úrazy, prevence (příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, epidemie, závažná poranění a život ohrožující stavy)
- životní styl (pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka, význam zdravého způsobu života)

OBEZNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ

Učivo – Přírodopis – Období 2. stupně – 9. ročník

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- Země (vznik a stavba Země)
- vnitřní a vnější geologické procesy (příčiny a důsledky)
- mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
- nerosty a horniny (vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití zástupců, určování základních vzorků, principy krystalografie)
- půdy (složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, možnosti rekultivace)
- vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik života, geologické éry a typické organismy)
- geologický vývoj a stavba území ČR (Český masiv, Západní Karpaty)

ZÁKLADY EKOLOGIE

- organismy a prostředí (vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému)
- význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka

- ochrana přírody a životního prostředí (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis jako součást vzdělávací oblasti Člověk a příroda navazuje na předměty Vlastivěda a Přírodopis prvního stupně. Studuje krajinou sféru jako soubor přírodního prostředí a lidské společnosti. Zabývá se vzájemnými interakcemi přírodních, společenských a technických jevů a

procesů na Zemi. Seznamuje žáky se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, místní oblasti a v blízkém okolí místní krajiny. Učí žáky orientovat se v současném světě a v problémech dnešního lidstva. Umožňuje žákům uvědomovat si civilizační rizika, spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka probíhá ve většině případů v odborné, technicky a materiálně vybavené zeměpisné učebně. Terénní geografická praxe a aplikace, neboli terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných cvičení a pozorování v bezprostředním okolí školy, komplexní geografické exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání, sběru, zpracovávání, třídění a hodnocení informací a dat v příslušných informačních zdrojích - na internetu, televizi, v odborných encyklopediích, knihách a časopisech
- pěstujeme u žáků ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka
- předvádíme manipulace s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami s globusem, plány, mapami, atlasy, jízdními řády, grafy a se statistickými daty
- kontrolujeme výsledky pozorování, měření a zkoumání a požadujeme, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formulovali patřičné závěry

Kompetence k řešení problémů:

- vytváříme s žáky platformu nebo hypotézu k problému či úkolu, žáci je ověřují praktickou činností
- usilujeme s žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, a vyvozujeme společně patřičné závěry
- pojmenujeme podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a usilují o vhodné způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci uvádějí skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky, vytvářejí si vlastní názory, využívají dostupné informační komunikační prostředky, učí se výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích
- konzultujeme názory svých žáků, vedeme je ke vhodné argumentaci
- uskutečňujeme s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích

Kompetence sociální a personální:

- rozdělujeme pracovní úkoly ve skupině, žáci přijímají svou roli a ztotožňují se s ní, spolupracují při skupinové práci, učí se odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých
- hodnotíme výsledky činnosti skupin i jednotlivců, podporujeme sebehodnocení

Kompetence občanské:

- uvádíme, vysvětlujeme, objasňujeme a zdůvodňujeme žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí, žáci se zajímají o prostředí, v němž žijí, oceňují krásy přírody a historických a kulturních objektů, pociťují občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace, chápou významy přírodních a společenských hodnot, vystupují aktivně a prakticky v jejich zájmu
- učíme své žáky praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí, žáci uplatňují osvojené dovednosti i vědomosti a návyky v osobním i veřejném životě
- prezentujeme fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech a oblastech

Kompetence pracovní:

- dohlížíme na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji, přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce, na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností
- informujeme své žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologiích, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně přírodního a životního prostředí
- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k práci a hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci žáků

Očekávané výstupy

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

žák:

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozehrává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- vytváří a využívá osobní a myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

žák:

- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

REGIONY SVĚTA

žák:

- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států
- dokáže popsat, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinnou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

žák:

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

žák:

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na přírodní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

žák:

- vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy
- zná přírodní památky Prahy 13, Stodůlek a blízkého okolí
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ PRAXE A APLIKACE

žák:

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Učivo – Zeměpis – Období 2. stupně – 6. ročník

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- globus, plán, mapa, měřítko a obsah map, mapové značky
- aplikace kartografických a topografických znalostí
- činnosti s mapami, grafy, diagramy a se zeměpisnými atlasy
- určování polohy v zeměpisné síti

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- vesmír a Sluneční soustava, Měsíc – přirozená družice Země
- Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
- časová pásma na Zemi, pásmový čas
- litosféra – stavba zemského tělesa, kontinentální drift a jeho důsledky
- vznik a vývoj povrchu naší krajiny, vznik hor a pohoří
- zvětrávání a činnost větru, tekoucí vody a ledovců
- atmosféra – složení, vrstvy, podnebí a počasí, klimatická pásma, znečišťování a jeho důsledky
- hydrosféra – rozdělení zásob vody za Zemi, oceány a moře, vodstvo na pevnině, ledovce, podpovrchová voda, znečišťování a jeho důsledky
- pedosféra – složení půdy, půdní horizonty, půdotvorný proces, půdní druhy, půdní typy, využití a rozmístění půd na zemi
- biosféra – podmínky pro život, šířkové a výškové vegetační stupně, tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, subtropická biota, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, lesotundra a tundra, polární pustiny

- krajina, typy krajin

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÉ PRAXE A APLIKACE

- jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran
- pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu
- ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom

REGIONY SVĚTA

- rozloha a členitost světového oceánu, Atlantský oceán, Tichý oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán, Jižní oceán
- Arktida a Antarktida

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy

Učivo – Zeměpis – Období 2. stupně – 7. ročník

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- Světové hospodářství - zemědělství, průmysl, služby

REGIONY SVĚTA

- Afrika – fyzicko-geografická a socioekonomická sféra, Severní Afrika, Státy sahelu, Střední tropická Afrika, Východní Afrika, Jižní Afrika
- Austrálie a Oceánie – fyzicko-geografická a socioekonomická sféra, regiony Austrálie, Nový Zéland, Melanésie, Mikronésie, Polynésie
- Amerika – fyzicko-geografická a socioekonomická sféra, Kanada, USA, Latinská Amerika
- Asie – fyzicko-geografická a socioekonomická sféra, jihozápadní Asie, střední Asie a Zakavkazsko, Indický poloostrov, jihovýchodní Asie, Čína, Japonsko, Rusko

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Multikulturalita

Učivo – Zeměpis – Období 2. stupně – 8. ročník

REGIONY SVĚTA

- Evropa – poloha, rozloha, členitost, fyzicko-geografická sféra
- Severní Evropa – Norsko, Finsko, Švédsko, Island, Dánsko
- Východní Evropa – Rusko, Pobaltí, Ukrajina, Bělorusko, Moldavsko
- Jihovýchodní Evropa – Rumunsko a Bulharsko, Státy Balkánského poloostrova
- Jižní Evropa – Řecko, Itálie, Španělsko, Portugalsko
- Západní Evropa – Francie, Velká Británie, země Beneluxu
- Střední Evropa – Německo, Alpské země, země Visegrádské čtyřky
- Malé evropské státy
- Evropská unie

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímají, Objevujeme Evropu a svět

Učivo – Zeměpis – Období 2. stupně – 9. ročník

ČESKÁ REPUBLIKA

- Poloha a rozloha
- Státní útvary na našem území
- Geomorfologické členění povrchu
- Vodstvo
- Podnebí
- Půdy, biota, ochrana přírody a krajiny
- Obyvatelstvo a sídla
- Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství, průmysl
- Doprava, služby, cestovní ruch a rekreace
- Zahraniční obchod a mezinárodní spolupráce

– Správní členění ČR

– Kraje ČR a krajská města, euroregiony

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÉ PRAXE A APLIKACE

– jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky pochodové osy

– místní mikroregion, památky a zajímavosti městské části Praha 13

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

– Obyvatelstvo světa – vývoj a současný stav, dělení podle biologických znaků, světová náboženství

– Světové hospodářství - zemědělství, průmysl, doprava, služby, cestovní ruch a rekreace, mezinárodní obchod, mezinárodní společnosti

– Politická mapa současného světa - stát, hranice, státní zřízení a formy vlády, politická a hospodářská seskupení, ohniska neklidu a konfliktů v současném světě

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

– Krajina a životní prostředí: ekosystém, typy krajiny, ochrana přírody a krajiny

– Ekologické problémy - oceán, znečištění atmosféry, ničení tropických deštných lesů, kyselý déšť, přelidnění a hlad

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference, Multikulturalita

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vyučovací oblasti

Tato vyučovací oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Hudební výchova

Výtvarná výchova

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Předmět má těsnou vazbu s některými tématy vzdělávacích oblastí Člověk a zdraví (pohyb, tanec), Jazyk a jazyková komunikace (texty písní, rytmičtá slova), Člověk a společnost (zařazení hudebních stylů v historických souvislostech, společenský úkol hudby a umění).

Žáci se seznamují prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění a učí se s nimi tvořivě pracovat. Poznávají zákonitosti hudební tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly a učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat, rozpoznávat a interpretovat. Hudební činnosti vedou k rozvoji hudebních schopností žáků a ty se následně projevují individuálními sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební výchova na ZŠ je postavena na produkci, recepci a reflexi. Tyto činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují, doplňují a rozvíjejí osobnost žáka. Dále vedou k rozvoji jeho hudebnosti-sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové a tvořivé. Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu a posilování správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje, zejména rytmické, nástrojové využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance i gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák se snaží poznávat hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Hudební výchova – 1. období 1. stupně

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v hudební oblasti a aby s nimi dovedli zacházet

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit
- předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- ukazujeme žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem
- poskytujeme dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- vysvětlujeme a budujeme zásady chování na kulturních a společenských akcích
- předvádíme dětem na příkladech z dramatické a hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budujeme v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, kulturní a historické dědictví
- budujeme v dětech kladný postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

- objasňujeme žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby

Očekávané výstupy

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Učivo – Hudební výchova – 1. období 1. stupně – 1. - 3. ročník

- vokální činnosti
- pěvecké návyky a hlasová hygiena, dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv.
- výrazové prostředky v hudbě (zvuk, tón dlouhý - krátký, hluboko - vysoko, silně - slabě, pomalu - rychle, vesele - smutně)
- melodická ozvěna, otázka - odpověď
- dětské lidové a umělé písně
- jednohlas a dvojhlas
- záznam vokální hudby, jednoduché grafické vyjádření-houslový klíč, taktová čára, noty podle délky, pomlky
- Instrumentální činnosti

- hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje
- hudební hry - deklamace říkadel, hra na ozvěnu
- souhra, takt dvou a tříčtvrt'ový
- hudebně pohybové činnosti
- pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- taktování
- rytmické a taneční hry, říkadla, pantomima, hra na tělo
- poslechové činnosti
- poslech dětských písní nebo skladeb podle výběru učitele
- poslech české hudby pro slavnostní příležitosti (B. Smetana, A. Dvořák), poslech státní hymny
- hudební styly a žánry (hudba vážná, lidová a umělá, moderní hudba)
- lidové a umělé písně, poznávání dalších hudebních nástrojů znějících v lidových či umělých písních, lidové zvyky

Hudební výchova – 2. období 1. stupně

Výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- motivujeme a vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům a znakům hudební oblasti a aby s nimi dovedli efektivně zacházet

Kompetence k řešení problému:

- učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování nových variant řešení

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky aktivnímu zapojení do společenského dění
- podporujeme tvořivost žáků při práci

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme schopnost žáků spolupracovat a vytvářet pravidla práce v týmu
- napomáháme rozvoji sebedůvěry žáků
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské:

- formujeme pozitivní postoje k uměleckým dílům
- rozvíjíme smysl pro kulturu a tvořivost
- zapojujeme žáky do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- podporujeme dovednosti vedoucí k rozvoji osobnosti žáků ve smyslu jejich motivace k dalšímu sebevzdělávání

Očekávané výstupy:

žák:

- zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

Učivo – Hudební výchova – 2. období 1. stupně – 4. - 5. ročník

- vokální činnosti
- pěvecké dovednosti (nasazení a tvorba tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena)
- hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu)
- dvojhlas a vícehlas (prodleva, kánon, lidový dvojhlas)
- intonace, vokální improvizace
- grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie)
- instrumentální činnosti
- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře)
- hudební improvizace (hudební doprovod, tvorba předeher, meziher, doher a jednoduchá písňová forma A – B)
- grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby či její části, záznam melodie a její reprodukce)
- Hudebně pohybové činnosti
- taktování
- pohybový doprovod znějící hudby
- taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pantomima)
- orientace v prostoru (pamětné uchování reprodukce pohybů prováděných při tanci)
- poslechové činnosti
- rozeznávání kvality tónů (délka, síla, barva, výška) a vztahy mezi tóny (souzvuk, akord, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem)
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- hudební styly a žánry, hudební formy
- interpretace hudby (slovní vyjádření, jaká je to hudba a proč je taková)

Hudební výchova – 2. stupeň

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkováváme pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých hudebních technik
- podporujeme vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- otevíráme žákům možnost volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků
- podporujeme kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- otvíráme před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- předkládáme dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytujeme prostor pro osobité hudební projevy žáků

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s významnými hudebními díly a jejich autory
- podporujeme návštěvy výstav výtvarných prací a hudebních koncertů
- podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění a jeho podporu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot a k využití znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Očekávané výstupy:

Žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché rytmické doprovody
- se orientuje v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- se orientuje v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Učivo – Hudební výchova – Období 2. stupně – 6. ročník

- hudební dílo a jeho autor, doba vzniku, život autora
- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné,
- hlasová hygiena
- tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny
- rytmické a melodické zákonitosti
- notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby
- taneční kroky,
- analýza významných prvků skladby
- hudební dílo a případně její autor, doba vzniku, život autora
- tóniny, hudební improvizace
- analýza významných prvků skladby
- poznávání některých tanců různých stylových období
- **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:** Kulturní difference

Učivo – Hudební výchova – Období 2. stupně – 7. ročník

- hudební dílo a jeho autor, doba vzniku, život autora
- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné,
- hlasová hygiena
- tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny
- rytmické a melodické zákonitosti
- notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby
- taneční kroky, pantomima
- analýza významných prvků skladby
- hudební dílo a případně její autor, doba vzniku, život autora
- módnost a modernost
- kýč, provázanost
- tóniny, hudební improvizace
- rytmická improvizace
- taneční kroky

Učivo – Hudební výchova – Období 2. stupně – 8. ročník

- hudební dílo a jeho autor, doba vzniku, život autora
- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné,
- hlasová hygiena
- tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny
- rytmické a melodické zákonitosti
- notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby
- taneční kroky, pantomima
- analýza významných prvků skladby
- hudební dílo a případně její autor, doba vzniku, život autora
- módnost a modernost
- kýč, provázanost
- tóniny, hudební improvizace

Učivo – Hudební výchova – Období 2. stupně – 9. ročník

- hudební dílo a jeho autor, doba vzniku, život autora
- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné
- hlasová hygiena
- tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny
- rytmické a melodické zákonitosti
- notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby
- taneční kroky, pantomima
- analýza významných prvků skladby
- hudební dílo a případně její autor, doba vzniku, život autora
- módnost a modernost
- kýč, provázanost tóniny, hudební improvizace
- rytmické zákonitosti
- notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu
- taneční kroky, pantomima
- analýza významných prvků skladby
- hudební dílo a její autor, doba vzniku, život autora
- módnost a modernost, kýč, provázanost, inspirace, epigonství

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Předmět výtvarná výchova je spolu s hudební výchovou vzdělávacím oborem oblasti Umění a kultura. Je vyučován od 1. do 9. ročníku. Vyučování na prvním stupni probíhá převážně v domovské třídě, na druhém stupni v odborné pracovně, vybavené základními potřebami. Část hodinové dotace je věnována návštěvě výstav, galerií a tematickým vycházkám. Do výuky předmětu zařazujeme vedle individuální také práci skupinovou a krátkodobé výtvarné projekty. Předmět výtvarná výchova je zaměřen na rozvíjení estetického vnímání a tvořivosti žáků na základě poznávání skutečnosti. Důraz je kladen na využití a podporu rozvoje fantazie a samostatný přístup žáků ke ztvárňování prožitků, poznání reality i vlastních představ, dále na rozvoj svobodného vyjádření vlastního pojetí a současně rozvíjení vnímavosti k výtvarně ztvárněným sdělením druhých. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně-obraznému vyjádření nikoli jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Ve výuce se žáci seznamují prostřednictvím tvůrčích činností s výrazovými prostředky výtvarného umění, učí se tvořivě pracovat, seznamují se s vybranými výtvarnými díly a s ohledem na vlastní zkušenosti se je učí chápat a interpretovat. Tvůrčí činnost se zakládá na tradičních i nově vznikajících prostředcích a reaguje na nová média.

Předmět výtvarná výchova umožňuje rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Cílem předmětu je formování estetického názoru jako součásti hodnotového žebříčku žáka a jeho vnímání světa, rozvíjení jeho kreativity, svobodného vyjadřování a komunikace za pomoci výtvarných prostředků.

Výtvarná výchova – 1. období 1. stupně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s obecně užívanými termíny
- učíme žáky vyhledávat a zpracovávat potřebné informace
- vedeme žáky k samostatnosti při vyvozování závěrů
- poskytujeme prostor pro pozorování a experimentování

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vlastnímu hodnocení uměleckých zážitků a děl
- rozvíjíme schopnost přijímat díla a výtvarné vyjádření jiných a současně obhájit vlastní dílo a jeho pojetí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vnímání, aktivnímu vytváření a využívání mimojazykových sdělení
- rozvíjíme schopnost žáka vyslechnout a tolerovat odlišný postoj a výtvarné pojetí a současně obhájit názor vlastní

Kompetence sociální a personální

- vštěpujeme a upevňujeme zásady chování na kulturních akcích a při návštěvách kulturních institucí (muzea, galerie)
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a uvědomování si své role a postavení v týmu
- pomáháme žákům vytvářet si představu o sobě samém a svých schopnostech

Kompetence občanské

- vštěpujeme pocit sounáležitosti ke kulturním hodnotám a tradicím
- vedeme k toleranci a respektování odlišných postojů a kultur

Kompetence pracovní

- utváříme a upevňujeme zásady správného a bezpečného používání výtvarného materiálu a náčiní
- učíme žáka organizovat pracovní místo a udržovat na něm pořádek

Očekávané výstupy

žák:

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je, třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Učivo – Výtvarná výchova – 1. období 1. stupně

- výtvarné vyjádření skutečnosti na základě vlastního pozorování a prožitku nebo zprostředkovaného děje, události (vyprávění, četba, film, divadlo)
- uspořádání objektů do celků
- vizuálně obrazné ztvárnění podnětů, vnímaných jednotlivými smysly
- smyslové účinky různých forem vizuálně obrazných vyjádření
- pozorování, rozlišování a hodnocení objektů, tvarů, linií, proporcí, barev, pohybu
- plošné a prostorové rozmístění linií, tvarů, objektů
- uspořádání objektů do celků
- barvy a jejich vlastnosti
- různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjádření
- obhajování vlastního výtvarného pojetí v rámci skupiny

Výtvarná výchova – 2. období 1. stupně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákům, aby prostřednictvím vlastní tvorby rozvíjeli svůj tvůrčí potenciál a kultivovali svůj projev
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je využívat v tvůrčích činnostech

Kompetence k řešení problémů:

- umožňujeme žákům volit při tvorbě vhodné výtvarné postupy a prostředky
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí, dovedností a zkušeností při objevování různých variant řešení a k aplikaci osvědčených výtvarných postupů při řešení nových situací
- rozvíjíme schopnosti žáků uvědomit si rozličné aspekty problémů v souladu s vlastními pocity a prožitky

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k pochopení umění, jako specifického způsobu poznání podporujícího rozvoj komunikace
- učíme žáky aktivnímu zapojení do společenského dění
- vedeme žáky k poznávání výpovědní hodnoty výtvarných děl

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme žáky v uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech
- napomáháme rozvoji sebedůvěry žáků

Kompetence občanské:

- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné propojenosti jako součást lidské existence
- vysvětlujeme žákům důležitost tolerantního přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti i minulosti

- seznamujeme žáky s kulturními projevy a potřebami různorodých skupin, národů a národností

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k osobní aktivní účasti na vytváření hodnot a tím významně ovlivňujeme jejich motivaci a postoje k práci

Očekávané výstupy:

žák:

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či vytvořil.

Učivo – Výtvarná výchova – 2. období 1. stupně

ROZVIJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury), jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), kombinace, proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média a reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností
- typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací)
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (komunikaci se žáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření)
- proměny komunikačního obsahu (záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění)

Výtvarná výchova – 2. stupeň

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům výtvarné oblasti a aby s nimi dovedli zacházet,

- ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme jim dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- nabízíme žákům možnost vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek,
- poskytujeme dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k potřebě pohybovat se v estetickém prostředí a ke kultivování hierarchií hodnot,
- předkládáme dětem na příkladech z výtvarné oblasti nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budujeme v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- budujeme v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění
- vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- vedeme žáky k tomu, aby dodržovali pravidla bezpečnosti při práci s nástroji

Kompetence pracovní

- vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- vedeme žáky k tomu, aby dodržovali pravidla bezpečnosti při práci s nástroji

Očekávané výstupy

žák:

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je při vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; využívá různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních smyslových zkušeností a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového, subjektivního a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Učivo – Výtvarná výchova – Období 2. stupně

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí (6 – 9)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní difference (8)

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VZDĚLÁVACÍ OBLAST

Oblast zahrnuje předměty:

Výchova ke zdraví – pro období 2. stupně (7. – 9. ročník)

Tělesná výchova

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život je výchova ke zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Výchova ke zdraví v sobě zahrnuje po obsahové stránce i témata rozvíjející praktické návyky dítěte. Každý žák je veden k úctě k životu a odpovědnosti za své zdraví, s čímž souvisí i znalost rizik a nebezpečí, která nás obklopují.

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby si osvojovali obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů.
- Prostřednictvím vhodně volených zadání úkolů poznávají smysl péče o zdraví jako celoživotní proces.
- Dáváme prostor pro organizaci a řízení samostatné i týmové práce.
- Důraz klademe na průběžné vyhodnocování dovedností a postojů.
- Posilujeme žákovu sebevědomí prožitkem úspěchu při prezentaci výsledku práce

Kompetence k řešení problémů

- Do vyučování zařazujeme projekty a taková zadání práce, aby žáci byli nuceni hledat v různých zdrojích informací, přemýšlet o nesrovnalostech a umět vyvozovat nejlepší způsoby řešení. Uvědomují si, že důležité je i zjištění, že „úloha“ má více, nebo žádné řešení. Žáci se učí obhajovat svá řešení.
- Vedeme žáky k nácviku některých krizových životních situací, učíme nepodléhat panice, zvládat problémové situace a adekvátně reagovat.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky diskutovat, umět posoudit argumenty, být tolerantní a ohleduplný. Při společné práci komunikujeme způsobem vedoucím k dosažení společného cíle. Otevřeně mluvíme o citlivých tématech - návykových látkách, sexualitě a psychických problémech.
- Pravidelně zařazujeme cvičení prosociálních postojů, hraní rolí a zaujímání postojů k nejrůznějším problémovým situacím. Vytváříme dostatek situací pro rozpoznání manipulace a zvládnutí tlaku vrstevníků, ale i např. médií...

Kompetence sociální a personální

- Samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahujeme u žáků pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- Stanovujeme pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a vedeme žáky k jejich dodržování. Vytváříme stále nové situace ke spolupráci žáků, zapojujeme je do akcí třídy, školy, obce apod. Žádáme respektování ostatních, jejich distanc od projevů nesnášenlivosti, rasismu apod.
- Vedeme je důsledně k správnému postoji a aktivnímu přístupu k projevům šikany, násilí apod. Nabízíme pomoc a intervenci při změnách chování a podporujeme svůj zdravý životní styl i žáků.

Kompetence občanské

- Učíme žáky pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu, poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích.
- Vedeme je k pochopení základních environmentálních problémů a pohlíží na ně komplexně.
- Poukazujeme na možnosti ovlivňovat věci veřejné. Ctíme individuální zvláštnosti žáků a vyžadujeme od nich toleranci a úctu k okolí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti. V učivu žáci poznávají důležité poznatky pro celý svůj další život ve zdraví. Rozpoznávají rizika ohrožující život a zdraví a uvědomují si jejich vliv na celý budoucí život.

Očekávané výstupy

žák:

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování
- dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

Učivo – Výchova ke zdraví – Období 2. stupně – 7. ročník

VZTAHY MEZI LIDMI

- rodinný život a pravidla, rodinná tradice, postavení a role muže a ženy, konflikty a jejich řešení, formy partnerství a kamarádství

OSOBNOSTNÍ VÝCHOVA

- psychická vyrovnanost, charakter, temperament, utváření vědomí vlastní identity, psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, fyzické zdraví, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, denní režim - osobní hygiena-zásady a prostředky, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim, sportovní instituce, kroužky

ZDROJE A PŘÍČINY NEMOCÍ

- předcházení úrazům, přenosné choroby, cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, civilizační choroby - ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami, prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče

ZDRAVÁ VÝŽIVA

- stravovací návyky, pitný režim, vliv reklamy na člověka, základní živiny a ostatní složky potravin,
- poruchy příjmu potravy

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

- ženy a muži v dospívání, tělesné a duševní změny, reprodukční soustavy a intimní hygiena, sexuální násilí, bezpečné chování

ŽIVOT BEZ ZÁVISLOSTÍ

- návykové látky – účinky, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření,
- počítačové hry, internet, chatování, rizikové chování - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, nebezpečný internet

BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ A KOMUNIKACE

- na internetu, v kolektivu vrstevníků a na ulici, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, ochrana člověka za mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, základy první pomoci

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty a postoje

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: TO receptivních činností: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Učivo – Výchova ke zdraví – Období 2. stupně – 8. ročník

FORMY SOUŽITÍ

- manželství a partnerství, zodpovědnost rodičovství, krizové situace v rodině

SEBEPOZNÁNÍ

- rozpoznání vloh, talentu, zájmů, možnosti studia po ZŠ

SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ

- Sebereflexe, sebekontrola, zvládání emocí, asertivita a empatie, aktivní naslouchání, kooperace ve skupině

BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ

- komunikace s neznámými lidmi, ochrana zdraví při sportu, dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti), násilí a zneužívání (sexuální, šikana, v rodině a škole), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání

PRVNÍ POMOC

SEXUALITA

- otevřenost komunikace, sexuální chování, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, metody antikoncepce a ochrana před nemocemi, zdraví reprodukční soustavy, AIDS, poruchy pohlavní identity, sexuální deviace

NÁVYKOVÉ LÁTKY

- druhy a rizika zneužívaných látek, rizikové skupiny – sebedůvěra, umění říci NE
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: MORÁLNÍ ROZVOJ: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty a postoje

Učivo – Výchova ke zdraví – Období 2. stupně – 9. ročník

PROMĚNY VE VZTAZÍCH

- konfliktní situace v rodině, nevhodná partnerství, rizika předčasné sexuální zkušenosti

VOLBA POVOLÁNÍ

- práce s informacemi, texty, orientace v odborné pomoci, svět práce - prostředí, prostředky, nástroje

OSOBNOSTNÍ VÝCHOVA

- stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení, předcházení a zvládání stresu, relaxace, odborná pomoc při psych. problémech, respekt, úcta, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování

PREVENCE RIZIKOVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU

- alternativní způsoby stravování, vztah ke sportu – využití ke zlepšení živ. stylu, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví, skryté formy násilí, šikany, sex. kriminalita, kriminalita mládeže, dopad vlastního jednání a chování, trestní odpovědnost, OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ - činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

- informační zdroje, zneužití, nácvik evakuace, první pomoc

SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ

- problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, umělé přerušování těhotenství, promiskuita, postojová cvičení

BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ A KOMUNIKACE

- manipulativní jednání, asertivní chování
- rizikové chování (zbraně, nebezpečné látky a předměty), použití účinné a přiměřené ochrany, riziková prostředí a lidé

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Psychohygiena

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty a postoje

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova vede žáky k poznávání významu tělesné i duševní zdatnosti pro zdraví a pracovní výkonnost a k osvojování způsobů jejího cíleného ovlivňování a hodnocení. Rozvíjí základních pohybových dovedností a vede ke kultivaci pohybového projevu. Směřuje k poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů i pohybových možností, rozvíjí sociální vztahy a přijetí rolí v pohybových činnostech. Pěstuje v žácích jednání fair play při pohybových činnostech i v běžném životě. Rozvíjí u žáků vnímání radostných prožitků z pohybové činnosti a vede je k využívání pohybu pro tělesnou a duševní pohodu. Žáci si osvojují dovednosti organizovat jednoduché pohybové činnosti a uplatňovat zásady bezpečnosti při těchto aktivitách. Žáci poznávají zdroje informací o tělesné výchově a sportu a možnosti jejich využívání. Na prvním stupni je hodina tělesné výchovy společná pro celé třídy a od šestého ročníku jsou žáci rozděleni do skupin podle pohlaví. Ve dvou po sobě následujících ročnících, zpravidla ve 3. a 4. ročníku je zařazen základní plavecký výcvik v rozsahu dvakrát dvacet hodin.

Tělesná výchova - 1. stupeň

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji
- vedeme žáky k poznání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- seznamujeme žáky s jednoduchými pravidly her a soutěží
- vedeme žáky k užívání jednoduchého tělocvičného názvosloví
- vedeme žáky k pravidelnosti v pohybových aktivitách

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky jednat v duchu fair play
- rozvíjíme u žáků schopnost vyslechnout a přijmout pokyny a úkoly v rámci družstva
- vedeme žáky ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích

Kompetence občanské

- vedeme žáky k úctě ke sportovním úspěchům našich sportovců
- motivujeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do sportovních aktivit
- seznamujeme žáky věcně i emočně se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivých látek

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky odhadnout své fyzické možnosti v jednotlivých pohybových činnostech
- seznamujeme žáky se zásadami první pomoci při zranění

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům prostor k diskusi o taktice sportovního družstva
- rozvíjíme schopnost spolupráce uvnitř sportovního družstva

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k nutnosti dodržování pravidel ve sportu a v celém životě

- rozvíjíme u žáků schopnost vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a učíme je hledat cesty k jejich omezení
- vedeme žáky k dovednosti zpracovat a prezentovat naměřené výkony
- směřujeme žáky k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Očekávané výstupy - 1. období 1. stupně – 1. - 3. ročník

žák:

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- plavecký výcvik: adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá s souladu s individuálními předpoklady základních plaveckých dovedností

Učivo – Tělesná výchova – 1. období 1. stupně – 1. - 3. ročník

- význam pohybu pro zdraví
- příprava organismu před pohybovou činností
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla; průpravná, kompenzační a relaxační cvičení
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při Tv
- bezpečnost při pohybových činnostech
- pohybové hry
- základy gymnastiky
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
- základy atletiky
- základy sportovních her
- turistika a pobyt v přírodě
- komunikace v Tv – názvosloví, povely, signály
- organizace prostoru a pohybových činností
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- měření a posuzování pohybových dovedností
- zdroje informací o pohybových činnostech
- základy speciálních cvičení
- plavecký výcvik: hygiena plavání, základní plavecké dovednosti

Očekávané výstupy – Tělesná výchova – 2. období 1. stupně – 4. - 5. ročník

žák:

- zná význam tělesné zdatnosti pro zdraví a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- plavecký výcvik: adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá s souladu s individuálními předpoklady základních plaveckých dovedností a vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Učivo – Tělesná výchova – 2. období 1. stupně – 4. - 5. ročník

- Význam pohybu pro zdraví a pohybový režim žáků
- Příprava organismu, napínací a protahovací cvičení, uklidnění po zátěži
- Zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv
- Bezpečnost při pohybových činnostech
- Pohybové hry
- Základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na nářadí a s náčiním
- Rytmické a kondiční formy cvičení - jednoduché tance, cvičení s hudbou nebo doprovodem
- Průpravné úpoly, přetahy a přetlaky
- Základy atletiky, rychlý a vytrvalostní běh, skok do dálky, do výšky, hod míčkem
- Základy sportovních her - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry
- Turistika-chůze v terénu
- Základní tělocvičné názvosloví, povely, signály
- Základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí
- Zásady fair play
- Zjednodušená pravidla her, soutěží
- Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností
- Vhodné obutí a oblečení, prevence
- plavecký výcvik: základní plavecké dovednosti, plavecké techniky, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Tělesná výchova - 2. stupeň

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k užívání sportovní terminologie
- vedeme žáky k vyhledávání potřebných informací o sportovních činnostech
- seznamujeme žáky s pravidly her a soutěží, kritérii rozhodování a výsledky ve sportu
- učíme žáky změřit základní pohybový výkon a porovnat jej s předchozím
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky přemýšlet o příčinách neúspěchu při provádění sportovního prvku a hledat cestu k jeho odstranění
- vedeme žáky k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- objasňujeme důležitost odhadnutí svých fyzických možností a způsobů, jak se jim přizpůsobit
- vedeme žáky k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- učíme žáky adekvátně reagovat v případě úrazu spolužáka

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům prostor k diskusi o taktice v týmu
- seznamujeme žáky s pořizováním záznamů ze sportovní činnosti
- vedeme žáky k vyslechnutí pokynů učitele nebo vedoucího družstva, reagování na ně a k jejich vlastnímu vydávání v rámci družstva

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme na žácích jednání v duchu fair play

- vedeme žáky k dodržování pravidel a správného označení přestupku
- rozvíjíme u žáků spolupráci uvnitř družstva, respekt k druhým a povzbuzování k úspěchu
- vedeme žáky k rozlišování a respektu v roli spoluhráče, vedoucího, trenéra-učitele
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- i svým příkladem podporujeme myšlenky olympijského hnutí

Kompetence občanské

- podporujeme žáky v realizaci pravidelného pohybového režimu, samostatnosti a vůli po zlepšení své zdatnosti
- seznamujeme žáky se škodlivostí užívání drog a dopingu ve sportu
- vedeme žáky k přiměřenému kritickému myšlení, ohleduplnosti a taktnímu jednání
- zapojujeme žáky do sportovních soutěží a turnajů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k správnému a bezpečnému užívání sportovního náradí a náčiní a péči o ně
- vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních zásad
- rozvíjíme u žáků schopnost vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a učíme je hledat cesty k jejich omezení
- vedeme žáky k dovednosti zpracovat a prezentovat naměřené výkony

Očekávané výstupy – Tělesná výchova – 2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

žák:

- aktivně organizuje svůj pohybový režim
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, orientuje se v nabídce sportovního vyžití
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji v návaznosti na hlavní část pohybové činnosti
- odmítá drogy a doping jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

žák:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

žák:

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a diváka, rozumí mediálním sdělením v oblasti sportu
- osvojuje si čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a prezentuje je
- zorganizuje samostatně nebo ve skupině jednoduché soutěže nebo závody v rámci třídy nebo na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo – Tělesná výchova – Období 2. stupně - 6. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- správné držení těla, přiměřené zvyšování kloubní pohyblivosti
- dechová cvičení
- rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- vhodné a bezpečné chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu
- improvizované ošetření poranění a odsun zraněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- sebehodnocení v dané pohybové činnosti
- znalost a dodržování pravidel dané pohybové činnosti
- pohybové hry – netradiční pohybové hry s různým zaměřením
- gymnastika
 - gymnastické soutěže, náčiní a nářadí, specifikace bezpečnosti, záchrana a dopomoc
 - akrobacie: kotoul vpřed, stoj na lopatkách, obraty
 - hrazda: ručkování ve visu a ve vzporu, náskok do vzporu, sešín
 - přeskok: roznožka přes kozu nadél a našír
 - kladina (pouze dívky): chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, seskoky
 - rytmické cvičení s hudbou (pouze dívky)
 - šplh o tyči s přírazem
- úpoly
 - úpolové sporty a jejich význam pro sebeobranu, specifikace bezpečnosti
 - základní filosofie bojových a obranných činností, právní aspekty využití a zneužití úpolových činností
 - přetahy, přetlaky, pády, úpolové hry
- atletika
 - základní pojmy: disciplíny, sportovní sektory, způsoby měření výkonů
 - průpravná, kompenzační a relaxační cvičení pro atletické činnosti
 - atletická abeceda, starty, 60m, vytrvalostní běh, skok daleký, hod míčkem
 - disciplíny OVOV
- sportovní hry
 - herní role a funkce, specifikace bezpečnosti, herní činnosti jednotlivce, hra
 - vybíjená – nahrávka, hod na cíl, taktika
 - přehazovaná – technika hodů a zpracování míče, podání, nahrávka
 - basketbal – základní postoj, držení míče, přihrávka jednoruč a obouruč, dribling, kombinace „hod“ a běh, střelba na koš
 - fotbal (pouze chlapci) – zpracování míče, přihrávka, střelba, činnosti brankáře
 - florbal – základní postoj, zpracování a vedení míčku, přihrávka, střelba
 - doplňkové hry – ringo, házená, stolní tenis

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely a gestikulace rozhodčího
- týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel
- pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli
- měření výkonů (délky, rychlosti, výšky), práce se stopkami, pásmem
- vyhodnocování výkonů
- zásady jednání a chování v různém prostředí

OSOBNOSTNÍ ROZVOJ – Seberegulace a sebe organizace, Mezilidské vztahy
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH -
Jsme Evropané

Učivo – Tělesná výchova – Období 2. stupně - 7. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- dechová cvičení
- rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- sebehodnocení v dané pohybové činnosti
- znalost a dodržování pravidel dané pohybové činnosti
- pohybové hry – netradiční pohybové hry s různým zaměřením
- gymnastika
 - specifikace bezpečnosti, záchrana a dopomoc
 - akrobacie: kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou, váha předklonmo
 - hrazda: výmyk odrazem jednož, sešín, seskok odkmihem
 - přeskok: skrčka a roznožka přes kozu nadél a našír
 - kladina (pouze dívky): rovnovážné polohy, náskoky
 - rytmičné cvičení s hudbou (pouze dívky)
 - šplh o tyči s přírazem
- úpoly
 - přetahy, přetlaky, pády, úpolové hry, základy sebeobrany
- atletika
 - atletická abeceda, starty, 60m, vytrvalostní běh, štafetový běh, skok daleký, hod míčkem
 - disciplíny OVOV
- sportovní hry
 - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, hra
 - přehazovaná – podání, nahrávka, smeč
 - volejbal – základní postoj, odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem
 - basketbal – dvojtakt, obrátka, uvolňování hráče s míčem a bez míče
 - fotbal (pouze chlapci) – hra hlavou, uvolňování hráče s míčem a bez míče
 - florbal – obrátka, trestné střílení, krytí hráče s míčkem i bez míčku
 - softbal - přihrávka
 - doplňkové hry – ringo, házená, kinbal, stolní tenis, kickball
- lyžování, snowboarding – v rámci lyžařského kurzu (běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely a gestikulace rozhodčího
- týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel
- pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli
- měření výkonů (délky, rychlosti, výšky), práce se stopkami, pásmem
- vyhodnocování výkonů
- zásady jednání a chování v různém prostředí

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - **Jsme Evropané**

Učivo – Tělesná výchova – Období 2. stupně - 8. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- znalost a dodržování pravidel a názvosloví dané pohybové činnosti
- pohybové hry – netradiční pohybové hry s různým zaměřením
- gymnastika
 - specifikace bezpečnosti, záchrana a pomoc
 - akrobacie: kotoul letmo, přemet stranou, jednoduché sestavy, nácvik salta vpřed
 - hrazda: výmyk odrazem obounož, přešvihy, podmet
 - přeskok: skrčka a roznožka přes kozu nadél a našir se zášvihem
 - kladina (pouze dívky): klus, poskok, jednoduché sestavy
 - rytmické cvičení s hudbou (pouze dívky)
 - šplh o tyči s přírazem a bez přírazu
- úpoly
 - přetahy, přetlaky, pády, úpolové hry, základy sebeobrany, střežové postoje
- atletika
 - atletická abeceda, 60m, vytrvalostní běh, štafetový běh, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem, vrh koulí
 - disciplíny OVOV
- sportovní hry
 - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, hra
 - volejbal – odbití obouruč vrchem a spodem, podání vrchem
 - basketbal – křížování, přebírání, útočné kombinace
 - fotbal (pouze chlapci) – standardní situace, útočné kombinace
 - florbal – útočné a obranné kombinace
 - softbal – přihrávka, nadhoz, odpal
 - házená – dribling, přihrávka, střelba, herní kombinace
 - doplňkové hry – kickball, kinbal, stolní tenis, frisbee

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely a gestikulace rozhodčího
- týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel
- pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli
- měření výkonů (délky, rychlosti, výšky), práce se stopkami, pásmem
- vyhodnocování výkonů
- zásady jednání a chování v různém prostředí

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - **Jsme Evropané**

Učivo – Tělesná výchova – Období 2. stupně - 9. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- rozvoj zdravotně orientované zdatnosti

- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- znalost a dodržování pravidel dané pohybové činnosti
- pohybové hry – netradiční pohybové hry s různým zaměřením
- gymnastika
 - specifikace bezpečnosti, záchrana a pomoc
 - akrobacie: rondat, salto vpřed s pomocí, sestavy
 - hrazda: výmyk z visu, toč jízdo, toč vzad
 - přeskok: skrčka, roznožka a odbočka přes kozu nadél a našir
 - kladina (pouze dívky): jednoduché vazby a sestavy
 - rytmické cvičení s hudbou (pouze dívky)
 - šplh o tyči s přírazem a bez přírazu
- úpoly
 - přetahy, přetlaky, pády, úpolové hry
 - pády, obrana proti úderům a kopům
- atletika
 - atletická abeceda, 60m, vytrvalostní běh, štafetový běh, skok daleký, skok vysoký, hod míčkem, vrh koulí
 - disciplíny OVOV
- sportovní hry
 - herní kombinace, herní systémy, hra
 - volejbal – přihrávka, nahrávka, smeč, herní kombinace
 - basketbal – útočné a obranné systémy, zdokonalování dovedností
 - fotbal – útočné a obranné herní systémy, zdokonalování dovedností
 - florbal – útočné a obranné herní systémy, zdokonalování dovedností
 - softbal – rozšířená pravidla, hra
 - házená – útočné a obranné herní systémy, zdokonalování dovedností
 - doplňkové hry – kickball, kinbal, stolní tenis, frisbee
- turistika a pobyt v přírodě – v rámci školních výletů (příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)
- respektování rozhodnutí rozhodčího, znalost jeho signalizace
- historie olympijských her, MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)
- týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel
- organizace prostoru pohybových činností, řízení, přebírání role rozhodčího
- odhady a přesná měření (stopky, pásmo), evidence a vyhodnocení zjištěných dat
- práce s tabulkou (výsledkovou listinou), grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH -

Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Multikulturalita (alternativně)

5.9 Člověk a svět práce – vzdělávací oblast

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizován v předmětu Pracovní činnosti

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Předmět pokrývá tematickou oblast Člověk a svět práce podle RVP ZV. Výuka probíhá ve třídách, část hodinové dotace je vyčleněna na exkurze a část probíhá v počítačové pracovně.

Na 1. stupni zahrnuje předmět činnosti, jejichž prostřednictvím získávají žáci základní schopnosti a dovednosti, rozvíjejí manuální zručnost. Žáci se učí pracovat s různými materiály, poznávají jejich vlastnosti. Učí se samostatně i ve skupině plánovat, organizovat a hodnotit svou činnost, jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví svého i ostatních. Zaměřujeme se na rozvíjení schopnosti spolupráce a osobní spoluodpovědnosti za výsledky práce skupiny. Obsah učiva je rozdělen do tematických okruhů Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Do výuky zařazujeme individuální i skupinové činnosti a krátkodobé projekty.

Cílem předmětu na 2. stupni je, aby žáci dokázali využívat vhodné pracovní pomůcky a postupy, porozuměli fungování domácnosti a uměli ji udržovat, vstúpili si zásady stolování a postupy při přípravě pokrmů, osvojili si dovednosti při práci s laboratorní technikou, získali orientaci v možnostech budoucího vzdělávání a uplatnění na trhu práce a zvládli ovládat digitální techniku a domácí elektroniku.

Obsah učiva na 2. stupni je rozdělen do tematických okruhů Technické materiály, Pěstitelství a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů a stolování, Práce s laboratorní technikou, Svět práce, Využití a ovládání digitálních technologií.

Žáci jsou připravováni pro život v technicky vyspělé společnosti, získávají schopnost orientovat se ve stále se vyvíjejícím světě práce. Důraz je kladen na upevňování pozitivních postojů k rozmanitým pracovním činnostem, osvojování prakticky využitelných dovedností a rozvoj schopnosti jejich využití v běžných životních situacích. Žáci získávají pracovní dovednosti a návyky i konkrétní dovednosti související nejen s realizací, plánováním, organizováním a hodnocením pracovní činnosti, ale i s upevňováním návyků a zásad bezpečnosti práce.

Ve vyšších ročnících jsou seznamováni s hlavními oblastmi světa práce a oborů lidské činnosti. Poznávání základních znaků lidské práce, produktů práce, pracovních nástrojů a prostředků či pracovního prostředí, by mělo vycházet z životní praxe a reálné zkušenosti žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí na 1. stupni.

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s obecně užívanými termíny
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a využívání informací
- umožňujeme žákům pozorovat, experimentovat a následně vyvozovat závěry
- učíme žáky pracovat podle jednoduchých návodů, orientovat se v nich

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problému
- učíme žáky aplikovat osvědčené postupy při řešení nových situací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- umožňujeme žákům podílet se na organizaci a rozdělení činností ve skupině
- předkládáme jednoduché návody a schémata k činnostem
- umožňujeme žákům vyjádřit vlastní představy o pracovních postupech

Kompetence sociální a personální

- zapojujeme žáky do práce skupiny
- rozvíjíme schopnost žáků spolupracovat v týmu a uvědomovat si význam své úlohy ve skupině
- vštěpujeme žákům zásady ohleduplného chování k ostatním členům týmu
- učíme žáky nabídnout a přijmout pomoc

Kompetence občanské

- vysvětluje a upevňuje zásady odpovědného chování a ochrany zdraví ve vztahu k sobě i druhým
- vedeme žáky k respektování pravidel, přijatých při práci ve skupině
- vychováváme žáky k zodpovědnému vztahu k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- vštěpuje a upevňuje zásady bezpečného a účinného používání materiálů, nástrojů a nářadí
- rozvíjí schopnost přizpůsobit se změnám pracovních podmínek
- vštěpuje nutnost ochrany zdraví při práci

Očekávané výstupy – 1. období 1. stupně – 1. – 3. ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

žák:

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

žák:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

žák:

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

žák:

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Učivo – Pracovní činnosti – 1. období 1. stupně – 1. - 3. ročník

- vytváření a osvojování návyků organizace a plánování
- práce, základů bezpečnosti a hygieny práce
- vlastnosti materiálu
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce, používání a ovládání
- poznávání lidových řemesel a tradic
- práce montážní a demontážní, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, jejich ošetřování, výživa rostlin, osivo, pěstování rostlin ze semen a pěstování pokojových rostlin
- jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie
- základní vybavení kuchyně, výběr, nákup, skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu
- zásady bezpečnosti při práci v kuchyni

Očekávané výstupy – 2. období 1. stupně – 4. – 5. ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

žák:

- vytváří na základě své představivosti přiměřenými pracovními operacemi různé výrobky z daného materiálu
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu
- na svém pracovním místě udržuje pořádek a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti
- práce, poskytne první pomoc při úrazu
- při svých činnostech s různým materiálem využívá prvky lidových tradic

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

žák:

- provádí jednoduchou montáž a demontáž se stavebnicemi
- umí pracovat podle předlohy, náčrtu nebo slovního návodu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

žák:

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- pěstuje a ošetřuje pokojové i jiné rostliny
- podle druhu činností volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

žák:

- se orientuje ve vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Učivo – Pracovní činnosti – 2. období 1. stupně – 4. - 5. ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- vlastnosti materiálu (papír, karton, modelovací hmota, přírodniny, textil, drát, fólie)
- pracovní pomůcky a nástroje, jejich funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- plošné, prostorové a konstrukční stavebnice, sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti (pokojové rostliny, některé druhy léčivek, zeleniny)
- jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup, skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni

Pracovní činnosti – 2. stupeň

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí na 2. stupni.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k volbě správných postupů při práci s materiály a vytváření správných pracovních návyků

Kompetence pracovní:

- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti, žáci získají pod vedením učitele praktické dovednosti

Kompetence k řešení problémů:

- motivujeme žáky, aby samostatně hledali řešení pracovních postupů, učíme je prakticky se vypořádat s technickými problémy

Kompetence komunikativní:

- při práci určujeme pravidla pro komunikaci, vyžadujeme jasné a logické vyjadřování

Kompetence sociální:

- nabádáme žáky k zodpovědnosti a ohleduplnosti

Kompetence občanské:

- předkládáme žákům a vysvětlujeme možnosti uplatnění ve společnosti a na trhu práce, varujeme před možnými riziky

Očekávané výstupy

žák:

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem pracovních nástrojů
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- zná zásady pro pěstování vybraných rostlin
- volí vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- orientuje se v chovu domácích zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- ovládá základní funkce digitální techniky; ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při jejím provozu a propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci a poskytne první pomoc při úrazu

Učivo – Pracovní činnosti – Období 2. stupně – 6. - 7. ročník

- technické materiály – jejich využití, vlastnosti, zpracování, využití internetu
- pracovní nástroje a nářadí, praktické ukázky použití, nabídka na trhu
- technický výkres jednoduššího výrobku, kótování a výkres pomocí grafického editoru
- zhotovení výrobku podle náčrtu, model ze stavebnice podle návodu
- pěstitelství, pokojové rostliny, zelenina, ovoce – pěstování, ošetřování uskladnění, léčivé rostliny a drogy
- chovatelství – druhy, oblasti, podmínky, bezpečnost
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ:** Kreativita

Učivo – Pracovní činnosti – Období 2. stupně – 8. ročník

- provoz a údržba domácnosti bydlení a jeho výdaje, rodinný rozpočet, úhrady, bankovní příkazy
- úklid domácnosti, praní a čištění oděvů, zacházení s odpadem a jeho třídění, likvidace odpadu a jeho dopad na životní prostředí
- kuchyně – vybavení, pravidla používání a obsluhy spotřebičů
- nábytek – pravidla bezpečného používání, obsluha, druhy
- příprava pokrmů - druhy a výběr potravin, možnosti nákupu, skladování, úpravy za studena, dušení, pečení, smažení, fritování – dodržování postupů a správné životosprávy
- stolování
příprava, společenská pravidla, druhy tabulí

- údržbářské práce v domácnosti upevňování do stěn, pokládání podlahových krytin, malování, drobné instalatérské opravy
- elektroinstalace v bytě, zásuvky, světla, jištění, pravidla bezpečnosti
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ:** Kreativita

Učivo – Pracovní činnosti – Období 2. stupně – 9. ročník

- měření laboratorní technikou, metody přímé a nepřímé, vyhodnocování chyb, zpracování protokolu, dodržování správného zacházení s pomůckami
- orientace v druzích povolání, kvalifikační předpoklady, stanovení vlastních možností uplatnění
- přehled studijních a učebních oborů, předpoklady uplatnění na trhu práce, možnosti regionu
- způsoby hledání zaměstnání, struktura životopisu, pohovor, úřady práce, pracovněprávní vztahy, orientace ve formách podnikání
- ovládání digitální techniky
- technologie bezdrátové komunikace, navigace
- mobilní operátoři a jejich služby
- digitalizace audio a video záznamů

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Kreativita

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: TO produktivních činností: tvorba mediálního sdělení

5.10 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální jazykový rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvoleném cizím jazyce. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislé od počtu žáků v daných ročnících.

Přehled volitelných předmětů

7. - 9. ročník:

Konverzace v anglickém jazyce

Konverzace ve francouzském jazyce

Konverzace v německém jazyce

Charakteristika předmětu:

Cílem konverzace v cizím jazyce je zejména rozvoj komunikativní kompetence v běžných životních situacích, aby se žáci dorozuměli a uměli reagovat na nejrůznější konverzační témata. Důraz klademe na porozumění mluvenému projevu a samostatné zvládnutí naučených klíčových frází a obrátů v daných situacích. Žákům poskytujeme dostatek času na zvládnutí správné výslovnosti. Učíme žáky diskutovat, vyjadřovat své názory, zaujímat stanoviska a navzájem si naslouchat. Motivace žáka může být podpořena dopisováním si a výměnnými pobyty s dětmi z jiných zemí.

Konverzace v anglickém jazyce

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žáci vyhledávají a vyhodnocují získané informace, efektivně je využívají. Žáci vybírají a uplatňují různé strategie učení. Žáci zhodnocují vlastní pokroky. Žáci se seznamují s prací se slovníky, s audiovizuální technikou.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci se sami pokouší řešit různé problémy. Žáci jsou vedeni ke kritickému čtení a analýze textů (např. v části Reading).

Kompetence komunikativní:

Žáci se vyjadřují výstižně a souvisle, umějí naslouchat a adekvátně reagovat, zapojují se do diskuze.

Kompetence sociální a personální:

Žáci přispívají k diskusi v malé skupině a spolupracují ve skupinách, respektují názory a práva druhých.

Kompetence občanské:

Seznamujeme žáky s odlišnými kulturami a jejich zvyky (s důrazem na anglicky hovořící země). Podporujeme mezijazykové porozumění a rozdílnost jako pozitivní hodnotu.

Očekávané výstupy pro oblast mluvené komunikace:

POSLECH S POROZUMĚNÍM: žák rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě, vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (základní osobní informace, rodina, nakupování, místopis, zaměstnání). Dokáže pochopit smysl krátkých, jednoduchých zpráv.

MLUVENÍ: žák umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích, které vyžadují přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Žák zvládne krátkou společenskou konverzaci. V samostatném projevu žák umí použít řadu frází a vět, v nichž jednoduchým způsobem popisuje osoby, životní podmínky, dosažené vzdělání a své zájmy.

Konverzace v anglickém jazyce – Učivo

7. ročník

Volnočasové aktivity – naše koníčky, zájmy, co děláme ve svém volném čase

Můj pokoj – kde bydlím, jak vypadá náš byt, můj pokoj

Moje rodina – historie mé rodiny, rodinný rodokmen

Pocity – vyjadřování pocitů

Sport – druhy sportu, různá místa pro sport

Plány na léto – co máme v plánu, co bychom chtěli v létě zažít, dělat

8. ročník

Media – TV program, typy programů, noviny

Nakupování – žádost o pomoc, nabídka pomoci

ICT – sociální síť, internet, PC hry, kyberšikana

Přátelé – charakteristika, popis

Životní prostředí – formy protestu, ochrany

Návštěva restaurace – menu, objednávka, placení

9. ročník

Generační rozdíly – srovnání dekad minulého století se současností – debata

Vztahy – přijetí a odmítnutí pozvání na akci, změna plánu

U lékaře – zdravý životní styl

Cestování – žádost o informaci, poskytnutí informace, druhy dopravních prostředků, kupování lístku

Nakupování – reklamace, výměna zboží

Telefonování – omluva, vyjádření lítosti

Průřezová témata:

Průběžně v lekcích:

PT Osobnostní a sociální výchova:

Sociální rozvoj: Komunikace: rozhovory, dopisování, telefonování, elektronická komunikace

Kooperace a kompetice: párová a skupinová práce, prezentace, hry

PT Multikulturní výchova:

Kulturní difference: diskuse, projekty a práce s textem

Lidské vztahy: dialogy a práce s texty obsahujícími realie anglicky mluvících zemí

Multikulturalita: dialogy o soužití lidí z různých zemí a kultur

PT Mediální výchova:

Tvorba mediálního sdělení: tvorba krátkých prezentací, video – nebo audio projektů, novinový článek, cizojazyčné deníky a časopisy

Konverzace ve francouzském jazyce
--

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení v oblasti mluvení a poslech s porozuměním, k zájmu o další vzdělávání. Vytváříme dostatek situací k poznávání smyslu a cíle učení, k utváření pozitivního vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku, ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a diskuzi o nich.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů vzniklých při situaci vyžadující nezbytné použití francouzského jazyka a učíme je volit vhodné postupy řešení.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Vytváříme dostatek situací k naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodné reakci na ně, účinné zapojení do diskuse. Seznamuje je s různými typy komunikačních situací. Vedeme je k využívání informačních a komunikačních prostředků. Klademe důraz, aby se žáci nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k účinné spolupráci v rámci skupinového vyučování nebo při spolupráci na projektech, k efektivnímu přispívání k diskusi, k obhájení svého názoru a k respektu názoru druhých.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky se soužitím menšin ve frankofonním světě, žáci respektují jiné náboženství a kulturu. Podporujeme mezijazykové porozumění a rozdílnost jako pozitivní hodnotu.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k účinnému používání studijních materiálů a jazykových příruček při studiu. Klademe důraz na plnění povinností a závazků ve stanoveném termínu.

Očekávané výstupy pro oblast mluvené komunikace

POSLECH S POROZUMĚNÍM: žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně, rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ: žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Učivo:

7. ročník

Konverzační témata z oblastí probíraných v 6. a 7. ročníku v předmětu Francouzský jazyk: já a moje okolí, škola, orientace v čase, sporty a volný čas, ekologie, popis těla, rodina, média a technologie, oblečení, denní aktivity a potraviny

8. ročník

Konverzační témata z oblastí probíraných v 8. třídě v předmětu Francouzský jazyk: móda a oblečení, pocity, orientace ve městě, nákupy, recepty a vaření, potraviny, dům a jeho vybavení, počasí, zvířata a cestování.

9. ročník

Konverzační témata z oblasti *DEL F Scolaire* - já a moje rodina, záliby, škola, životní prostředí, zdraví, bydlení, doprava, orientace ve městě, móda a životní styl.

Průřezová témata:

Komunikace, Kooperace a kompetice, Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita, Práce v realizačním týmu a prezentace výsledků práce

Konverzace v německém jazyce

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení v oblasti mluvení a poslech s porozuměním, k zájmu o další vzdělávání. Vytváříme dostatek situací k poznávání smyslu a cíle učení, k utváření pozitivního vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku, ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a diskuzi o nich.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů vzniklých při situaci vyžadující nezbytné použití francouzského jazyka a učíme je volit vhodné postupy řešení.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Vytváříme dostatek situací k naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodné reakce na ně, účinné zapojení do diskuse. Seznamuje je s různými typy komunikačních situací. Vedeme je k využívání informačních a komunikačních prostředků. Klademe důraz, aby se žáci nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k účinné spolupráci v rámci skupinového vyučování nebo při spolupráci na projektech, k efektivnímu přispívání k diskusi, k obhájení svého názoru a k respektu názoru druhých.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky se soužitím menšin ve frankofonním světě, žáci respektují jiné náboženství a kulturu. Podporujeme mezi jazykové porozumění a rozdílnost jako pozitivní hodnotu.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k účinnému používání studijních materiálů a jazykových příruček při studiu. Klademe důraz na plnění povinností a závazků ve stanoveném termínu.

Očekávané výstupy pro oblast mluvené komunikace.

7. ročník

Žák správně formuluje jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby, umí formulovat a rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám, rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. Žák prostřednictvím běžných výrazů, dokáže poskytnout požadované informace.

Učivo a slovní zásoba k tématům – 7. ročník:

Každodenní život – volný čas, zábava

Sport – moje koníčky

Rodina – aktivity, typické slavnosti, můj domov

Škola – rozvrh hodin, moje sny a přání

Domov a bydlení

Cestování a doprava – Německy mluvící země

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní a sociální výchova: Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita

Mediální výchova: TO produktivních činností: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

8. ročník

Žák reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace

Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob

Dokáže formulovat dotaz a stejně tak i na dotaz odpovědět

Pochopí popis nějakého předmětu či situace, která pro žáka není nová nebo o níž se zajímá a umí ji také popsat

Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Učivo a slovní zásoba k tématům:

Popis osoby, vzhled, vlastnosti, oblékání

Nakupování a móda

Domov a bydlení – život ve městě a na venkově

Kultura – hudba, film, divadlo, média

Restaurace – jídelní lístek, objednání, rezervace

Osobní charakteristika

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní a sociální výchova: Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita

Mediální výchova: TO produktivních činností: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

9. ročník

Žák je schopen zapojit se bez přípravy do rozhovoru o tématu, které je mu blízké, je schopen vyjádřit své pocity a reagovat na cizí emoce. Žák dovede srozumitelně hovořit o tématech každodenního života a vyjádřit svůj názor na ně, umí odpovědět a písemně zažádat o více informací, pochopí hlavní teze a zásadní informace z textů na známá témata, pokud jsou formulovány jasně a ve spisovném jazyce.

Učivo a slovní zásoba k tématům:

Životní prostředí – jak a kde žijeme, příroda, ochrana
Cestování – rezervace, nečekané situace, ubytování, doprava
Mezilidské vztahy – rolová klíše, různé modely soužití, partnerství, menšiny
Lidské tělo a nemoci
Německy mluvící země – kultura, zvyklosti, významné osobnosti
Povolání – životopis, žádost, prosba

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace
Osobnostní a sociální výchova: Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace a kompetice
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita
Mediální výchova: TO produktivních činností: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

5.11 ŠKOLNÍ DRUŽINA

Součástí školy je také školní družina. Školní vzdělávací program školní družiny je přílohou tohoto dokumentu.

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚKÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až § 53 č. 561/2004 Sb. Při hodnocení žáků se soustředíme na průběžnou diagnostiku, využívání individuálního hodnocení výkonů žáků s výhledem k širšímu využívání slovního hodnocení.

6.2 PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení se vztahuje především k dosahování dílčích i konečných očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech a utváření klíčových kompetencí. Za významnou součást systému hodnocení je považováno sebehodnocení žáka. V konečném hodnocení žáka bude využíváno úspěchů žáků v soutěžích.

6.3 OBECNÉ ZÁSADY HODNOCENÍ ŽÁKŮ:

Cílem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by pro žáka být motivující a ukázat žákovi v čem chybí a jak má postupovat dále. Učitelé se budou soustřeďovat na individuální pokrok žáka. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a kontrole své práce.

6.4 KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ JSOU:

Zvládnutí dílčích i konečných očekávaných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka. Schopnost samostatně řešit problémové situace. Úroveň komunikačních schopností žáka. Schopnost řešit problémy tvůrčím způsobem. Stupeň odpovědnosti žáka a jeho tolerance. Změny v chování a postojích žáka.

6.5 FORMY OVĚŘOVÁNÍ VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ ŽÁKŮ:

Písemné práce (diktáty, cvičení, testy, slohové práce, laboratorní práce, samostatné práce, portfolio apod.). Mluvený projev. Aktivní zapojení do vyučování. Zpracování referátů a projektů a jejich prezentace. Úroveň grafické úpravy sešitů, domácích úkolů. Samostatné aktivity žáka. Plánované projektové dny. Školy v přírodě. Vědomostní a dovednostní soutěže.

6.6 ZPŮSOB A PRAVIDLA HODNOCENÍ PROSPĚCHU KLASIFIKACÍ:

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení může být vyjádřenou klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. Ustáleným způsobem hodnocení na naší škole (o kterém rozhodl ředitel školy se souhlasem školské rady) je hodnocení žáka ve všech

předmětech klasifikací, tedy známkou. Jako více motivační způsob hodnocení jsou využívány další formy, a to razítka, nálepky, písmena, procenta, slovní či ústní vyjádření. Tyto další formy hodnocení používáme při skupinové práci, práci na projektech, samostatné práci apod.

V budoucnosti chceme více rozšířit jiné způsoby hodnocení s možností postupného přechodu k slovnímu hodnocení. Slovní hodnocení je v současné době možné jen ve výjimečných případech (např. u žáka s vývojovou poruchou učení na základě žádosti zákonného zástupce žáka).

Při klasifikaci je hodnocena úroveň dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka.

Žák je hodnocen průběžně v celém časovém období a na základě dostatečného množství různých podkladů.

V 1. ročníku hodnotíme žáky v průběhu 1. pololetí také razítky, případně motivačními razítky. Učitel hodnotí vždy jen dostatečně procvičené učivo. O výrazném zhoršení prospěchu musí být včas informováni zákonní zástupci žáka. Písemné práce většího rozsahu a důležitosti musí být žákům včas předem oznámeny, v den, kdy žák vypracovává písemnou práci, nesmí být témuž žákovi zadána další hodnocená písemná práce většího rozsahu.

Pro klasifikaci písemných prací žáků platí zásada, že pokud se žákův výkon pohybuje kolem 50%, je hodnocen známkou 3.

Podrobněji jsou pravidla hodnocení prospěchu klasifikací stanovena v Pravidlech hodnocení vzdělávání žáků (dříve „Klasifikační řád“).

6.7 SEBEHODNOCENÍ:

Žáci jsou od 1. ročníku vedeni k sebehodnocení. Na 2. stupni jsou žáci ve všech ročnících vedeni k průběžnému ústnímu sebehodnocení, písemně vždy po skončení tematického celku. K sebehodnocení napomáhají i domácí úkoly, ve kterých si žák ověřuje, jak dané učivo zvládá a také žakovská portfolia.

6.8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ PO JEDNOTLIVÝCH OBDOBÍCH A PŘEDMĚTECH

CHARAKTERISTIKA HODNOCENÍ ŽÁKŮ NA 1. STUPNI:

Při hodnocení uplatňujeme individuální přístup, zohledňujeme žáky s vývojovými poruchami učení. Neporovnáváme tedy výsledky dětí mezi sebou, ale hodnotíme každého dle jeho možností a předpokladů. Žáky vedeme k sebehodnocení i k hodnocení vzájemnému. Na vysvědčení i v průběhu školního roku jsou žáci hodnoceni známkami. Hodnocení známkou v pololetí a na konci školního roku vychází z hodnocení aktivity žáka v hodině, jeho přípravy na vyučování, přístupu k práci, zájmu, snaze a individuálních schopností.

Při hodnocení známkou vycházíme z těchto kritérií:

- 1 – bezchybné, téměř bezchybné
- 2 – žák se dopouští drobných nebo větších chyb ojediněle
- 3 – žák se dopouští drobných nebo větších chyb častěji
- 4 – žák se dopouští drobných nebo větších chyb často
- 5 – žák neovládá učivo – podstatné chyby

HODNOCENÍ ŽÁKŮ V 1. OBDOBÍ 1. STUPNĚ, 1. – 3. ROČNÍK

1. ročník

Hodnocení plní především motivační funkci. Hodnotíme žakovu snahu, píli a pokrok. Ve všech předmětech 1. ročníku jsou žáci průběžně hodnoceni pomocí razítek a známkou. Aktivitu žáků hodnotíme razítkem. Zpočátku jsou úkoly v pracovních sešitech hodnoceny razítkem, později známkou. Domácí úkoly hodnotíme razítkem.

2. ročník

Ve všech předmětech 2. ročníku jsou žáci průběžně hodnoceni pomocí razítek a známkou. Aktivitu žáků hodnotíme razítkem. Zpočátku jsou úkoly v pracovních sešitech hodnoceny razítkem, později známkou. Domácí úkoly hodnotíme razítkem. Práce ve škole hodnotíme známkou.

3. ročník

Ve všech předmětech 3. ročníku jsou žáci průběžně hodnoceni známkou. Učitel může používat další motivační prvky. Hodnoceny jsou převážně tyto oblasti:

Aktivita - přístup žáků v hodinách a jejich zapojení se do různých forem práce

Samostatná a skupinová práce - umět zadaný úkol či práci zpracovat samostatně
či naopak umět spolupracovat a tvořit ve skupince žáků

Snaha - pečlivost a snaha podle možností žáků, plnění DÚ, vlastní iniciativa

Mini projekty - přístup a splnění projektů na daná témata

Anglický jazyk - Hodnocení v předmětu v 1. období 1. stupně

Důraz je kladen na celkový přístup žáka k předmětu a jeho hodnocení vyplývá z mnoha různých činností, které anglickým jazykem prolínají. V pololetí a na konci školního roku je poté žák klasifikován určitou známkou. Po celou tuto dobu vycházíme z individuálních potřeb a možností každého žáka, osnovou jsou výstupy ŠVP.

1. ročník

V tomto ročníku jde především o seznámení se s jazykem a získání kladného vztahu k předmětu. Učení probíhá formou her, soutěží, říkadel, básní, písni, kreslením, napodobováním. Získání slovní zásoby, aniž by žáci "postřehli, že se vlastně učí". Výuka je soustředěna na mluvenou formu - nikoli psaní a memorování slovíček. Individuální přístup je věnován dětem nadaným a dětem s vývojovými poruchami učení.

2. ročník

V tomto ročníku přibývají v AJ "nové" oblasti, na které je kladen větší důraz a bývají další oporou při hodnocení a posléze klasifikování žáků. Žáci už mají založené slovníčky a slovní zásobu z 1. ročníku opakují a zároveň rozšiřují i o správné psaní slovíček, frází, vět. Projekty se také posouvají od popisu obrázků ke krátkému vypravování jednoduchými větami. Stále ale přetrvává důraz na hravou a tvořivou formu, rozhovory, jednoduché scénky, poslech, čtení a překlad, vlastní nápaditost. Opět vycházíme z možností každého žáka, u dětí s vývojovými poruchami učení má přednost mluvená forma.

3. ročník

Hodnocení probíhá formou her, soutěží, říkadel, básní, písni, kreslením, vybarvováním, dramatických etud, doplňovacími testy. Soustředíme se na mluvenou formu - nikoli psaní a technické memorování slovíček. Individuální přístup je uplatňován k dětem nadaným a dětem s vývojovými poruchami učení.

Hudební, Výtvarná, Tělesná výchova a Pracovní činnosti

V hudební výchově hodnotíme zájem, snahu o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem a připravenost na hodinu.

Ve výtvarné výchově hodnotíme snahu, samostatnou, tvořivou práci a připravenost na hodinu.

V tělesné výchově bude hodnocena snaha o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem, dodržování herních pravidel, ohleduplnost, sportovní chování a připravenost na hodinu.

V pracovních činnostech hodnotíme snahu o dosažení cíle aktivity, projevený zájem a připravenost na hodinu.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ V 2. OBDOBÍ 1. STUPNĚ, 4. – 5. ROČNÍK

Český jazyk a literatura

V mluvnické složce českého jazyka (mluvnice, čtení, sloh a psaní) hodnotíme zvládnutí výstupů, aktivitu při výuce, samostatnost, iniciativu, zdokonalování se v dovednosti komunikovat a spolupracovat ve skupině a zvládnutí pravidelnosti a pečlivosti v plnění zadaných úkolů.

Při výuce čtení hodnotíme porozumění textu, reprodukci přečteného, plynulost čtení a kvalitu a kvantitu domácí četby a žákův zájem (čtenářský deník, zájem o čtenářské besedy, apod.).

Ve slohu přihlížíme při hodnocení k rozvoji schopnosti písemné a ústní komunikace, bohatosti jazyka při vyjadřování, jeho výstižnost a obsahovou správnost. Hodnotíme také snahu a samostatnost slohového projevu.

V psaní posuzujeme při hodnocení používání správných tvarů písma, jeho sklon, úhlednost a čistotu textu, jeho členění a celkovou úpravu.

Anglický jazyk

Důraz je kladen na aktivní přístup žáka k předmětu a jeho hodnocení vyplývá z celé řady činností, které anglickým jazykem prolínají. V pololetí a na konci školního roku je žák klasifikován známkou. Vycházíme z individuálních potřeb a možností každého žáka, osnovou jsou výstupy ŠVP.

Matematika

Hodnotíme stupeň ovládnutí výstupů, aktivitu v předmětu, samostatnost a iniciativu, pravidelnost a pečlivost plnění zadaných úkolů a rozvíjení schopnosti chápat matematické souvislosti. Při hodnocení přihlížíme také ke stupni tvořivosti, pečlivosti a čistotě rýsování, schopnosti aplikace vzorců pro výpočty v praxi a připravenost na vyučování (pomůcky, domácí úkoly apod.)

Vlastivěda a Přírodověda

V obou předmětech hodnotíme stupeň zvládnutí výstupů, aktivitu a zájem o předmět, žákovu samostatnost a iniciativu, rozvoj dovednosti komunikovat, schopnost shrnutí daného úseku učiva a schopnost zpracovat dané téma (vyhledávání informací a práce s nimi), vedení sešitu (správnost, úhlednost, tvůrčí aktivita a samostatnost).

Hudební, Výtvarná, Tělesná výchova a Pracovní činnosti

V hudební výchově hodnotíme snahu o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem, zájem o předmět a připravenost na hodinu.

Ve výtvarné výchově hodnotíme snahu, zájem, samostatnou, tvořivou práci a připravenost na hodinu.

V tělesné výchově bude hodnocena snaha o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem, dodržování herních pravidel, ohleduplnost, sportovní chování a připravenost na hodinu.

V pracovních činnostech hodnotíme snahu o dosažení cíle aktivity, projevený zájem a připravenost na hodinu.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ NA 2. STUPNI, 6. – 9. ROČNÍK

Český jazyk a literatura

Předmět bude průběžně i na vysvědčení hodnocen známkou. Při celkovém hodnocení bude uplatněna rovnocennost všech tří složek (mluvnice, sloh a literatura).

Mluvnice: Hodnotí se především jazykové rozbory, ústní zkoušení, aktivita, zapojení do skupinové práce v hodině.

Sloh: Hodnotí se: 3 - 4 slohové práce v každém ročníku (důraz na stylistické zpracování), mluvní cvičení, vlastní tvorba v rámci výuky a domácí přípravy.

Literatura:

Hodnotí se: referát o přečtené knize, spisovateli, recitace básně, aktivita, práce s textem, rozbor přečteného textu, test z okruhu určité kapitoly (dílo, literární pojmy, pochopení textu), kvalita čtení, vedení kulturního deníku.

Anglický jazyk

V tomto období žáci využívají znalosti a dovednosti osvojené na 1. stupni. Jsou vedeni k pochopení a uvědomělému používání gramatických struktur a také se seznamují se základními idiomatickými obraty. Důraz je i nadále kladen hlavně na ústní projev, ale také na porozumění textu a základních

komunikačních dovednostech. Žáci jsou vedeni k vytváření portfolia, vytvářejí samostatné i skupinové projekty. Seznamují se s možnostmi vyhledávání informací z autentických zdrojů a učí se je využívat. V každém ročníku píší žáci opakovací test po každé lekci. V 8. a 9. ročníku se žáci učí náročnější mluvnické struktury a obraty, získávají základní znalosti z reálií anglicky mluvících zemí. Žáci se také učí základům administrativního stylu v jazyce.

Další cizí jazyk

Cílem je vzbudit zájem o druhý cizí jazyk a motivovat žáky k jazykovému studiu. Žáci mohou vypracovávat za určité období své vlastní portfolio, jež je motivuje k učení, ukazuje jim, co se již naučili, co dokázali. Učitel nesrovnává žáky mezi sebou, vede je k sebehodnocení, sebedůvěře, ukazuje cíl výuky a vede žáky ke spolupráci s rodiči. Evropské jazykové portfolio je již součástí některých současných učebnic.

Matematika

Hodnocení má motivační charakter. Hodnotí se převážně ústní a písemné zkoušení, čtvrtletní písemné práce, písemné práce v rozsahu cca 15 – 20 min po uzavření témat. celku (v případě rozsáhlejšího celku po dílčím úseku), projekty, aktivity, příprava na vyučování, kvalita vypracování domácích úkolů, samostatná práce v hodině, aktivní spolupráce s vyučujícím i spolužáky.

Informatika a Základy administrativy

V celkovém hodnocení žáka jsou zastoupeny tyto oblasti (pořadí podle podílu na hodnocení):

- výsledky práce v hodinách, míra samostatnosti a vlastní kreativity
- dodržování pravidel v oblasti informačních technologií
- úspěšnost v praktických testech
- samostatné práce (referáty) na dohodnutých tématech

V úvahu jsou brány rozličné možnosti domácí přípravy, zadání v hodinách žáky motivují k dosažení výborné známky.

Dějepis

Od šestého ročníku je dějepis je pro žáky novým předmětem, kdy si zvykají na nové způsoby práce, seznamují se se zásadami hodnocení a přivykají jejich naplňování, k čemuž při hodnocení na začátku období druhého stupně přihlížíme. V průběhu pololetí i na vysvědčení jsou žáci ve všech ročnících druhého stupně hodnoceni známkou. Hlavně v 1. pololetí šestého ročníku mají známky kladný a motivační charakter, náležitá pozornost je věnována zdůvodňování známek a konkrétním radám, jak zlepšovat svůj výkon. Platí, že neúspěch v jedné oblasti může být kompenzován oblastí jinou.

Při hodnocení vycházíme ze zásady mnohostrannosti. Hodnotíme tedy celou škálu žákovy činnosti pomocí ústního a písemného zkoušení, samostatné práce, referátů, aktivity při vyučování a sledováním spolupráce.

Všechny oblasti hodnocení tvoří souhrnný celek, který je hodnocen a na konci pololetí klasifikován známkou na vysvědčení. Rozmanitost podkladů umožňuje respektovat individuální rozdíly a dává žákům příležitost kompenzovat oblasti, které jsou i z objektivních důvodů jejich slabinou. Systém platí v zásadě pro 6. – 9. ročník, ale konkrétní podoba hodnocení se podle ročníků poněkud liší:

Výchova k občanství

Hodnocení vychází z plnění klíčových kompetencí a očekávaných výstupů v předmětu. Podkladem hodnocení jsou žákovské práce, žákova aktivita, zapojení do diskusí, ústní a písemné formy zkoušení, referáty a další.

Fyzika

Způsoby získávání podkladů pro hodnocení:

- ústní zkoušení jednou za pololetí, skládá se obvykle z teoretické části a příkladu probíraného tématu nebo tématu předchozího – úzce souvisejícího s tím aktuálním

- písemná práce po probrání tematického celku nebo pokud je celek rozsáhlý je rozdělen do dvou i tří částí, obsahuje teorii, příklady, znalost praktického využití probraného učiva, někdy grafy- sestrojování nebo čtení z nich
- projekty povinné i dobrovolné
- žák může vylepšit své hodnocení sledováním novinek v oblasti vědy a techniky - doplňující otázka u zkoušení nebo rozšiřující úloha v testu.

Další způsoby získávání podkladů pro hodnocení:

- aktivita v hodinách
- aktivita při přípravě na hodinu: dobrovolné domácí úkoly- náročnost někdy na úrovni fyzikální olympiády, referáty- hlavně osobnosti vědy a techniky nebo praktické užití naučeného, příprava aktualit, křížovek, zajímavých pokusů apod.
- laboratorní práce – hodnocení podle kvality přípravy, provedení LP a vypracování protokolu
- účast ve školním a hlavně v obvodním kole fyzikální olympiády a soutěží podobného typu

Chemie a Přírodopis

Podklady pro průběžné, pololetní a závěrečné hodnocení jsou ústní zkoušení a písemné formy ověřování vědomostí, referáty, žákova aktivita, laboratorní práce, účast v soutěžích.

Zeměpis

Žáci si začínají zvykat na nové způsoby práce, které pomáhají motivaci v tomto novém předmětu. Hodnotíme celou škálu žákovy činnosti a výsledná známka vychází z ústního a písemného zkoušení, samostatné práce, skupinové práce, aktivity v hodině, referátů, účasti ve školním a obvodním kole ZO.

Hudební výchova

Hodnocení v předmětu vychází ze vztahu žáka k hudební výchově, jeho aktivity při hodinách, zpěvu (sólového, za doprovodu melodického nástroje nebo hudební nahrávky), zpěvu ve skupině, vícehlasu, doprovodu na rytmické nástroje, jeho orientace v notovém zápisu českých i cizích písní, zápisu not, znalosti hudebních pojmů a hudebních značek, vnímavého poslechu hudby, rozpoznání skladeb, nástrojů, hudební skupiny, hudebních slohů, vědomostí ze života hudebních skladatelů, vědomostí o hudebních dílech, referátů (hlavně v 7., 8. a 9. ročníku), vědomostí o hudebních skupinách, zpěvácích, žánrech hudby (7., 8. - 9. ročník), z pohybového projevu, taktování, talentu a jeho využití.

Výtvarná výchova

Hodnocení v předmětu vychází z aktivního přístupu žáka k tvořivé činnosti, jeho osobitého tvůrčího přístupu a představivosti, individuality jeho projevu, originality, z jeho samostatné tvořivé práce, pracovního zaujetí, ze snahy dosáhnout cíle a také talentu a jeho využití. Hodnocení vychází z činnostní povahy předmětu. Průběžně i na vysvědčení budou práce žáků hodnoceny známkou.

Výchova ke zdraví

Hodnocení v tomto předmětu bude vycházet z žákova vztahu k předmětu a jeho aktivitě, schopnosti samostatné i skupinové práce, dovedností při vyhledávání a zpracovávání informací, dovedností vyjádřit přiměřeně svůj názor a použití znalostí učiva v situačních úkolech.

Tělesná výchova

Při hodnocení v TV bereme v úvahu celou škálu činností a dovedností žáka. fyzická zdatnost, aktivita v hodině, snaha o zlepšení svých výkonů, reprezentace školy v soutěžích

Pracovní činnosti

Hodnocení je především motivační. Žáci by měli získat většinou výborné hodnocení, stupeň dobrý přichází v úvahu pouze v krajních případech. Kritérii hodnocení jsou aktivita a spolupráce, schopnost aplikovat správné postupy při řešení praktických postupů. Klíčová je orientace v probíraných tématech, ne jejich memorování, získání dovedností v oblastech techniky, údržby a fungování domácnosti, přípravě pokrmů atd.

V Praze dne 19. června 2017

Schválil:

PhDr. Jaroslav Vodička
ředitel školy

Dokument byl projednán se školskou radou ve smyslu § 168, odst. 1, písm. a) zákona 561/2004 Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů dne 19. 6. 2017:

Příloha:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školní družiny
3. Prostory školní družiny, využití, vybavení
4. Personální podmínky a podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví
5. Ekonomické podmínky
6. Podmínky přijímání do školní družiny
7. Podmínky průběhu vzdělávání
8. Formy a metody vzdělávání
9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
10. Cíle a kompetence
11. Obsah školního vzdělávacího programu pro školní družinu
12. Povinná dokumentace

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Základní školy, Praha 13, Mládi 135
- motivační název: Co se v Mládi naučíš
- předkladatel:

název školy: Základní škola, Praha 13, Mládi 135
adresa školy: Mládi 135, 155 00 Praha 5 - Stodůlky
tel.: 235 515 464
URL: <http://www.zsmladi.cz>

ředitel: PhDr. Jaroslav Vodička
kontakty: tel. a fax: 235 515 461, e-mail: vodicka@zsmladi.cz

zástupce ředitele pro 1. stupeň: Mgr. Norbert Tlustý
kontakty: tel.: 235515464, e-mail: tlusty@zsmladi.cz

Vedoucí vychovatelka školní družiny: Dana Hildebrandtová
Kontakty: tel: 235515464, e-mail: hildebrandtova@zsmladi.cz

Koordinátor tvorby školního vzdělávacího programu: Mgr. Norbert Tlustý

- zřizovatel:
název: Městská část Praha 13
adresa: Sluneční náměstí 13/2580, 158 00 Praha 5
telefon: 235 011 111

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina vyplňuje časový prostor mezi vlastním vyučováním a odchodem žáka domů ze školy - je tedy důležitým mezikládkem a výchovným partnerem rodiny a školy. Svou výchovnou činností napomáhá žákům dosažení očekávaných výstupů v jednotlivých obdobích 1. stupně. Do své činnosti začleňuje průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- vedeme žáky k porozumění sobě samému a druhým
- napomáháme jim k zvládnutí vlastního chování
- přispíváme k utváření dobrých mezilidských vztahů v oddělení

- vhodnými činnostmi rozvíjíme základní dovednosti dobré komunikace a rozvíjíme základní dovednosti pro spolupráci
- výchovnou činností napomáháme žákům v získání základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- rozvíjíme kreativitu žáků.

Výchova demokratického občana

- motivujeme žáky k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na společných rozhodnutích
- vedeme žáky k pochopení významu dodržování pravidel.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- využíváme multikulturního prostředí školní družiny k rozvoji základních vědomostí potřebných pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy a pomáháme překonávat stereotypy a předsudky.

Multikulturní výchova

- rozvíjíme dovednost využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učíme žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- vychováváme žáky jak uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učíme je přijmout druhého jako jedince se stejnými právy
- vedeme žáky k uvědomění si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjíme u žáků schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin a tím napomáháme prevenci vzniku xenofobie

Environmentální výchova

- pomáháme rozvíjet porozumění vztahům člověka a prostředí, uvědomění si vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí, poskytujeme činnosti, ve kterých si žáci osvojují znalosti, dovednosti a pěstují návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí a ukazujeme modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a tím přispíváme k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vhodnými činnostmi vedeme žáky k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.

Školní družina je místem pro zájmové vyžití žáků, pro rozvíjení jejich nadání a tvořivosti, pro jejich odpočinek, hru a zábavu a pro posilování jejich sebevědomí a získávání nových poznatků a zkušeností.

3. Prostory školní družiny, využití, vybavení

Naše školní družina má k dispozici:

- Hernu – koberec na hraní a pro relaxaci
- Učebny – vybaveny stoly s židlemi
- Kabinet – uložení pracovního materiálu
- Tělocvičnu – využití náradí a cvičebního náčiní
- Školní dvůr a školní zahradu

Vybavení školní družiny odpovídá potřebám a zájmům dětí. Mají možnost využít TV, video, DVD, PC, hudební nástroje, časopisy, knihy a encyklopedie, hračky, stavebnice, stolní hry, sportovní náčiní.

Materiální vybavení pro pracovní-technické činnosti je dostatečné a pravidelně doplňované.

4. Personální podmínky a podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

S dětmi pracují kvalifikované vychovatelky, které jsou samy pravidelně proškoleny o podmínkách bezpečnosti práce a ochrany zdraví, zajišťovaných vedením školy.

Vychovatelky odpovídají za bezpečnost a zdraví dětí v průběhu celého pobytu ve školní družině. Vhodnou a přiměřenou formou poučují děti o pravidlech slušného chování, bezpečnosti a ochraně zdraví. Toto zaznamenávají v dokumentaci školní družiny.

5. Ekonomické podmínky

Výtvarné a sportovní pomůcky, hry, hračky, případně jiné výdaje na materiální zabezpečení činnosti a práce ve ŠD, jsou hrazeny z provozních prostředků školy a částečně z poplatků hrazených rodiči ve spolupráci s občanským sdružením Klub rodičů a přátel školy.

6. Podmínky přijímání do školní družiny

Přijímání jsou žáci 1. až 3. ročníku vyplněním zápisového lístku, výjimečně ze 4. nebo 5. ročníku žádostí na začátku školního roku. Žáci jsou rozděleni do oddělení. Naplněnost se řídí Vyhláškou ministerstva školství č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání, § 10 do počtu 30 žáků v oddělení.

Školní družina je pro zapsané žáky otevřena denně, a to ráno před vyučováním od 6.30 do 7.40 hodin a odpoledne od 11.40 do 17.00 hodin.

7. Podmínky průběhu výchovně vzdělávací činnosti

- školní řád
- řád školní družiny
- úplata za zájmové vzdělávání
- řád tělocvičny

8. Formy a metody výchovně vzdělávací činnosti

- A) Příležitostná (účastníci akcí jsou evidováni na prezenční listině)
- B) Pravidelná (docházka se zapisuje každý den - třídnice)
- C) Individuální
- D) Spontánní činnosti
- E) Odpočinkové činnosti
- F) Příprava na vyučování

(hra – pro školní družinu dominantní, skupinové činnosti, projekty, výlety, exkurze, vycházky – pozorování, kulturní akce, sportovní soutěže, besídky, praktické dovednosti, nástěnky, komunikace, rozhovory, individuální přístup, charitativní akce, rébusy, kvízy, doplňovačky, křížovky, testy, dramatická výchova, práce s literaturou)

9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelky jsou v častém kontaktu s třídními učitelkami přihlášených dětí, jsou seznámené s jejich individuálními potřebami.

10. Cíle a kompetence

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 školského zákona.

Mezi cíle patří tyto:

- Kompenzovat u dětí jednostrannou zátěž během školního vyučování

Základní škola, Praha 13, Mláď 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mláď naučíš (5. verze)

- Vést děti k osvojení takových názorů, schopností a dovedností, které jim umožní dobře zvládnout současný i budoucí život
- Správně motivovat děti nabízením zájmové činnosti, rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech, naučit děti vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku
- Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací (uvědomění si citu k vytvořené věci)
- Vést děti ke schopnosti podle potřeby podřizovat se a chápat přitom vzájemné vztahy nadřazenosti a podřazenosti v kolektivu
- Rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých
- Využívat poznatky, které děti získaly ve škole, a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti
- Využívat preventivního programu školy formou sociálních a komunikačních her (správné řešení konfliktních situací)
- Pěstovat základní pohybové dovednosti dětí a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti
- Pozorovat přírodu, vést děti k její ochraně, vysvětlovat neznámé a nepochopené pojmy
- Vést děti k nácviku správného stolování a vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu a zdravé výživy

11. Obsah ŠVP pro školní družinu

Program výchovy a vzdělávání

- vychází ze ŠVP školy a to ze vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“; její vzdělávací obsah je uspořádán do 5 tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví)
- je sestaven a určen žákům od 1. do 4. ročníku
- je tvořen dle polohy a podmínek školy
- jedná se o otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1 Místo, kde žijeme

Pravidelná činnost
Výcházky do okolí, orientace, poznávání ulic, památek, bezpečná nejkratší cesta do školy, pravidla chování na komunikacích v obci. Četba pohádek, pověstí, společné vyprávění, malování pohádek a jejich volná dramatizace. Prohlubování znalosti místa (názvy ulic, místní památky), poznávat místní zvláštnosti, změny v okolí. Péče a udržování čistoty okolí školy.
Průběžná činnost
<u>Obec</u> - obecní úřad a důležitá místa v obci (obchody, pošta, zdravotní středisko, knihovna....) - obecní časopis, modely domů, besedy na téma změny mého okolí, orientace v místě bydliště (mapa) <u>Škola</u> Nejkratší bezpečná cesta do školy, (dopravní značky, přechody...) Seznámení s prostředím školy (estetika prostředí – čistota a výzdoba prostor školy), seznámení se s řádem školní družiny. <u>Domov</u> Vyprávění o významu slova, vlastní zážitky, ilustrace, povídání o domově, můj dům- můj hrad, pomoc při úklidu – pomoc pro zpříjemnění prostředí.
Příležitostná činnost
Tematické vycházky (např. obecní úřad, knihovna, kostel...) Prohlídka prostor školy (např. ředitelna, sborovna....). Projekt – Návrh dětského školního hřiště a jeho okolí. Den Země – sběr odpadků v okolí školy. Dopravní soutěž.

2 Lidé kolem nás

Pravidelná činnost
Osvojování a dodržování základů společenského chování (zdravení, úcta ke starším, správné stolování). Vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivního klimatu v oddělení (učit se naslouchat, vycházet spolu bez násilí). Kolektivní, míčové, stolní a společenské hry, vytváření dobrých vztahů mezi kamarády, pomoc, empatie. Dodržování řádu školní družiny a školní jídelny, moje práva a povinnosti. Sportovní soutěže
Průběžná činnost
<u>Rodina</u> Úcta k rodičům, starým lidem, sobě samým, výstavky a malování obrázků, fotografie (jak rostu, moje rodina), výrobky – dárky pro blízké. <u>Škola</u> Úcta ke každému povolání – pozorování různých zaměstnání lidí a poznávání jejich významu pro život v společnosti (pexesa, puzzle, námětové hry, kvízy, rozvíjení jemné motoriky....). Vztah k handicapovaným dětem – vyprávění, sociální hry a komunikační hry. <u>Prevence</u> Besedy, spontánní rozhovory (modelové situace - opatrnost při styku s neznámými lidmi, správné řešení konfliktních situací).
Příležitostná činnost
Cestování v dopravních prostředcích, hudební soutěž Do-re-mi, vystoupení na besídkách, nácvik divadla -vystoupení. Karneval, návštěva divadelních představení. Výtvarná činnost – malování na chodníku, obrázky, dárečky, výtvarná soutěž - Moje maminka, výroba dárečků k zápisu.

3 Lidé a čas

Pravidelná činnost
Dodržování denního režimu (návyky na pravidelnou činnost – četba pohádky, odpočinek na koberci, kreslení). Vycházky, využití volného času, úcta k času – přesuny a činnosti bez zbytečných prodlev, soutěže, sportovní hry. Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost. Pozorování ročních období, rozčlenění roku na čtvrtletí, měsíce, dny....
Průběžná činnost
<u>Hodiny</u> Soutěže - měření stopkami, výrobky, (kalendáře, papírové hodiny, kreslení obrázků). Vývoj lidského života – dětství, dospělost, stáří (výtvarné techniky, hry, modelové situace). <u>Historie a pokrok</u> – besedy a výrobky na různá témata (např.: různé styly oblékání, bydlení dříve a nyní, technická zařízení – rádio, televize, počítač, mobil, kino, divadlo, dopravní prostředky...), hudebně pohybové hry, vývoj řemesel (kreslení, malování). <u>Zvyky a tradice</u> – význam lidových zábav (povídání), tradice – výroba masek (Masopust), lidové pranostiky, přísloví, koledy (učení nazpaměť), pověry o nadpřirozených bytostech (četba, ilustrace).
Příležitostná činnost
Lidové tradice Karneval, březen - Měsíc knihy (výroba knížek – obal, příběh). Výroba čarodějnic – zábavné odpoledne. Návštěva muzea, výstavy.

4 Rozmanitosti přírody

Pravidelná činnost
Četba, využití dětské literatury s přírodní tematikou. Vycházky do lesa, pozorování změn podle ročních období. Péče o pokojové rostliny. Ekologická výchova – třídění odpadu. (PET lahve, papír a ostatní), šetření vodou. Poslech pohádek s přírodní tematikou.
Průběžná činnost
<u>Prohlubování znalostí o přírodě</u> -Hry v přírodě (dramatické prožitkové hry – domečky pro skřítky, živly, turistické značky, orientační hry). -Práce s encyklopedií, pozorování změn v přírodě a jejích proměn v různých obdobích (nebezpečí bouřka, mlha, náledí). <u>Poznávání živočichů a rostlin.</u> Besedy – Proč někteří živočichové vymírají, Proč jsme v lese na návštěvě. <u>Estetická výchova</u> (hlína, modurit, odpadový materiál, kreslení v přírodě, výzdoba třídy přírodninami – listy, výrobky z plodů, malované kamínky, domácí mazlíčci, lesní zvěř).
Příležitostná činnost
Vycházka do chráněného území. Sběr papíru a třídění odpadu – plasty, baterie.

5 Člověk a jeho zdraví

Pravidelná činnost
Základní hygienické návyky – sebeobsluha, pořádek, stolování, šetření majetku, omezování hluku, větrání, nácvik správného stolování). Odpočinek, relaxace, harmonizace nervové soustavy. Tělovýchovné chvíle, pohybové hry, využití sportovního nářadí. Základy společenského chování – zdravení, požádání, poděkování, oslovení. Bezpečnost na silnicích – dobře viditelné oblečení.
Průběžná činnost
<u>Zdravá výživa</u> – její výhoda, potravinová pyramida, zdravý životní styl. <u>První pomoc</u> – prevence úrazů, důležitá telefonní čísla, ošetření drobných poranění. Blízkost lesa – klíšata, požáry. Besedy o zdravém <u>životním stylu</u> – sociálně patologické jevy (kouření, alkohol, drogy), zdravá rodina – civilizační choroby. Oblékání podle ročních období – otužování. <u>Sebevzdělání a komunikace</u> – Využití časopisů, doplňovačky, křížovky, didaktické hry, rozvíjení slovní zásoby, příprava na vyučování, vyprávění, pamětní učení básniček, jazykolamy, smyslové hry. <u>Esteticko výchovná činnost</u> – rozvoj jemné motoriky, papírové manekýny, textilní koláže, bezpečnost při práci a čistota práce.
Příležitostná činnost
Vycházky do přírody – sportovní soutěže, návštěva knihovny. Soutěž se zdravotní tematikou. Vycházka za léčivkami do blízkého okolí.

12. Povinná dokumentace

- a. Třídní kniha, docházkový sešit
- b. Zápisové listy
- c. Školní řád
- d. Řád školní družiny

Základní škola, Praha 13, Mláď 135
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Co se v Mláď naučíš (5. verze)

- e. Školní vzdělávací program
- f. Seznam přihlášených dětí

platnost dokumentu od: 1. září 2009

datum – 31. srpna 2009

podpis ředitele

razítko školy